ИЗДАНIЕ МОСКОВСКАГО ПСИМЛОШЕИAGO ОБЩЕСТВА ÎNTREBĂRI DE FILOZOFIE i PSIHOLOGIE JURNAL, a fondat prof N Я Grotom și A A Абрикосовымъ ANUL IX Sub redacția lui V P Преображенскаго, при интернетномъ содѣйствии И Я Grota, L M Lopatina si Kn C N Трубецкого и при бесплатные чемъ избирации B A Goltseva, V N Ивановскаго, H A Ivantsova, C C Korsakova, Vl C Solov'eva, A A Tokarekago, N A Umov Cartea a II-a ( ) mdrt-aprѣl issa g aprins MOSCOVA Типо-лптография Высочайше утверж T-va I N Kdshnerev și Kag Pimenovskaya ulitsa, casă proprie S Biblioteca "Runiverse" Biblioteca "Runivers CONTRIBUŢIE Str O Conținutul și semnificația sa în știința istorică - B eu Gerye Biologie pozitivă O Konta și filosofiya -S M Lukyanova Despre progres -P G Vinogradova Destinul filosofilor din Rusia - Alexandra Iv introdus Skago Последовательность мыслей удей -П Lombrozo Логический характеръ экзистенциальный суджений - П В Tikhomirova П олемика Отвътъ prof Кареѣеву -Ф В Sofronov Критика и библиография I обзоръ книгъ John Locke Opyt despre mintea umană Переводъ A N Savina -D B Викторова Ivan Popov Естественный наравственный законъ -Н D Vinogradova Cărți și broșuri noi primite de editori Biblioteca "Runiverse" IV II НОВОСТИ ИНОСТРАННОЙ ФИЛОСОФСКОЙ ЛИ-СТР' ТЕРАТУРЫ (ИИЛОСОФСКОЙ ЛИ-СТР' ТЕРАТУРЫ й вы истанранъ журналахъ) Извѣстия и замѣтки Asociaţia psihologică OBIECTIVE Biblioteca "Runiverse" Cont' şi semnificaţia ei în ştiinţa istorică CAPITOLUL Жизнь Конта и генезисы его системи Наступила, povidimomu, pora bolѣe благоприятная для ¿ оцѣнки Konta Au trecut cincizeci de ani de când celebra sa opera a venit pe lume și în acest timp au reușit să aducă la tăcere clicurile victorioase ale susținătorilor săi entuziaști și protestele pasionale ale adversarilor săi, care se temeau pentru interesele lor cele mai sacre și dragi Legea "trei stări ale umanității", care a tăiat trecutul cu religia și filosofia sa din prezent, marcată dominație a pozitivismului, și-a pierdut puterea: a semănat cu o sabie străveche, prețioasă în ochii unui arheolog, așa cum un monument al unei culturi trecute, dar nu mai este chemat să servească drept instrument în " Datorită apariției în lumea a noilor materiale biografice și a noilor cercetări, personalitatea lui Konta a fost pe deplin conturată și caracterul călătoriei sale de viață a fost dezvăluit în legătură generală cu epoca și mediul care l-au condiționat Sistemul lui Konta a devenit un dostoyaniem isto-^ rii, kakъ явление прошлаго, и этоъ ея исторический интересъ вростаетъ дление прошлаго, и этоъ ея исторический интересъ вростаетъ дление прошлаго историо исторъ ъ blѣднѣej j для нихъ ия теоретическое значание În cele trei sisteme relaționale, Konta prezintă un interes pentru istorici: în opinia sa, el a privit știința din învățăturile istoriei și legile care se manifestă în ele; виду общаго обзора всемирной истории, составленнаго Контомъ, * Вопросы философи, КН Biblioteca "Runiverse" B eu Г Е Р Ь Е / iar în viziunea genezei istorice a sistemului însuși Este greu de punctat un alt sistem filozofic în care personalitatea creatorului său și momentul istoric al manifestării sale ar juca un asemenea rol Pe această bază a oricărui concept teoretic, acest sistem ar trebui să fie precedat de cunoașterea personalității autorului și a influenței mediului care i-a dat naștere y Огюсть Контъ рилиствв в I Q& T , т -е la începutul revoluției și când a intrat în epoca de încredere în sine, Franța a fost restaurată În a fost readus pe tronul dinastiei istorice a Bourbonilor, dar cu mult mai devreme a început o altă restaurare în Franța, într-un sens mai general și mai extins al acestui cuvânt Съ прихувъ годовъ XIX вѣка стали възвращаться еми-/гранты, а потомъ, по учреждени і възвращаться еми-/гранты, а потомъ, по учреждени і възвращаться еми-/гранты ена titulovannaya aristocratiya Și mai

importantă, după consecințele sale, a fost restaurarea în a bisericii distruse de iacobini, ca instituție religioasă specială susținută de stat Biserica a fost restaurată prin intermediul unei concordii, т - e în virtutea acordului special cu papa, a avut mai mult succes decât înainte de subordonarea bisericii gallicane către papă și a adus-o mai aproape de idealul teocratic al clasei de mijloc Odată cu această restabilire a fostelor instituții, s-a întâmplat în Franța și revenirea unei părți semnificative a societății la sentimentele și idealurile de odinioară și, prin urmare, alături de reacția politică față de "vechea ordine" remarcăm și în domeniul literaturii o mișcare plină de încredere în sine față de viziunea de mijloc - cu negația nu numai a rezultatelor revoluției franceze, ci și a întregii filosofii iluminate, precum și a cauzelor revoluției Biblioteca "Runiverse" O ȚARA ȘI NATURA ISTORICĂ kraticischego mirovozzrѣniya, iar în a formulat idealurile școlii catolice în scrierile lui Le Pape, care a recunoscut restabilirea autorității unice și infailibile a episcopului roman asupra păcii drept singurul mijloc de a salva omenirea de declinul moral și politic anarhie Dar, pe măsură ce idealurile catolice s-au dezvoltat nemăsurat și cu atâta îndrăzneală s-au apărat partidele recționare, la fel s-a reînviat devotamentul față de filosofia iluminată a secolului al XVIII-lea și entuziasmul pentru principiile revoluției din Scrierile liderului raționalismului filozofic, Voltaire, au fost retipărite și distribuite într-un număr fără precedent și, odată cu ele, idealurile democratice și republicane ale "Contractului public" au început din nou să se regăsească în societatea franceză a adepților fierbinți Revoluția din iulie , care a pus capăt încercărilor reacționare, a confirmat principiul constituționalismului englez, dar acesta din urmă nu i-a satisfăcut pe mulți, iar comploturile și revoltele constante au indicat creșterea unor idei socialiste, precum și aspirații pur republicane În mijlocul acestor două fluxuri - tradiția de vârstă mijlocie, care a inspirat conservatorismul politic și raționalismul secolului al XVIII-lea, condus de o școală liberală - au dezvoltat Kont Влияние каждаго изъ этихъ двухъ градний Контъ в молодости испытал на sebѣ Съ предхомъ изъ, нихъ Контъ былъ кожанъ семейцумъ преданиемъ, ибо програмъ програмъ, strict сдизмъъ католическихъ и монрачическихъ убѣждений; впослѣдствии Контъ находился подъ опідънымъ обяаниемъ сочинений таблентаго побторнакарикало побторника графа Изефа де Мефиеп" Pe de altă parte, în societatea franceză educată a vremii sale, memoria ideilor și principiilor care au produs revoluția franceză era vie, iar liderul lui Konta în viața sa mentală a fost unul dintre reprezentanții majori ai filosofiei secolului al XVIII-lea, adorator și bio- * Biblioteca "Runiverse" В eu Г Е Р Ь Е Contele Voltaire, Kndardse Nu a fost generos cu laudele Printre aceste două opuse, Kont / poshel skotm lângă potecă Етотъ путь былъ ему предъем въсте, указанъ его обрадованиемъ A fost elev al Școlii Politehnice, care nu numai că i-a oferit un stoc solid de cunoștințe în domeniul științelor matematice, ci nu numai că i-a determinat chemarea - a fost tutore și examinator la Școala Politehnică -, dar i-a dat și o direcție clară pentru mintea lui Fondată de Convenție în După căderea terorii și epoca "metafizicii" politice de care Mirabo o acuza pe Cieca, Școala Politehnică a trebuit să îndrepte tinerii francezi către cunoașterea exactă, spre științe (les sciences) de preferință, așa cum numesc ei matematica și fizica franceză Dar acesta era doar pământ Școala Politehnică i-a dat cunoștințe și și-a îndreptat mintea către știință, dar această știință nu reprezenta doctrine, nu era o viziune asupra lumii Pe drumul către o astfel de viziune asupra lumii, tânărul

comte a întâlnit un lider imediat, al cărui nume va fi pentru totdeauna legat de istoria dezvoltării sale personale și de geneza pozitivismului - ducele de Saint-Simon, fondatorul primului socialist școală din Franța și autorul "Noului Creștinism" și Saint-Simon, familiaritatea cu ideile celui din urmă este necesară pentru înțelegerea primului sistem: Saint-Simon nu a acordat atenție doar lui Konta, ci și acolo, unde gândirea este complet independentă, învăţătura lui Saint-Simon prezintă o analogie instructivă cu sistemul lui Konta Съ по г Kont a rămas aproape de Saint-Simon şi i-a fost coleg literar;abia în ultimii doi ani între ei au avut loc multe discursuri Biblioteca "Runiverse" O ȚARA ȘI NATURA ISTORICĂ Saint-Simon Conte a scris în o brosura, tiparita de Saint-Simon fara numele autorului, in care este deja mentionata pozitia principala a pozitivismului При такомъ положениі дѣла вопросъ о влиянии Sfântul Simon na Konta neizbѣzhenъ вы истории positivizma*) Sam' Kont, sub influența lui Saint-Simon, a scris cuvintele atașate numelui său "studenți din Saint-Simon", care au fost tipărite pe coperta broșurii în Sistemul de politică pozitivă și, ulterior, a reacționat întotdeauna foarte necompletat la influența lui Saint-Simon, numind-o nenorocire nerecompensabilă pentru el însuși și, în același timp, negând semnificația semnificativă a acestei "legături dăunătoare" (legatură fatală) pentru el "natura inerentă" (debut spontan) Progenitul va fi judecat altfel · Deja primul biograf al lui Konta, mult timp i-a stat aproape ca om, Litre, a ales să ridice această întrebare și să o înțeleagă temeinic Recunoscând că "cu toată corectitudinea" Konta poate fi numit un elev al lui Saint-Simon în "perekhodnuyu epohu" de la revoluția-pionnago nastroeniya la t -e pozitivistă Съ i i по г , Liter încearcă să protejeze deplina originalitate și independență a lui Konta, ca creator al pozitivismului, iar în această relație nu se teme nici măcar să cadă în unele contradicții cu el însuși Упоминая, напримѣръ, o gândul lui Saint-Simon, că legea atracției poate fi pusă la temelia tuturor celorlalte legi ale lumii și să construiască pe ea o explicație mecanică a lumii, literal vorbind, că speculațiile (speculațiile) similare elimină orice posibilitate de a lua în considerare Saint-Simon ca fondator zitivizma, iar Konta elevul său; iar pe locul doi *) Emu devotat izslѣdovanie P Janet, Les Origines de la Philosophie d'Aug Comte, în Revue d două lumi T/?> p ^ ^? Jeanne zdѣs aproape s-a limitat la analiza materialului cules de Litre, și nu a folosit datele pe care le-ar fi putut extrage din a doua sa lucrare, Sahiț J Simon- eV-le^ai^Sinmms^JRj^S Biblioteca "Runiverse" B eu Г E P Ь E Literal, formulându-și viziunea asupra lumii, el a exclamat: niciodată (la un singur moment) Saint-Simon nu a fost un profesor de filosofie al Augustei Konta, dar nu a ezitat (la mai mult de o clipă) Saint-Simon) Значение егизтиннаго биографом Конта вопроса выходить за предѣлы чисто личнаго личнаго личнаго интеро интель ователей Конта Indiferent de importanța lor pentru biografia și evaluarea istorică a lui Comte și Saint-Simon, distincția dintre ele prezintă interes pentru explicarea genezei pozitivismului și a gradului de influență de la începutul și momentul istoric al apariției unui nou doctrină; a zatѣmъ takimъ пестомъ можетъ быть установленъ въздушний для философии истории Фактъ Фактъ Фактъ Фактъ зпоъ рѣний на ✓ историю подъ влияниемъ современноъ имъ исторических явлений Опредѣление роли Saint-Simon в истории позитивизма представлетъ, правда, неѣкотория недвижимость; takъ, de exemplu, una din operele lui Saint-Simon, amintite aici, deși a fost scrisă înainte de cunoștința cu Kontom în , ■ dar a apărut tipărit abia în Saint-Simon s-a întins în cerc și, în orice caz, a ascultat cuvintele rostite în ideile întunecate ale cercului A doua

dificultate este reprezentată de faptul că comte J a avut inevitabil influență asupra lui Saint-Simon din partea sa, iar unele dintre ideile acestuia din urmă, exprimate în lucrările sale din - , ar fi putut apărea la Saint-Simon în temeiul acestuia din urmă influența sau aparțin direct lui Comte Cu toate acestea, pașii făcuți de Saint-Simon, îndreptați către viziunea pozitivă a istoriei, se remarcă în mijlocul lumii fanteziei, dar se conturează în contururile exterioare ale vieții sale Eu aparțin, prin origine și educație, Franței feudale, ♦) Literar A Comte et la Philos, pozitiv , p , , Biblioteca "Runiverse" O ȚARA ȘI NATURA ISTORICĂ Saint-Simon a adoptat în tinerețea sa principiile "filozofiei" secolului al XVIII-lea și, ca și alți aristocrați francezi, și-a propus să le pună în aplicare în America, luptând pentru independența republicii care se ivise acolo; s-a alăturat nouă ordine a lucrurilor, și-a făcut averea prin speculații comerciale și, în cele din urmă, a cheltuit bogăția pe care o dobândise în slujba științei și, ca să spunem așa, în urmărirea noilor idei care îl depășiseră s-a stabilit vizavi de Politehnică Școală, iar apoi și-a transferat interesul la Facultatea de Medicină, încercând să dobândească cunoștințe de fiziologie și anatomie , au contribuit nu puțin la acea sărăcie, în care acest visător neliniștit și-a încheiat viața Motivul principal al visului lui Saint-Simon a fost convingerea că în ochii lui a avut loc o revoluție în viața umanității și că el a fost chemat să formuleze principiile unui nou secol și să fie legiuitorul unei noi societăți Această revoluție a avut loc în ochii lui Saint-Simon, în ambele sfere ale vieții umane - în public și în viața mentală în primul caz revoluţia s-a încheiat prin faptul că structura feudal-militară a societăţii a fost înlocuită de "industrialism", adică de o asemenea structură publică dominată de capitalul industrial, imaginaţia Simonei a arătat ştiinţa exactă În aceste idei Fundamentele teoretice sunt deja incluse, nu numai pentru reconstrucția prezentului, ci și pentru noi viziuni ale trecutului istoric, adică pentru istoria filosofiei Biblioteca "Runiverse" В eu Г Е Р Ь Е военнаго быта промышленнымъ, - то въ етомъ отношении / объездентъ Конта отъ Saint-Simon не дом Apoi a acceptat această idee și și-a amintit-o doar fără a detalia istoria filozofică Dar și în legătură cu ideea de a schimba imaginația științelor exacte, în domeniul căruia Saint-Simon a fost un volum diletant, iar Comte, în educația sa, a avut un mare avantaj asupra lui, este imposibil să nu nu să recunoască că Saint-Simon avea deja o reprezentare perfect clară a apariției unei noi ere istorice, marcată de predominanța științelor precise În scrierile lui Saint-Simon, datând din , întâlnim hotărârea științei și a educației, care era apoi îndreptată de Kont "Un savant, spune Saint-Simon, este un om care prezice: știința este utilă tocmai pe baza aceea, care dă mijloacele de a prezice și, din acest motiv, savantul stă mai sus decât alți oameni" · În memoriile sale, scrise în , sub titlul "Introducere în copilăria științifică a secolului al XIX-lea", Saint-Simon se opune fizicii, adică viziunea asupra lumii bazată pe cunoașterea legilor fizice, a deismului sau a viziunii religioase asupra lumii El susține că primul viziunea asupra lumii este treptat înlocuită tot mai abandonată)" Въ томъ же мемуарѣ Saint-Simonъ объявлетъ учениие фи-J зіцізма изіцізма изомеъ піцівіной фіцівіной филіъ,соуфіъ tot termenul pentru prima dată , la care Kontъ pridalъ principialnoe знание Опредѣляя позитивную философию, Saint-Simon' îl împarte în două zone - Fiziku nonorganicheskih (des corps bruts) și Fiziku tѢl organizat - раздѣ-* ление, adoptat de Kontom Открытие поситивной философіі и ея опредѣление Saint-Simon" atribuită lui Descartes "De- Biblioteca "Runiverse" O ȚARA

ȘI NATURA ISTORICĂ Kart, a exclamat el, a smuls sceptrul puterii asupra lumii din mâinile imaginației sale și l-a predat minții sale " Acest sistem, după cuvintele lui Saint-Simon, avea un merit inestimabil, că a reprezentat primul plan comun curat (yavlenii); nici o idee teologică nu a intrat în componenţa ei Descartes a ridicat un steag, în jurul căruia s-au adunat fizicienii împotriva teologilor Наконецъ, в этомъ-же мемуарѣ очень часно высказана идеа проступательнаго движельнаго движения виженцъ высказана идеа ственности к научному перемстенности к научному перемственность Какъ самая прочение наукъ, такъ и мотивъ, обусловливающий поступление их в прочение в прочение в прочение и прочение и мотивъ - словливающий жаемыхъ ими явлений,-în Saint-Simon тѣже, что и у Конта "Momentul cel mai semnificativ", spune Saint-Simon, "care reprezintă progresul spiritului uman, chiar și atunci când astronomii au expulzat astrologii din mediul lor" Такъ какъ химическия явления много сложѣе явлений астрономическийъ, человѣкъ заного лсонимическийъ Въ исучениі химии онъ впалъ въ тѣ же ошибки, которыя онъ надѣлал при ученіи Acipio Acipio Dar în cele din urmă chimiștii s-au separat de alchimiști Fiziologia se află acum încă în condiții nefavorabile, prin care au trecut științele astronomice și chimice; este necesar ca fiziologii să-i alunge pe filozofi, moralişti şi metafizicieni din cercul lor, la fel cum astronomii au alungat astrologii, iar chimiştii au alungat pe alchimişti " л бавить Конту для ея завершенія Къ етому неужно еще прибавить взгладъ Saint-Simon despre semnificația și rolul filozofilor secolului al XVIII-lea Deși Saint-Simon a dezvoltat acest punct de vedere în detaliu în ediție, a fost publicat pentru prima dată în (Organizator), când îl cunoștea deja pe Konta, dar ideea care stă la baza acestei concepții este indispensabilă într-o asemenea măsură Biblioteca "Runiverse" В eu Г Е Р Ь Е din credința sa în chemarea sa rezultă că Jeanne, cu drepturi depline, o numește ideea rădăcină (l'idée mère) a lui Saint-Simon și principiul de bază al școlii sale; și anume distrugerea survenită în momentul de față pentru a înlocui faza critică, anarhică, negativă și distructivă reprezentată de filosofia secolului al XVIII-lea și revoluția franceză - o altă fază, creativă, dogmatică și operațională Reorganizarea societății pe o nouă bază a fost sloganul lui Saint-Simon și de aici a rezultat că reorganizarea pe care revoluția franceză a conceput-o pe baza principiilor secolului al XVIII-lea era nesemnificativă și că Meritul revoluției și filosofiei secolului al XVIII-lea s-a redus doar la faptul că au distrus societatea anterioară, bazată pe o structură feudal-militară și pace religioasă În sfârșit, să aruncăm o privire asupra structurii sociale a clasei de mijloc a lui Saint-Simon, în același mod în care a intenționat să reorganizeze societatea, deși într-un spirit diferit de cel de mijloc Și această viziune despre Saint-Simon este exprimată și în "Organizatorul"; dar el este atât de organic legat de teoria economică a lui Saint-Simon, încât este imposibil de contestat dreptul autorului său la acest moment important din povestea sa Saint-Simon a recunoscut împărțirea puterii între autoritățile spirituale și cele laice Puterea mondială, în conformitate cu viața publică de atunci, avea un caracter feudal, militar; puterea spirituală aparținea ierarhiei bisericești și Papei Aceste două fundații auto-sustenabile ale Saint-Simon au fost considerate necesare pentru orice societate bună Cu toate acestea, în acea societate a viitorului, ai cărei diavoli au fost conturați în imaginația sa, principalele două puteri ar trebui să fie în alte mâini În conformitate cu predominanța activității industriale asupra armatei, puterea mondială ar trebui să fie situată în fruntea industriei, - spirituală

Biblioteca "Runiverse" O ȚARA ȘI NATURA ISTORICĂ же власть вы раховъ прeплeниeв научатного знания - ученыхъ Această tranziție trebuie realizată prin forța irezistibilă a lucrurilor Bunăstarea societății primitive poate fi asigurată doar prin forță și război și, prin urmare, rolul principal în ele îl au liderii militari Dar în măsura în care, datorită disciplinei militare, ordinea și securitatea sunt plasate în societate, iar sursa bogăției și prosperității nu este violența și războiul, ci munca industrială; вмѣстѣ сѣмъ и продавание в очществѣ довонно переходить treptat отъ венной Аристорациеи сторацие чд мацие чдо ствѣ мъ во главѣ - к капиталической, промышленной буржуазии Un proces analog are loc și în domeniul puterii spirituale Oamenii dintr-o societate primitivă, sălbatice și ignoranți, nu se puteau răsfăța să observe fenomenele și să trăiască în credință și imaginație și, prin urmare, au trebuit să stea sub îndrumarea clerului După dezvoltarea treptată a societății cunoașterii și a conducerii asupra lor, a fost necesar să trecem de la spiritualitate la educație Saint-Simon chiar a punctat tocmai momentul primei apariții a unor noi elemente în societatea de vârstă mijlocie, referindu-se la o perioadă timpurie, când ordinea feudală și ierarhică de vârstă mijlocie a fost în sfârșit instaurată El a atribuit ascensiunea clasei industriale "eliberării" orașelor (comunelor) franceze, iar începutul clasei științifice influenței arabilor ся идеей, количение онъ посвятил свой главный научный трудъ Относительно же друго положения Sen-Simon și-a subliniat sursa: a luat-o de la savantul german Elsner В eu Г Е Р Ь Е Saint-Simon explică că s-a despărțit cu mult timp în urmă de profesorul său d'Alembert și de alți filozofi ai secolului al XVIII-lea pentru estimarea lor scăzută a evului mediu, dar nu a avut nicio bază științifică pentru a respinge ideile lor "D'Alembert", spunea Saint-Simon în compoziția sa, scrisă în , - dar numai autori secundari reprezentau secolul de mijloc, când omenirea se întorsese Я не имѣл местродъ побороть ету идею о попятномъ движении (retrogradare) Elsner l-a zdrobit, arătând că europenii au urmat ideea lui Socrate până la influența arabilor, care și-au propus să găsească legi care să guverneze universul în loc de un motiv personal care să-l guverneze (d'une cause animée la gouvernant) este foarte instructiv -Simon în istoria istoriei, legat de numele său În capul lui Saint- Simon au existat multe idei: el, ca să spunem așa, și-a compus instinctiv și prin atingere filosofia istoriei; dar ca urmare a educația sa superficială, a avut nevoie de ajutorul specialiștilor care l-au înconjurat Este posibil să urmați acest drum pentru a găsi o soluție la întrebarea originalității lui Saint-Simon într-un alt punct important al teoriei istorice care s-a dezvoltat sub influența sa și în cercul lui Şi viitoarea societate Но представление о немъ вполнѣ развито в сочинении, изданномъ Saint-Simonъ въ г подъ чебалиемъ Le Système industriel Iată ideea că legătura intermediară dintre lumea feudal-religioasă și regatul industriei și științei reprezintă un proces al cărui scop a fost distrugerea vechiului și pregătirea unei noi ere Acest proces s-a manifestat și în două regiuni, în viață umană și mentală În viața publică, procesul care a subminat viața feudală a fost государственники-legistch в mental жизни проводниками новаго начала, пошатнужими господство вѣрифи и бизрафи зики Торжество метафизиковъ представлениеъ- себо Французская революция Dar с завершеніемъ их дела, minovala и надобность вы нихъ, а вы на стоящее время они разванные препятствиемъ к установнию полнаго господства науки Такимъ образмъ передъ нами обрисовывающающие въ этоментыя cherty - nu vom skажемъ

Kontovskágo positivizma, с po positivizma, Такимъ росмотровной системи, а того постанения истории, котором мы найдемъ и в Конта Și fără a ține seama de faptul că căile lui Saint-Simon și Comte s-au divergent, este posibil, pe lângă cele actuale, să subliniem o serie întreagă de alte analogii între Saint-Simon și Comte în evenimentele istorice, în stări de spirit și simpatii și antipatii politice analogii, obuslovlivayuschiches тѣмъ, что у^ nu exista un punct general de plecare Astfel, este necesar să adăugăm la caracterizarea de mai sus a evului mediu, că, deși amândoi, Saint-Simon și Comte, au încercat cu ajutorul științei pozitive să devină viziuni superioare asupra lumii ale evului mediu, totuși, în esență au cerut pentru mare simpatie pentru această epocă "reabilita"-o, t -e protejează împotriva filosofilor secolului al XVIII-lea ei se reprezintă ca un pas înainte pe calea progresului, în comparație cu lumea antică, și au motivat acest lucru, printre altele, subliniind faptul că dreptul de vârstă mijlocie (servirea) a fost îmbunătățit în comparație cu sclavia antică производите средних вѣковъ передъ древностью, что руководящий классъ-духовенство свенство бираль бреводящий азлично изъ вѣхъ сталъ общества Amândoi au glorificat Evul Mediu tocmai pentru că a fost o epocă religioasă: pentru că, contrar teoriilor filosofilor din secolul al XVIII-lea, Saint-Simon Biblioteca "Runiverse" В eu STAZĂ писалъ еще вы i п году, что "какъ свидѣтельствуюъ история, провозможноъ религиозноъ религиозноъ свидѣтельствуюъ история е V люди цивилизо вали человѣческий родъ" Оба они сходилис с граФомъ de Mestromъ в высокой оцёнъ културнаго закания папства и строди ви строго ви строго оцёнъ ърованиях медних въковъ Orice cadou etc O societate bine organizată, după spusele lui Saint-Simon, trebuie să aibă o idee comună, un sistem comun de pace și un loc comun, către care să fie ghidată de îndrumarea puterii comune *) Atât, în cele din urmă, Saint-Simon, cât și Comte, au apărat Evul Mediu chiar și într-o relație științifică, constatând că această epocă nu numai că era ostilă dezvoltării științei, ci chiar a pregătit-o pentru dezvoltarea ulterioară Amândoi erau, așadar, legati de aceeași nesimțire și aceeași neînțelegere a reformei protestante, pentru care Saint-Simon, printre alții, era învinuit, pentru că a fost sursa marilor războaie între statele europene din cauza "monarhiei ecumenice" Conformându-se cu trecutul și idealizându-l în egală măsură, Saint-Simon și Comte s-au raportat atât în mod negativ la modernitate La fel ca atunci Kont, așa deja Saint-Simon a respins principiul, care a fost pârghia tuturor perevorotov politic din Franța cu revoluția ideii de narodovlastiya, numind-o o mică dogmă, rămânând un metafizician de lungă durată Amândoi au neglijat parlamentarismul și și-au dorit căderea completă a acestuia pentru a curăța locul unei noi societăți și noi instituții Și chiar și în raport cu această nouă societate, visele lor reprezintă multe lucruri comune între ei Deși, conform mărturiei soției lui Comte, între soțul ei și Saint-Simon au existat dispute serioase cu privire la problema ce clasă de savanți ar trebui să prevaleze în noua societate, *) P Janet St-Simon et le St-Simonisme , p Biblioteca "Runiverse" О КОНТЪ И ЕГО ЗНАЧЕНИЕ ВЪ ИСТОРИЧЕСКОЙ НАУКѢ Ei au fost de acord că puterea lumească ar trebui să fie dată bancherilor de către ei și de către cărturari spirituali Saint-Simon se reprezenta deja ca un guvern în noua societate, sub forma unui consiliu administrativ al unei mari întreprinderi capitaliste - o bancă franceză, de exemplu, sau un consiliu de profesori la Școala Politehnică, înainte de transformarea despotismului ale imperiului, când funcțiile inferioare, poliția, au fost puse în aplicare во главѣ учреждения Se poate spune că în visele societății viitoare, o diferență

esențială între Saint-Simon și Comte s-a manifestat prin faptul că primul a început foarte devreme să dea noii societăți un caracter religios, teocratic și a considerat crearea unei noua societate condiția necesară pentru implementarea acestei societăți, apoi exact cum Comte cu această ocazie s-a despărțit de el, i-a reproșat faptul că a dat predominanța afectului și a sentimentelor în întrebări, care ar trebui rezolvate de știința pozitivă Dar, la o examinare mai atentă, se va dovedi că această diferență în esență se reduce la o asemănare între Saint-Simon și Comte, deoarece nu s-a încheiat într-un dezacord de principiu, ci doar temporar, între profesor și adept Saint-Simon, incapabil să îndure și purtat de visele sale, a trecut doar prin acel ciclu, sau acea evoluție, mai repede decât Comte, mai învățat și metodic Iar Saint-Simon mai întâi (aproximativ ani) a visat la o "religie științifică" pentru o nouă societate și a numit această religie "cultul lui Newton"; sredotochiemъ ея долженъ былъ servesc mausoleul lui Newton Și această religie științifică trebuia să-și aibă drepții și "condamnați pentru totdeauna", și anume cei care au împiedicat progresul științei și artei că nu este necesar să se aducă o "parte eficientă" unei ființe umane la un sacrificiu mental și apoi , Biblioteca "Runiverse" B eu STAZĂ cu ajutorul unei noi religii pentru adepții săi și-a stabilit profesorul, care s-a înființat în "Noul Creștinism", că pentru a stabili o nouă religie comună este nevoie de o nouă religie Dar, pe lângă analogiile teoretice dintre Saint-Simon și Kontom, există încă o asemănare remarcabilă în starea de spirit, care se reflectă în opiniile istorice ale ambelor În ciuda faptului că Saint-Simon a trăit o epocă profund agitată de pasiunile politice și de revoltele revoluționare, el era complet străin de "spiritul revoluționar, ura socială și pasiunea demagogică", și același lucru se poate spune despre comte dintre ei erau extrem de puternic impregnați de un simț al ordinii sociale, al simpatiei pentru structura ierarhică a societății și cultul puterii Dintre numărul de idei pe care Comte le-a putut împrumuta sau le-a auzit de la Saint-Simon, este necesar să menționăm una pe care Comte nu a adoptat-o pentru sine, dar despre care nu este mai puțin necesar să vorbim despre sistemul său Saint-Simon a urmat toată viața, așa cum se exprimă dar a fost întocmit în iar în copii olografe răspândite printre cunoscuţii Sfântului Simon Este dificil ■ prezumtiv, чтобы торичание его оставление безъзѣстнымъ Kontu Ideile de mai sus ale lui Saint-Simon despre abordarea treptată a științei într-o anumită ordine a tipului sau idealului pozitiv sunt prezentate aici de doctorul Burden într-un mod mai structurat și mai dogmatic Всѣ nauki въ началѣ имѣли характеръ predpologeniy (ont commence par être conjecturales); бихолой порядкаъ вечеши призвал вѣхх сдеѣлаться позитивными" Упомянувъ о томъ какъ астрономия развилась изъ астролъи, а химия изъ alkhimiъ, Bürdenъ фи укалъ фи огия, долго блуждавшая в шарлатанизмѣ, нинѣ покоится на осонании Фактов#", добытытаниъ надахъ ш "Astfel, psihologia începe să se bazeze pe fiziologie și se eliberează de prejudecățile religioase, pe care s-a întemeiat" Așa devine știința pozitivă Biblioteca "Runiverse" O ȚARA ȘI NATURA ISTORICĂ trebuie să intre în sistemul învăţământului public Въ етомъ exact położenii i находит acum физиология, datorită lucrărilor lui Bik-д'Азира, Кабаниса, Биша и Кондор Morala devine o știință pozitivă atunci când se întemeiază pe fiziologie; filosofia devine o știință pozitivă, atunci când toate științele separate, din care este compusă această știință comună, devin și ele pozitive Здѣс предъ нами части въ звеня, изъ хохониъ состатът остовъ positivizma Vysshago Kontovskago zvena, sociologii, încă nu, dar nauka duhvnago bityiya

chelovѣka a introdus deja în ierarhia științelor sub numele de psihologie și știință morală, care ar trebui să se bazeze pe fizică În fine, iată o formulare clară a istoriei și programului filozofiei pozitivismului sau științei generale a științei generale) a devenit jumătate ipotetică și jumătate pozitivă, când științele private au devenit parțial pozitive și parțial au rămas ipotetice Rămâne de făcut pozitiv și pentru aceasta este necesar să se dea un caracter pozitiv științei oamenilor По провод доктор Бурдена не лишнимъ будетъ еще одно замѣчание Позитивизмъ слогился подъ влияниемъ точный наукъ-математики, физики, химии Intrând în cercul ideilor pozitive, fizicienii, nu mai puțin decât reprezentanți ai lumii organice, au fost nevoiți să domine matematicienii din această regiune Deja Burden a exprimat gândul, la care Kont s-a întors de mai multe ori și care s-a manifestat în viața sa și în întâlnirile personale, că "rolul călăuzitor pe care îl au matematicienii în gimnazii, în toate instituțiile de învățământ superior și, în final, în Institut , ar trebui îndepărtat de ei" , и что вы виду ожидаемаго с их страны сопротивления", este necesar să se pregătească un plan de marș împotriva lor" > * Biblioteca "Runiverse" B eu Г Е Р Ь Е Acestea sunt ideile și aspirațiile pe care Kont, membru al personalului și membru al cercului lui Saint-Simon, le-ar putea adopta În această atmosferă mentală, electrizată de toate visele și planurile posibile de restructurare a societății, Konta a fost rapid reunit, și deja în etc лѣтъ, онъ выступилъ с открытіемъ своего змінільнаго историческаго галом, отъ котіемъ своего змінільнаго историческаго галом, отъ коточораго ру вы равитии человѣчества Această lucrare a ajuns încă sub auspiciile lui Saint-Simon și Conte și, la vremea aceea, nu s-a gândit să-și despartă lucrarea de munca profesorului său Dar ruptura dintre ei era inevitabilă pe lângă ciocnirile personale, cauzată de faptul că Saint-Simon încă se prefăcea în rolul de supraveghetor, iar Comte nu a reușit să-l convingă de chemarea sa specială Drumurile lor ar fi trebuit să se diverge deja pentru că Saint-Simon s-a dedicat în întregime misiunii de a reorganiza societatea și nu a ascultat vocile științei, iar Comte s-a dedicat creării în primul rând a unei perspective științifice, a unui "sistem de filozofie pozitivă" nu a încetat să poarte în sine legământul "reformei sociale" De la această idee a pornit, după cum arată chiar titlul primei sale lucrări, Système de politique positive, și nu l-a părăsit în timpul creării filozofiei sale pozitive, dar la sfârșitul acestei lucrări el s-a predat exclusiv vocației sale de un reformator social și religios, t - e pentru politică pozitivă *) Prin urmare, între cele două lucrări principale ale vieții sale, atât de diferite încât închinătorii primei o resping pe a doua, pentru biograful Konta nu există nicio contradicție de rădăcină *) Răspunsul lui Sam' Cont la acest fapt este o exagerare obișnuită a tot ceea ce l-a atins personal, în următoarea manieră: Naturellement voué presque au sortir de l'enfance, à pursuivre de toutes mes forces l'immense régénération sociale profundly announcie par mes précurseurs révolutionnaires j' éus l'avantage etc Scrisoare către Clotilde și Robinet, Notice sur la vie d'Aug Comte, p Biblioteca "Runiverse" O ȚARA ȘI NATURA ISTORICĂ În primul rând, pentru a atinge studenții lui Kosh, este necesar să menționăm câteva dintre trăsăturile vieții sale personale care au o semnificație importantă pentru dezvoltarea sa internă Conte s-a căsătorit în pe Caroline Massen, a cărei personalitate a fost expusă unei opinii foarte contrare din partea apropiată lui Kontulitz Етотъ бракъ былъ поводомъ къ разладу Конта с семиейей; Părinții lui Konta au cerut o nuntă la biserică, iar tânărul Konta a fost limitat la o

căsătorie civilă introdusă de revoluție; такимъ образме борба мировоззрѣний, происходившая тогда в Французском общестарь общестарь, происходившая тогда жизни Konta в очень женщивылых для него последствиях Dar părinții lui Konta, dacă ai avut altul, aveau un motiv mai personal pentru nemulțumirea lor față de căsătoria fiului lor Dezvăluirile ulterioare au relevat că Karolina Massen, fiica nelegitimă a actriței, a fost o victimă a egoismului mamei sale; и Контъ впослѣдствии в своемъ завѣщании жесткимъ словомъ заклеймил ея образъ завѣщании жесткимъ словомъ заклеймил ея образъ жимд зъ жизъ жесткимъ словомъ Kontë connozialsya сонеюужевъ Iгигодо, потомъ ea s-a ascuns, и онъ встреѣтился с нею снова у дного изъ свого изъ свого изъ свого изъ свого стреѣтился до женитьбы Fosta lui soție a atârnat un nor negru peste viața de familie a lui Konta, iar gelozia lui i-a otrăvit relația, care a fost și mai dureroasă, cu cât soția sa l-a părăsit de patru ori în timpul căsătoriei sale În fine, este greu de stabilit dacă a fost forțată la această gelozie și caracter sever al soțului ei sau, dimpotrivă, gelozia soțului ei nu a fost lipsită de motiv Nu se poate tăcea această dramă familială din biografia filosofului, nu numai pentru că s-a reflectat în reconstrucția idealurilor religioase și sociale ale lui Konta, ci și pentru că este în strânsă legătură cu boala lui fatidică La scurt timp după căsătorie, Kont a deschis un curs public, în cadrul căruia a început să explice noua sa doctrină Ho чтения были перваны "мозговымъ кризисомъ, по врежию Конта, звывнымъ переутомлемъ переутомлени, мокумъ, мокумъ Конта наравственнымъ potryaseniемъ вслѣдствие удаления жены Criza a fost atât de puternică încât au părăsit Konta Biblioteca "Runiverse" В eu STAZĂ вы заведение Ескироля, гдѣ онъ провеъл ко вреду для себя, какъ онъ говилаъ, неѣсоцолььсоцольъ; cu mântuirea sa a fost obligat să aibă grijă de mama şi de soţia sa Попаравленіе шло очасть віду віду между, и Контъ сдеѣлалъ въ это время пропитку самсосу самсов сами Сену; a fost salvat, iar după această recuperare a venit repede Dar pe parcursul întregii sale vieți ulterioare, Konta a fost împovărat cu teribila posibilitate de recidivă, iar această conștiință a fost atât de dureroasă încât recidiva putea fi cauzată de ocupații crescute, tocmai de munca pe care Kont o considera sarcina vieții sale И дѣйствительно, еще три раза Контъ производал то, что онъ навивал своими кризиса Контъ производал то, что онъ навивал своими кризисами кризисами призисам,-пырусами авшиеся сильной безной безницей и езизтиемъ Все это подало поводъ програмъ вропосъ о номорности мучталнаго состания Konta; Această întrebare a fost trezită în special de adepții pasionați ai filozofiei pozitive a lui Konta, care nu au vrut să-l urmeze pe profesor în domeniul politicii pozitive și au văzut semne de tulburare mintală în această compoziție Întrebarea despre starea psihică a lui Konta a fost recent subiectul unei probleme foarte importante și urgente *) Autorul său, G Dumas a ajuns la concluzia că crizele au fost întotdeauna cauzate de surmenaj și durere familială, că nu l-au adus niciodată pe Comte până la neputință și că nu au influențat activitatea sa mentală și asupra imaginii sale de gândire În ciuda bolii mintale severe pe care o trăiește Kontom, în urma acestei perioade de treizeci de ani, el reprezintă epoca compoziției și publicării principalei lucrări a lui Kontom, care include învățăturile sale, cunoscute sub numele de pozitivism; Al șaselea volum al acestei lucrări a fost publicat în ; в slovobilinom спожей специания етого последняго тома ·) G Dumas Statul mental din august Comte, în Revue Philos Ribot J(r) , Biblioteca "Runiverse" O ȚARA ȘI NATURA ISTORICĂ замѣчается какъ бъ бъкоторое облагление онлайнной сили Конта Въ связи с завершеніемъ етого жизнаного

труда находится переворотъ в жизни знаного жизнаного труда находится переворотъ в жизни зтопози зтопози зтопози с женой, urmată în mod neașteptat și fără suport extern suficient După despărțire, Comte le-a vorbit prietenilor săi despre căsătoria sa timpurie ca pe un "antrenament fatal" - o expresie care amintește de părerea sa despre relația sa cu Saint-Simon, dar în fiecare caz această atracție a fost profundă și de durată, deoarece, așa cum poate fi judecat după scrisorile pe care Conte le-a scris soției sale în diferite momente, el a tratat-o cu considerație, cu implicare din suflet și îngrijorare față de ea; iar ea a descoperit, după mărturia lui Litre, prin relația cu Conte, devotamentul ei şi înţelegând firea lui, încercând să-l salveze de la îngrijorare Kont nu a fost de acord cu învăţaţii matematicieni de la Şcoala Politehnică, unde era tutore şi examinator, şi de la Academie, unde dorea să intre Aşa că, în , el s-a pregătit să se ridice împotriva celebrului Arago, iar când soția sa a încercat să-l descurajeze de la aceasta, Kont a bănuit-o de complicitate cu dușmanii săi și a cerut să-i părăsească casa Soții nu s-au despărțit niciodată, dar ruptura dintre ei a continuat: s-a exprimat în arestarea lui Konta și în procesul judiciar, care a fost introdus de Korolina Massen împotriva procurorului lui Konta și care s-a încheiat abia în Изъ стѣнъ суда тяжба перешла вы литературу, и сочинение , Litre, вѣрнаго иразителя позителя познаги позинение , Конта, изърставка апологией его жены; книга позднѣйшаго ученика j> Konta, Robtse, иразителя его фефективнаго и религиознаго Фазиса, devine într-o relație cu Wisfeta; in cele din urma Biblioteca "Runiverse" В eu Г Е Р Ь Е ocazia de a aprofunda drama familiei, care are o legătură atât de strânsă cu "evoluția personală" a creatorului pozitivului Trei ani mai târziu, după despărțirea de soție, Cont a făcut cunoștință cu o tânără, Clotilde de Vaux, a cărei personalitate și destin i-au inspirat o profundă afecțiune; Soțul ei a fost condamnat la începutul vieții de căsătorie la o căsătorie pe viață, iar ea a rămas văduvă cu un soț în viață Simpatia lui Konta pentru Clotilde s-a dezvoltat rapid într-o pasiune puternică, așa cum se poate aprecia după scrisorile lui către ea, al căror număr ajungea la luni, deși se vedeau adesea în acest timp Их платоническия отношения были не продвижительны: со осени Клотильда стала чахнуть чахнуть чахнуть , хнуть креєъ годъ посъ их периой встречи Moartea prematură a iubitei femei a contribuit și mai mult la idealizarea ei din partea lui Konta, care în același timp a început să-și idealizeze sentimentele față de ea După ce a pierdut posibilitatea fericirii personale, Kont caută în dragostea lui o sursă pașnică de stremlenii nobile și renaștere morală "Bucuriile mele interioare", spune el într-una din revărsările inimii sale, adresată morților, "trebuie să fie de acum încolo exclusiv extrase din închinarea neîncetată a purității și a amintirilor nobile, pe care le-am lăsat pentru totdeauna în minte cu un an incomparabil de tandrețe reciprocă virtuoasă " Acest cult al iubirii și al recunoștinței mă va încuraja mereu și mă va îndruma către bine Nesomnѣnno, что чувсок к Клотилѣ de Vo сдеѣлалосо для Конта великаго принципа любви или атруз атруз атрукаъ т -е "жизни для друиихи - vivre pour autrui Acest principiu a stat acum pentru Konta pe un rând cu primul principiu al dezvoltării mentale în spiritul filozofiei pozitive și cu curgerea timpului a dominat pe jumătate totul peste el Любовь к Клотилдѣ a devenit Biblioteca "Runiverse" О КОНТЪ И ЕГО ЗНАЧЕНИЕ ВЪ ИСТОРИЧЕСКОЙ НАУКѢ для Конта, motto-ul victoriei asupra iubirii de sine - egoism, pe care îl exprima zilnic prin repetate repetate către ea, împrumutat din celebra carte a lui Kempiiskago după Hristos: Te iubesc mai mult decât pe mine, câine,

dacă nu pentru tine dragul Признавая сою любовь к Клотильѣ источникомъ совершившагося в немъ временняго Клотильѣ источникомъ совершившагося в немъ временняго переменняго жереронтож о это перерождения a depășit toate speranțele și chayania Conform acesteia, a început să o vadă pe noua Beatrice, care l-a condus în împărăția adevărului În acest sens, el a scris în prefața noii sale lucrări - despre politica pozitivă: rezultatul îmbunătățirii treptate a naturii noastre morale (t -e человѣческой) "intermediar între adevărata mare existență (umanitatea) și autoritatea ei supremă ", t -e La urma urmelor Dar Kont nu s-a oprit la asta În această a doua fază a vieții sale, când și-a pus sarcina de a umple problemele primei epoci cu dezvoltarea corespunzătoare a "laturii afective a naturii și fanteziei sale, ca surse ale evoluției morale și artistice", aplicandu-i acestuia terminologia lui, iar imaginea Clotildei a fost făcută pentru el nu numai ca întruchipare a principiului feminității ("des ewig Weiblichentt), combinat într-o singură imagine ca tip de fecioară, soție și mamă *), ci și luna *) Există trei nume dulci în colecția ta, soție, mamă și fiică - numite după contele Clotilde în memoria ei Biblioteca "Runiverse" В eu Г Е Р Ь Е "omenirea" a fost înlocuită de Dumnezeu în noua sa religie При такомъ настроении культъ Clotilda казался Конту уже не личнымъ' только деломъ, а озался Конту уже не личнымъ' только деломъ, а озался При такомъ ъ человъчества religie adevărată și universală Contururile atent stabilite ale acestei noi "servituți" răspund unui romantism atât de dulce și împreună cu acel pedantism de modă veche, încât este ușor de văzut sensul lor pentru istoric a catolicismului, dar și a simbolismului și formelor exterioare de "servitute" Ca dovadă a acestei simpatii pentru Formele Catolice, este ușor să scoatem la iveală o serie întreagă de fapte: de exemplu, mesajul lui Konta către ordinul iezuit, căruia i-a propus să acționeze împreună împotriva principiilor distructive și înclinația sa către simbolismul catolic Astfel, obișnuit să ridice chiar și împrejurări mărunte și întâmplătoare la sinteza "evoluției" sale și a măsurilor igienice, cu care a luptat împotriva valurilor care îl amenințau, Conte a început să vadă pașii autoeducației ascetice pe calea îmbunătăţire morală: , a scris: "Unul din micile mele secrete filosofice, pe care vreau să-l împărtăşesc cu voi, constă în următoarea prescripţie (precept), mai scumpă decât pare la prima vedere emoţional (afectiv), este extrem de important pentru a-l conecta cu un fel de îmbunătățire fizică, în special legată de o îmbunătățire de durată a imaginii materiale a vieții Biblioteca "Runiverse" О ȚARA ȘI NATURA ISTORICĂ тівной теорії таинствъ, значение хорошоъ, какъ Физический знаковъ нашиххъ нашиххъ віхиххъ віхиххъ віхы несуъ віхический ховъ, жреческий емпиризмъ smutno вільъ În acest sens, pot spune că cele trei crize esențiale ale celor două evoluții personale ale mele din , și au fost consacrate în ochii mei de un puternic simptom real și anume că am fost adus la abstinența finală mai întâi de la cafea, apoi de la tutun, iar acum din vina*) În ciuda crizei perezhity Kontom, însoțită de sentimentul său față de Clotilde de Vaux, a doua fază a vieții sale este, după cum sa spus, în strânsă legătură cu prima perioadă Deja în tinerețea compoziției sale, este posibil să-l numim program, Kont a recunoscut pozitivul etc научную философию numai осонаниемъ для противной, т -е politica stiintifica Prin urmare, chiar înainte de încheierea primei sale sarcini, a luat-o în considerare atât de mult pe a doua, încât deja în al -lea volum al cursului său de filozofie pozitivă a conturat conținutul următoarei sale lucrări cu distribuția sa în volume Только неѣкотория печаться етого новаго здания, имъ примненияемаго, не были имъ тощиго

дырыненияемаго Контъ тогда-же запалал приступет к печатанию своего
новаго труда Но такъ какъ его задерживал недежных средствоъ, онъ
заположенный продуменный очерокъ очерокъ ной системы, корожий
объявление вѣтъ вы знаменательный годъ подъ чегеліемъ Discours sur
l'ensemble du Positivisme Patru ani mai târziu, Kont și-a publicat
"cateheza pozitivă" pentru a răspândi în oameni principiile de bază ale
învățăturii sale Între timp, a început să dezvolte lucrarea principală
a Sistemului de politică pozitivă, pe care, ca de obicei, a dus-o la
capăt foarte repede, astfel încât toate cele volume ale acestei lucrări
au apărut în - Continuați lectură *) str U Robine Biblioteca
"Runiverse" B eu STAZĂ munca unei astfel de vieți este incompletă; iar
în ultimul volum din Politica sa pozitivă a anunțat apariția viitoare a
unei noi compoziții în lume sub titlul "Sinteză subiectivă" în trei
volume, pe care a presupus a fi publicată în , și ani Primul volum a
fost să includă "Logica pozitivă" a doua "Moralitate pozitivă" şi a
treia "Industria pozitivă" Dar Kont a reușit să scrie și să imprime
doar prima parte Nadejdi Konta, cu ajutorul regimului său de igienă
atent gândit și executat pedant, nu a fost îndreptățit să trăiască
"până la vârsta lui Fontenel", adică până la vârsta de ani: a început
să slăbească, a început puterea lui să cadă, iar într-o asemenea stare
suprasolicitare fizică și răceli la înmormântarea senatorului Vellyara,
căruia i-a fost foarte dator, i-au servit drept împingere pentru boală,
care l-a purtat în mormânt la septembrie La ora în dimineața l-au găsit
nemișcat, întins în fața "altarului" Clotildei (scaunul ei), în fața
căruia el dorea să îndeplinească ritualurile obișnuite la această oră
ея "поминки" усственных цвѣтовъ, сделанный для него Clotilde Asemenea
lucruri mărunte ale vieții intime pot fi arătate în exces într-un eseu
dedicat pozitivismului Но онеѣ рисуюту человѣка, а этотъ человѣкъ былъ
создателемъ системи, ·/увѣковсей чиговсей чиеловѣч Частная жизнь Конта
в второй еяТюл^ВйЭѢТі^странности, комментарии она онабилуетъ, pentru că
demonstrează nevoia istoriei, de importantă a vieții și a creaturii
pentru kontepismul) a sistemului, care a redus istoria umanității la
evoluţia minţii în domeniul cunoaşterii experimentate Встрѣча Конта с
Клотильдой де Во, его любовь к ней и роло, котоги онъ prin urmare
отвельдой де Во, его любовь к ней и роло, котоги онъ prin urmare отвелъ
памы лъ памято ѣче-/ става, имѣютъ, конечной какратный какратеръ; Dar
"evoluția religioasă" a lui Konta nu a fost întâmplătoare și nici măcar
situația extraordinară a religiei sale nu a fost umană Biblioteca
"Runiverse" O ȚARA ȘI NATURA ISTORICĂ a fost arbitrară Въ обрядахъ и
фомулхъ новой религии отвечился замѣчательный пиететъ Konta к пастому;
pe dreptate l-a numit unul dintre biografii săi - ce grand respectueux
du passé Această evlavie s-a reflectat în schema istoriei universale a
lui Konta și i-a dezvăluit semnificații ale catolicismului din clasa de
mijloc, care fac parte dintr-una dintre cele mai mari demnități ale
filozofiei sale; - fără evlavie față de trecut, nu poate exista istorie
reală deloc În cultul Clotildei, se dezvăluie o altă latură simpatică a
personalității lui Konta, capacitatea sa de a fi recunoscător pentru
plăcerile mentale și estetice care i-au fost aduse Această proprietate
este o parte serioasă a calendarului pozitiv, de exemplu inventar >
благодѣтелей человѣчества Proprietățile afective ale lui Konta sunt de
remarcat, spre deosebire de extraordinara sa mândrie și încredere în
sine, nu rareori la limita măreției maniacale și conducând la gândul că
crizele cerebrale nu au trecut fără urmă pentru el Cu toate acestea, nu
există motive pentru a căuta в недугѣ Конта просмотровния его гордыни и
болѣзненной гипертрофии его личнаго я; etagor-dynya este condiționat de
credința extraordinară a lui Konta în chemarea sa universală, iar

această credință este situată într-o legătură strânsă cu vydayuscheus oskolnostiyu a lui Konta Niciun gânditor nu avea o asemenea nevoie și o asemenea capacitate de a sistematiza totul în jurul său și în interiorul său, senzații personale, evenimente și condiții de timp, precum Kont Totul în viața lui - ciudat și dificil, semnificativ și mic, neplăcut din partea celor nedoritori, chiar și expresii ocazionale de simpatie, întâlnirea cu Clotilde și dezvăluirea dragostei sale, în cele din urmă, chiar și crizele bolii sale - toate acestea Cont scoate la iveală , în expresia lui preferată, din propria (spontană) evolyutsii своей пільшіні, или возводить въ невестий моментъ Biblioteca "Runiverse" В eu Г Е Р Ь Е general evolyutsii человѣчества *), въ колъма онъ моъ пе отвесть сомосом себъ продающаго мѣста Въ виду етого своивать Конта его пісность и частная жизнь приобрѣтаютъ значение го слность и частная жизнь приобрѣтаютъ значение го слность учения Nevoia lui Konta de a schematiza și capacitatea sa de a construi un sistem i-au creat pozitivismul ca o învățare specială Обзоръ идей и мечтаний Senъ-Simon arată că ce fel de fapte culturale au făcut cercul nastrov căruia îi aparținea Konti Кружокъ этоъ былъ не частонным явленіемъ в сообщение Конту Французскомъ озтсонще, стстонще мъ врочей мѣтко ражалъ себо игб историксуюю доступ Această societate a supraviețuit erei catolicismului și s-a îndepărtat de el; оно пережило также ■ епоху революционнаго движения и останой имъ неудовлетовернымъ "Marile principii din ", pe baza cărora revoluția a vrut să creeze o nouă societate, libertate, egalitate și naționalism, s-au dovedit a fi ceea ce numim principii negative, anarhice În schimb, a fost necesar să găsim începuturi pozitive Aceste principii pozitive pot fi date numai de experiență și bazate pe experiență *) Exemple deosebit de interesante date în articolul lui Dumas (Rev Phil , № ρ) sunt exemple ale modului în care Comte s-a împăcat cu eșecurile din viața sa, dându-le un fel de sens providențial pentru personalitatea și sistemul său Când ediția revistei lui Kontom nu a avut succes, Kont a declarat că "publicul selectat, către care m-am adresat, a înțeles mai bine decât mine incompatibilitatea unui astfel de proiect cu un spirit general al sistemului, care era menit să pună capăt jurnalismului " Konto era insensibil legat de jurnalism - Când sub Napoleon al III-lea cursul a fost oprit, Kontokhm a citit și apoi s-a consolat cu gândul că guvernul, mai perspicace decât el, și-a dat seama că nu era potrivit ca marele preot al umanității să apară pe tron și în fața publicului În ceea ce privește tendința instinctivă a lui Konta de a căuta în schema evenimentelor, este imposibil să nu se vadă urmele influenței sale și recunoașterea celor trei crize cerebrale ale lui Kontom: Dintre acestea, Konta însuși a recunoscut una dintre aceste crize, atribuită lui în , ca intermediar (intermediar), mai puțin clar dezvăluit; dar o astfel de a treia criză, intermediară, era necesară pentru el, conform memoriei sale, de dragul trecerii de la introducerea pur științifică în "marea sa clădire filosofică" la elementul sociologic, care trebuia să compună universul și esența a filozofiei pozitive Biblioteca "Runiverse" O ȚARA ȘI NATURA ISTORICĂ stiinta Pe acest experiment științific, se părea, a fost posibil să ne unim din nou mințile într-o singură viziune comună asupra lumii, deoarece acestea erau unite de teologia medievală, care a fost ruptă de metafizică, pe partea ei opusă experimentului sau fizicii Всѣ ети идеи были достояниемъ епохи Конта, т -е În momentul istoric, în momentul actual al comunității, au devenit propriile sale posesiuni personale Dar ceea ce pentru alții era doar un fapt empiric, și că era personal, nu putea rezista ca atare pentru Konta Ca sistematist natural, a stăpânit momentele empirice ale

timpului nostru, le-a adus într-o schemă și a creat un sistem din ele: le-a combinat, le-a coordonat într-o ordine ulterioară etc въ понятii evolyutsii, и етимъ воз-· вълъ iхъ въ законъ În acest fel, a deschis legea dezvoltării mentale a umanității, pe care i-a explicat-o în trecut și i-a dat pământ solid pentru reglementarea viitorului Какой-же это былъ законъ? В Gerye (Urmeaza continuarea) Biblioteca "Runiverse" Biologie pozitivă Konta și filozofie") Mm gg! În marea majoritate a cazurilor, biologii moderni sunt absorbiți de munca lor complexă și dificilă într-o asemenea măsură încât rareori se pot desprinde de una sau alta chestiune privată pentru a se angaja în discuția unor chestiuni mai generale și filozofice Chiar și ideea că un naturalist-biolog nu are de-a face cu un filozof și că atenția acordată sarcinilor unui personaj filozofic este un semn rău pentru un biolog, mărturisind pierderea capacității de a lucra științific adecvat, productiv Ceea ce este ciudat în acest sens este că biologii de tipul pe care l-am menționat, găsind cel mai neechivoc dispreț față de filozofi, nu mai puțin se consideră adevărați biologi-filozofi în sufletul lor și iubesc să se refere, printre altele, la filosofia pozitivă Conta На мою должа выпала хорту вамъ краткий очеркъ воззрѣний О Конта на всю область биологии, и я не безъ смущения примяюсь за посибльное ивеѶай ное ивечай примяюсь ша La urma urmei, fac parte din numărul acelor lucrători științifici modesti care își dedică aproape toată puterea studiului diverselor chestiuni private; притомъ, я-врачъ-patologistъ,а кому неизвѣстно, чтоО Cont *) Рѣчь, произнесная марта г Biblioteca "Runiverse" BIOLOGIE POZITIVĂ O COMPOZIȚIE ȘI FILOZOFIE a recunoscut medicilor ineligibilitatea dezvoltării biologiei, deși nu a negat manifestările patologice de nivel înalt ale biologiei! Pravda, vrachebnaya praktika takъ же далека отъ меня, какъ и пренебрежение къ философии вы традициончаномъ ионча мъ; какъ бы то ни было, я все-же патологъ, а не нормальный биологъ Dacă, în ciuda acestor circumstanțe agravante, mă decid totuși să vă împărtășesc câteva gânduri pe tema de mai sus, este doar pentru că sunt și profund convins de importanța unor principii de bază ale pozitivismului pentru știința vieții și apartenența la patologie къ биологии , какъ и въ несколькости биологическаго контизма для Философскаго понимания живой прирой приро Poziția mea de bază poate fi exprimată în câteva cuvinte Биология, какъ наука о жизни или какъ svoeobraznyy nauchnyi synthezъ частныхъ биологических ческих учед нил учед ний аться с позитивизмомъ О Conta; la fel ca în studiul vieții normale, tot așa și în studiul vieții patologice, biologii și patologii normali, în calitatea lucrătorilor științifici, trebuie să fie pozitiviști, chiar dacă nu este necondiționat în sensul acestui cuvânt Dar fenomenele și legile biologice nu sunt identice doar o evaluare științifică, care le este permisă de pozitivism, - sunt în mod necesar evaluate și cu alte puncte de vedere, care sunt omise din viziunea lucrătorilor științifici sau nu sunt necesare pentru ei Pe scurt, biologia, ca și știința, se dovedește a fi mai fundamentată decât pozitivă смыслѣ слова; dar pentru Filosof și orice om gânditor care dorește să dezvolte sau să păstreze în sine întreaga personalitate umană, biologia pozitivă nu este înțelegerea fenomenelor vitale care pot fi cunoscute ca unice și definitive Въ моихъ глазахъ, большояя мерезити О Konta peredъ биологией не собакедъ Вопросы философии, кн з Biblioteca "Runiverse" С М ЛУКЬЯНОВЪ такую-же дань музынiя и почентиния, какъ и другие научные работания, gelos объ успѣнх гохзЇѣнхахохзУнахоя; dar nu pot merge pe O Kontomъ, când отъ меня для меня, чтобы на вопросы о жизных явлениях, не разѣшаемые наукошаемые наукешае наукой, я просы о жизных явлениях отвѣтовъ,

неизмѣримо ^ажныхъ для меня, какъ человѣка, și nu un biolog, pentru predѣ-■lami de biologie pozitivă Ca patolog, mi-a venit adesea în minte că starea normală de conștiență a unei persoane este mai potrivită pentru starea de foame cronică Aceasta este o ființă veșnic înfometată și însetată, care bate necontenit la toate ușile în spatele cărora, conform preducției, se țin depozite de mâncare și băutură Во имя своей ненасытной невестевой все поять или понять, человѣческое сознание, на ваходырого понять звития, переводитъ внеѣшний миръ в себа безъ остатка и доходитъ до обществаний миръ в себа безъ остатка и доходитъ до обществаний миръ в себа безъ остатка и доходитъ до обществаний миръ в себа безъ остатка лко я Și întotdeauna mi s-a părut că nu se cuvine ca aceasta, prin natura sa, să fie nesățioasă, să citesc instrucțiuni prudente în spiritul pozitivismului lui Kont pe tema ignoranței și ignoranței, așa cum nu se cuvine să propună unui european sensibil, impetuos și oarecum fantastic - cu Dumnezeul său răstignit, cu capacitatea lui de a vedea două abisuri, unul deasupra lui, iar celălalt sub el însuși, - în cel mai înalt grad de moralitate confucianistă plictisitoare, moderată și sănătoasă Satisfăcându-vă foamea și foamea, chiar dacă sunt temporare și fantomatice, conștiința noastră se găsește în știință, filozofie, religie și artă Am spus: "fantomatică și temporară", și nu retrag aceste cuvinte dure, pentru că raționez acum din punct de vedere obiectiv Mănânc și beau cu patru mâini Biblioteca "Runiverse" BIOLOGIE POZITIVĂ O COMPOZIȚIE ȘI FILOZOFIE al patrulea Aceasta este Poarta cu patru brațe miróderzhavnyy, în timp ce totul rămâne în predѣlah de sănătate sau de norme; aceasta este o maimuță urâtă cu patru brațe, de parcă numai imaginea divină ar fi distorsionată în confuzie sau în boală generală Și dacă filosofia pozitivă, numindu-se Filosofie, îmi spune că nu există date științifice pentru soluționarea unei întrebări cunoscute și că nu va fi și că, prin urmare, se străduiește să dezlege misterele universului cu nesăbuință și fără scop, atunci eu, în calitatea unui simplu muritor care nu este străin de știință, nici intereselor filozofice, nici religioase, nici artistice, îmi permit să obiectez: să ofer știință, vârste în curs de dezvoltare și perfecționare, să rezolv pentru mine, pentru care nu are și voință nu răspund; философия же, если она возеjj быть Философіей, а не не мнимой наукой наукъ, LET Ретѣ дасофіей , на не за науку; nu urmați prea multă graba cu abandonarea contemplației religioase și a realizărilor artistice, care încă pot sta de la sine Подвести свои общие 'итоги наука вы состаніи сама Dacă alte tipuri de cunoștințe - filozofice, religioase și artistice - trec prin întreaga istorie a umanității alături de cunoștințele științifice, atunci evident că există suficiente temeiuri pentru aceasta în însăși natura spiritului nostru, care este puternic în pozitivism și primul său Și oricât s-ar desăvârși știința și oricât s-ar dezvolta, ea va rămâne totuși știință și nu se va transforma în filozofie, așa cum cea mai desăvârșită realizare a unui artist nu poate da naștere unui înalt adevăr religios Da, și de ce să ne străduim pentru asta, astfel încât acel calcul diferențial s-a transformat într-o critică a rațiunii pure, iar simfonia a noua într-o predică pe deal? Человѣческое сознание искало и ждало етой проповѣди тясиакелия; такан-же тясичельѣтия искало оно и ждало девятой сифоннии, kritiki чистаго разума и диффферорилелифферлерели Filosofia pozitivă, care prescrie auto-reținerea științifică și tipuri de cunoaștere neștiințifice și chiar o desființează, asemănător cu acea parte ■ з* Biblioteca "Runiverse" С М ЛУКЬЯНОВЪ mama, care, văzându-l pe artist în mâinile realizării artistice, îi spunea: "Nu știu cu ce să te ajut și nu vreau să știu; Vă

sfătuiesc să nu urmăriți ceea ce este ascuns în depărtarea ceață, inaccesibil unei analize matematice riguroase " Și știm că nu a mers doar, ci a venit acolo, unde a fost atras de o "minte liberă" salvatoare Въ змильнiнномъ Cours de philosophie pozitiv простаннию свойхъ биологических воззрѣний O Cont' consacră cea mai mare parte a volumului III, care constă din aproximativ de pagini presei boristoi A transmite într-o scurtă conversație de o oră conținutul unui tratat amplu este o sarcină, fără îndoială, deloc ușoară, mai ales dacă este acceptată ținând cont de lipsa de structură arhitecturală a autorului și de metoda grea de expunere, care este deliberat lipsit de formule concludente Поневолѣ accountiviться разсмотѣниемъ наиглавнѣйшихъ основъ всего учения, приурочивая к нивая к наиглавнѣйшихъ чания Въ дальнѣйшемъ пластанiи будутъ разсмотѣны последовательно нижеследующие вопросы:) ce este biologia conform O Care este subiectul?) Care sunt sarcinile biologiei și care sunt metodele lor?) на какiе главные отдѣлы раздеѣляется биология?) Care este conținutul esențial al biologiei statice, care se descompune, la rândul ei, în biotomie și biotaxis? și) care este conținutul esențial al biologiei dinamice sau al bionomiei, reprezentând trei ramuri - fiziologia plantelor, fiziologia animalelor și fiziologia frenologică? По провод каждаго изъ наиболѣе естанцияныхх polo Biblioteca "Runiverse" BIOLOGIE POZITIVĂ O COMPOZIȚIE ȘI FILOZOFIE жений O Konta, care au legătură cu domeniul biologiei, voi putea exprima în primul rând с точни зрѣния научный программиний și затѣмъ и с почный зрѣния зрѣния программиний хъ Itaka, se întreabă înainte de toate: care este biologia conform O Dar care este obiectul ei? Deja cu o sută de ani în urmă, a spus O Pe măsură ce biologia se străduiește să ocupe un anumit loc în ierarhia rațională a științelor fundamentale, ea oscilează tot timpul între metafizică, care încearcă să o țină pentru sine, și fizică, care încearcă să o înghită O astfel de stare dureroasă de lucruri trebuie să se încheie și este timpul să recunoaștem biologia ca una dintre principalele științe care îi ia locul după matematică, astronomie, fizică și chimie Biologia are propriul ei subiect Предметъ биологии есть вся копупность визынныхъ явлений, или жизнь, какъ таковая Всего боѣе развитительным представленся O Contu opredѣlenie zhizni, dat de de-Blanvillem, care caracterizează viața ca mișcare internă dublă conectată și razlozheniya, comună și continuă cu ea; следовало бы только, по мнеѣнию O Konta, este mai corect să subliniem două condiții de bază relevante - o organizație specifică și un mediu adecvat Взаимодѣйствиемъ теихъ двуъ елементыь-organizatsii i sredy- и обусловливаются въ жизный явлений явления, dar nu numai animale În acest fel, subiectul biologiei se dovedește a nu fi o forță vitală sau o esență metafizică, ci ceva complet concret, disponibil pentru o investigație științifică adecvată O Prin urmare, am putea spune că biologia se ocupă de studiul acelui complex de substanțe aranjat în mod particular, care dezvăluie capacitatea de dublă mișcare internă - conexiuni și descompunere, comune și continue cu acestea, într-o relație cunoscută cu influențele mediului extern Fara somn, Biblioteca "Runiverse" С М ЛУКЬЯНОВЪ такому опредѣлении премедъении биологии программиния строния научаного исучения визынича визыний визынный визынния визынния ься в рофонный мерѣ O Контъ привязоваетъ и на этотъ раъ ту вы высшей дрегние цѣнную для естествоиспитотъ раъ ту вы высшей дрегние цѣнную для естествоиспитотъ раъ ту вы высшей дрегние ение было такъ далеко моногимъ изъ его современниковъ Да и вы приветствует время, какъ часто уклоняются изѣдователи, не проводящие разкодящие разкодящие разкодящие разкодя гразкой грансой грансой грасто часто уклоняются изѣдователи

офией, с того вѣрнаго пути, на коройни участияъ O Stop! Activitatea prețioasă și extrem de rodnică a unei serii întregi de savanți care au lucrat în spiritul înțelegerii lui Kont asupra subiectului biologiei nu salvează biologii care rătăcesc în afara adevăratei științe și în afara adevăratei filozofii, din cauza acelor greșeli naive în care mulți dintre contemporanii și predecesorii lor au căzut Cont Restaurarea vitalismului, înlocuind conceptul strict științific al puterii spiritului vital, este prezentată și mai posibil, chiar dacă nasmele de pe "forța vitală" au reușit să fie ostracizate de oamenii de rând Я не челють компанию в в десское разсмотрѣние вѣхъ тѣхъ развідныхъ частовідныхъ частовідныхъ частовідныхъ частотовох кломотх кломотрѣние ю взгладовъ O Se bazează pe subiectul biologiei și pe triumful ei final Este suficient să spunem că principalul motiv al eșecului constă în această ocazie Cu toate acestea, în propriul său pozitivism Natura vie, cu întregul ei lanț de manifestări vitale, care înconjoară ea, este disponibilă pentru orice număr de studii științifice-precise numai cu acele laturi cu care este asociată cu matematica, mecanica, fizica și chimia Și dacă ne-am pierdut deja capacitatea de a ne complați cu explicații cvasiștiințifice care i-au mulțumit pe biologii din vechime, atunci suntem obligați la un grad semnificativ de pozitivism Conta, iar acesta este meritul lui incontestabil Но тутъ и оканчиваться всѣ avantaje ale pozitivismului, pe care se opresc, cu toate acestea, este imposibil Fiecare viață este uimitor de duală Biblioteca "Runiverse" BIOLOGIE POZITIVĂ O COMPOZIȚIE ȘI FILOZOFIE втръннее дижевение комплектания и разложения, объемые и вѣстѣ с тѣмъ continuu, есть та та са са са самая у, которою вивете вы Eu port această viață în mine, nu știu cum și când a început, nu știu cum și când se termină, dar știu că este în mine și că nu seamănă deloc cu dubla mișcare internă a compușilor și descompuneri, generalul si cu el necontenit Может-быть, для биолога, какъ учаного, такое опредѣление жизни и работани; ar putea fi, orice altă determinare ar fi pentru munca lui științifică Dar chiar și așa, este de dorit să nu se rezolve problema vieții și nu de la un singur biolog Pravda, căci biologia urmează sistemul filozofiei pozitive și al sociologiei, iar unii pozitiviști recunosc că este necesar să se introducă între biologie și sociologie și o altă știință de bază - psihologia; dar şi în aceste discipline este permisă doar cercetarea strict ştiinţifică, având un caracter incontestabil fenomenal, şi nu noumenal Si vot incepe razladul Este imposibil să gravați în sine conștiința imediată a vieții; Este complet de neconceput să suprimați în sine capacitatea de a contempla viața nu numai din exterior, ci și din interior; să mă împac cu asta, că toată viața mea este cu adevărul și minciunile ei, cu pasiunea și disperarea ei, există doar o dublă mișcare interioară conectată și ruptă, nu numai că nu pot și nu vreau, dar nu trebuie Și ce școlastică insuportabilă ar fi pus stăpânire pe viață, dacă toți ar fi încercat să se oprească acolo, acolo unde se oprește biologia pozitivă! Кѣ счастью, человѣкъ лучше, чѣмъ о немъ думаетъ O Cont Nimeni nu s-a oprit vreodată la determinarea vieții dată de biologia pozitivă, deși altora li s-a părut că este știința întrupată și că toate nevoile lui ideale sunt satisfăcute de știință Și într-adevăr, chiar și în mijlocul savanților, vechii savanți vitaliști sunt vii, dând într-o formă mică-științifică slabă în sens filozofic împlinirea pozitivismului și a tuturor Biblioteca "Runiverse" С М ЛУКЬЯНОВЪ биология погружается в какой-то мистический сумракъ Te miri de asta? Evident, nimeni nu ar trebui să fie surprins Вся бѣда, продажа-же, в томъ, что и новѣйшая биологическая мистика такъ-же губ кари, накд биологическая няя, ибо привнесеніе в

науку чуждыхых ей элементыъ толко засоряетъ науку Această căutare a vitalismului nu a apărut din niciun impuls nobil, iar știința nu poate și nu trebuie să fie satisfăcută - din simplul motiv că știința nu are nimic de-a face cu asta Какъ же быть? Bezъ somnѣniyya, slѣduetъ fiind de acord că biologia, ca și știința, ar trebui să fie pozitivă; dar trebuie de asemenea să fim de acord că înțelegerea noastră asupra vieții nu se bazează doar pe date științifice Filosofia pozitivă, care se numește tocmai filozofia, ne lasă clar care este subiectul biologiei din punct de vedere științific; dar nu ne oferă o înțelegere filozofică a procesului vieții în toată plinătatea lui, pentru că asta este filosofia vieții după O Continuă, există doar un element științific din el Este necesar să ne dăm seama, într-un cuvânt, că noile încercări de restaurare a cerului uitat-uitat, complet zadarnice în sens științific, nu sunt altceva decât una dintre nașterile indirecte ale filozofiei pozitive, care dorește să se înlocuiască cu filozofia, și știință și care ne hrănește doar cu știință Este necesar fie să refuzați de la filozofie, fie să recunoașteți că subiectele de biologie kontovskoe opredѣlenie sunt non-FILOsoФskoe opredѣlenie Давши понятие о предместѣ биологии и опредѣливъ жизнь какъ неѣкоторый видъ движения, жения Prin urmare, va fi dificil să aflați cu exactitate sarcina biologiei și metodele sale · Ззеѣсь ы встречаемся поревече всем с классичим положениемъ, стол ххотно приъраемытări o Konta: dubla sarcină a biologiei constă în aceea că, pentru a fi găsită după un organ dat sau un aspect dat, trebuie trimisă sau făcută, și invers; cu aceasta, se presupune că proprietățile și influențele mediului sunt dezvăluite pe deplin Biblioteca "Runiverse" BIOLOGIE POZITIVĂ O COMPOZIȚIE ȘI FILOZOFIE ляються заганіями другайъ очастьъ наукъ, предшествующихъ биологии по объемсукц клиеснац кляються заганіями другайъ наукъ Această poziție nu ne lasă să ne dorim ceva mai bun pentru claritatea, simplitatea și concizia sa Într-adevăr, dacă un biolog științific a avut norocul să descopere în acest caz sau în altul relația constantă și necesară dintre construcție și expediere, el poate fi felicitat pentru succesul mare și binemeritat Înțelegerea științifică completă a construcției fără comunicarea cu construcția nu este posibilă, la fel cum este imposibil să înțelegem construcția fără comunicarea cu construcția Два использование торка биологических изслѣдований гружаются такимъ образмеъ в одѱно в одѣдований Foarte curios, mai departe, contemplativ O Conturi ale metodei biologice Conform mneѣniyu tvortsa positivoi filosofii, na primovmѣ mestѣ duvolen putivit nablyudenie Въ помощь оганамъ чувствъ загранение многочисленные научные приборы, делающие, по нивю Boltzmann, organele noastre naturale sunt ca noi organe ale simțirii Sensul experimentului se dovedește a fi mai limitat, deoarece în cel mai înalt grad este dificil să se aleagă un astfel de mediu pentru experiment, astfel încât fenomenele de viață care sunt comparate, cu intervenția simplă și aparentă a condițiilor testate, au diferit unul de altul numai în această relație unică, doar cu acest punct de vedere unic Тѣмъ боѣе цѣны тѣ опыты, котоните продажаются в наше распечение самой природой самой природой: Тѣмъ продажаются в наше распечение самой природой: Тѣмъ продажаются численный патологическиа состания, уродства и т р Este necesar doar să știm ce se exprimă în adevărata stare normală a organismului și care sunt adevăratele granițe ale abaterilor individuale Kak' by to ni bylo, naibolѣe potrivit pentru mijloacele de studiu a naturii vii O Contŗ pnīzānetŗ sravnenīe Conform convingerii sale, abia atunci biologia va deveni o știință perfectă, când acoperă studii comparative, sub toate speciile posibile, întreaga serie de ființe vii Biblioteca "Runiverse"

С М ЛУКЬЯНОВЪ Ar fi dificil și acum să adăugați ceva esențial eseului despre metodologia biologică prezentat de O La urma urmelor În fine, ca și în alte cazuri, se simte nevoia unor negocieri și corecții; но сущность дела схвачена O În general, este destul de adevărat Всего менѣе удачными пасочить разсудження O Relații despre importanța experimentului în biologie Știm ce cercetări ample s-au efectuat în domeniul biologiei în secolul actual și cât de importante sunt rezultatele obținute prin experiment Încercați să pătrundeți în toate părțile biologiei În prezent, experimentul s-a justificat deja nu numai în domeniul fiziologiei normale și patologice, deoarece se ocupă de animale și plante superioare, ci și în domeniul microbiologiei Vivisecțiile sunt acum efectuate nu numai pe câini, iepuri și broaște, acești pacienți biologi animale de companie, ci și pe organisme simple accesibile doar cu ochiul liber Rezultate foarte importante se obțin la utilizarea metodelor experimentale de cercetare și în domeniul embriologiei și teratologiei (învățarea despre tulburări) Sovremennyy biologъ не доступлетуется исученіемъ тѣхъ уродствъ, которыя заготовляются для него срамодо саморой самрод; el dѣятельно вѣшивается в ембриологический процессъ și, видоизмѣня такъ sau altfel curgerea ei, linge după voința lui тѣрунг тѣро мѣня такъ ы Menya ar fi economisit prea mult, chiar și o scurtă listă cu tot, pe care biologia este obligată să experimenteze; тѣмъ ne menѣe я смѣю думича, что O Контъ былъ все-таки правъ, неслишкомъ увлекаяс зачаниемъ опытая и выдвигая на виснидное висниемъ Este necesar, în sine, să ţinem cont de faptul că în timpul său studiul experimental al fenomenelor vieţii nu se putea lăuda cu acele invenţii care sunt acum în mâinile noastre; cu o metodă adecvată Biblioteca "Runiverse" BIOLOGIE POZITIVĂ O COMPOZIȚIE ȘI FILOZOFIE емъ Iar viitorul apropiat a arătat cât de departe era În acest caz, Vsevozmozniyya științe comparative de caracter biologic sunt dezvoltate acum de un set de cercetători, iar onoarea în fiecare zi aduce câteva noi descoperiri comparative-biologice ■ Vse vyshezhlozhennoe relativ la sarcinile și metodele de biologie este prezentat, fără îndoială, foarte instructiv; dar, așa cum este clar fără alte interpretări, rămânem cu ceva pe bază științifică Este evident că dezvoltarea ulterioară a O Contъ ideile sale legate de biologie, тѣмъ дальше отходитъ онъ отъ того, чтб спасибоваъ пропочний филосою философосто Se explică, printre altele, de ce nu a mers la dorințe mai departe decât stabilirea permanentă și relația necesară dintre clădire și plecare, iar orice teleologie care ne distruge în manifestările naturii vii este lăsată în urmă Principiul teleologic este incompatibil cu înțelegerea mecanicistă a biologiei; Dar cât de mult este nevoia de explicații teleologice ale fenomenelor vitale, evidentă din succesul enorm al darwinismului, care a fost adus la oportunitatea de a conduce teleologie în studiul naturii vii sub steagul educației mecaniciste S-a dovedit astfel că jocul factorilor mecanici, orbi, surzi și indiferenți, în sensul căruia nu a existat un scop conștient, creează un regat al naturii vii care este uimitor în structură, în care totul este ceresc sau se străduiește să fie ceresc Безъ сомнѣния, научное прочениянiе того или друго биологическаго явления может обоъ или друго биологическаго явления может обоъ или озьна Безъ сомнѣния цѣл этого явления в радых другай явлений Dar se întreabă: pierdem ceva, dacă reușim să stabilim nu numai faptul corelației dintre construcție și expediere, ci și să pătrundem în scopurile cele mai apropiate, care sunt atinse prin aceasta sau alta dispeceră, aceea sau altă construcție în general economie? Простой здра Biblioteca "Runiverse" С М ЛУКЬЯНОВЪ вый мыслы программывать на этотъ

вопросъ negativ отвѣтът: nu, nu pierdem Toate acestea le spun nu în apărarea explicațiilor teleologice, care prin ele însele, în calitatea explicațiilor sunt nemecanice, inutile pentru știința vieții, ci doar pentru a arăta cât de seducător este pentru mintea noastră o perspectivă asupra regnului raiul, unde sentimentul poetic наше разѣшаетъ в какой-то всебъемлющей harmonii въ наши недоумѣния и тревошаетъ в какой-то всебъемлющей harmonii въ наши недоумѣния и тревомѣния и тревошаетъ, în sensul nu numai de тревоги explicația cauzală, dar și în sensul explicației teleologice Dacă este așa, atunci pentru mintea filo-socială sarcinile biologiei și metodele sale trebuie, evident, extinse Биологъ, какъ научный работникъ, можетъ доступпльтования тѣмъ, что ему даетъ по чатъ по эстогъ Cont Dar tocmai de aceea el, т -е этотъ биологъ, не можетъ частить дѣла поконченнымъ El trebuie să caute altul în celălalt O înțelegere mecanicistă a sarcinii biologiei, presupunând o metodă adecvată, este singura posibilă pentru știință; при нежелании объявление термінологией, сдеєлавшейся дозрительной, mulțumită utilizării oarbe a propovєdnikovъ materialiste, putem respinge biesențele energiei vitale ca fenomene mecanice ale teoriei vitale, lucrurile nu sunt afectate de ea Dar toate ființele umane sunt motivate, în cele din urmă, nu de mecanică și nu de energie; оно могается язнаго уразумѣния временняго смысла визынных явлений, а для етого однихxъ однихxъ залений явлений, устанавливаемыхъ с внесъшнихъ наблюдения, опытаи и сравнения, тушихъ мало Мы ищемъ прозрѣния в то царство цѣлей, которые для научи о жизныхъ явленияxxx кавленияxx-Сакъ; folosim întotdeauna autoobservarea și experiența internă, conducându-ne în locuri unde observația externă, experiența și comparația nu au acces Biblioteca "Runiverse" BIOLOGIE POZITIVĂ O COMPOZIȚIE ȘI FILOZOFIE Бросая общий взгладъ на всю копупность биологических графийй, мы легко различаемч различаемъ Бросая общий на всю копупность биологических графий кие и динамические елементы Biologia se împarte în mod evident în două părți, dar ambele părți rămân strâns legate între ele Biologia statică studiază legile organizării, biologia dinamică - legile vieții Биология статическая распадается, далеѣе, на биотомию и биотомию и биотаксию, чисто ·по тому, разму, рабиотомию, рабиотомию при учениі строения и сопава их, выдѣлиности, или же je корпаритность, чикiъ вiлiкая иолiкая иолiкая иость Биологию динамиксую O Îmi propun să o numim bionomie Сообразны с сказканнымъ, este necesar să se împartă biologia în biotomie, biotaxis și bionomie Раздѣление это показется боѣе прайствомъ, если подъ terminologiyu O Конта подставить expresii mai familiare Este clar că O Se uită la trei lucruri în biologie: anatomie simplă, anatomie comparată și fiziologie Po mneniyu O Конта, онтамическиа графия добно начинаться с такен; zatѣmъ dovoluno sledovat učenie zakonovъ, опредѣляющихъ сопоциание такенi вы объявление вы приборы Este necesar, totuși, să se distingă elementele anatomice propriu-zise de produsele organice care au apărut deja din procesul vital sau care nu au intrat încă în el Disputele și predicțiile referitoare la proprietățile vitale ale corpurilor de apă sunt determinate, conform O Prin urmare, formularea incorectă a întrebării: pentru desfășurarea procesului vital, sunt necesare atât părțile dense, cât și cele lichide, deoarece ideile principale de viață și organizare sunt în mod necesar legate și indivizibile: organizarea este determinată de părțile dense, iar cea mai mare posibilitate de viață este determinată de lichide De aici rezultă că nici umorul absolut, nici solidismul absolut nu poate fi lăsat să existe Какъ бы то ни было, учинение плотныхъ соподныхъ частиных добавление быть выполение плотныхъ соподныхъ частиных

добавление быть выполение плотныхъ соподныхъ иация зочанта и межанышимъ оригимъ имен- Biblioteca "Runiverse" С М ЛУКЬЯНОВЪ dar cu aceste părți Organismul de bază esențial și primar este țesutul celular Această țesătură este transformată în alte țesături, iar în unele cazuri, doar structura este schimbată, iar în altele, compoziția este aceeași Prin urmare, țesutul muscular și nervos sunt considerați derivați ai țesutului celular Unele minți pretențioase, în special în Germania, nu sunt mulțumite cu o astfel de reducere a tuturor țesuturilor la un țesut primar - ei se străduiesc să descompună acest țesut primar în monade organice deosebite, care par ca și cum ar fi adevăratele elemente primare ale oricărui corp viu O Cont' insistă asupra himerismului unui efort similar, care nu poate decât să încetinească mişcarea progresivă a ştiinţei Refuză chiar să înțeleagă în ce ar putea consta o organizație sau viața unei simple monade За "Философия Анотамической" a urmat "философия био-таксическая" Iерахрическое соподчинение вѣхъ изъѣстныхъ и даjе со прогизвихъх организовъ организовъ спанизовъ содихъ стических предпосылокъ для биологическаго umozrѣniya Оставляя в сторноѣ în special, ограничусь замѣчаниемъ, что O Cont' se exprimă împotriva lui Lamarck și stă de partea lui Cuvier, pe care el, însă, îl opune și unor relații O Cont' susține că influența mediului nu poate fi înlăturată în niciun fel, până la transformarea familiilor și familiilor Таковы в этоментых чертах воззрѣния O Contați pe statisticile vitale Oricine știe măcar puțin despre dezvoltarea biologiei științifice din ultimii zece ani va fi ușor de acord cu mine dacă spun că există anumite judecăți Conținutul conține mult adevăr în sine Къ сожалѣнію, въ нихъ sunt multe și false lucruri, deoarece regiunea științifică, въ количения вротается мысл O Konta sa extins și sa îmbunătățit în acest timp într-un grad ridicat Nu este necesar să aparțină numărului celor care pretind Biblioteca "Runiverse" BIOLOGIE POZITIVĂ O COMPOZIȚIE ȘI FILOZOFIE манскихъ умуъ, къ ïïï O Kontє este atât de neglijent încât recunoaște că studiul relațiilor anatomice nu ar trebui să înceapă cu țesăturile, ci cu klѣtokъ și că defalcarea anatomică a klѣtokъ se află acum pe un sol complet solid Pravda, monade organice și nas soblaznyayut ochen malo; большойте прочурых изследователей сторнится отъхъ этих plastidul, micelei, și alte unități ipotetice ale materiei vii Dar este imposibil să nu conștientizăm că suntem înstrăinați de ei nu pentru că am fost uciși în omogenitatea și simplitatea necondiționată a celulei și nu pentru că nu am vrut să vedem nimic dincolo de celulă, ci pentru că datele noastre disponibile sunt încă prea putine Люди с урочите доромемъ дневно-научнымъ образуваниемъ и с трезвымъ философскимъ философскимъ Ch Darwin și G Spencer, ei nu resping oportunitățile principiale de a raționa științific, ci doar fantezează despre aceste unități ipotetice Apoi, mai departe, vorbește despre ceea ce sunt gânduri foarte subțiri și pline de spirit O Конта не разѣшаютъ также программы не разѣшаютъ контакты контационного гуморизмади сомориз-мади Намъ извѣстны завѣдомо живія образувания со всей пролнотой жизных сайтвъ, не перазувания со всей пролнотой жизных сайтвъ, не перазувания мѣрамъ дробной части кубического микромилиметра, т -е mie de milimetri în cub Este la fel de imposibil să ne imaginăm această mărime în mod concret, pe cât este imposibil să ne imaginăm concret vreo mărime astronomică gigantică, și nu mai puțin gândirea umană, pierdută veșnic, după cum și-a amintit și Pascal, înainte ca infinitul de mare și înainte ca infinitul de mic să fi putut controla acestea ființe vii, ea a învățat chiar să gestioneze acel proces vital Evident, aceasta nu este o fantezie goală, nu este o invenție himerică, ci o realitate autentică А печум бы не допусти жизни

вы еще болѣе; " Biblioteca "Runivers С М ЛУКЬЯНОВЪ ставления о принпахъ организации, шупудающия наличности плотныхъ ствиетъ в груУсмомсва? Не могу также не замѣтитить, что треклание О Nu este posibil să mulțumim pe nimeni deja în prezent prin reducerea tuturor țesăturilor la o țesătură celulară de bază Succesul embriologiei ne conduce la un element celular principal - celula ou, în care este introdus celălalt element celular principal - spermatozoizii; ткани очень утсяться без примерыми образуниями, а продучными În cele din urmă, mysl O Relatarea diferențierii ulterioare a țesuturilor își păstrează încă puterea, dar nu este deloc clar că el a evaluat prea modest capacitatea de evoluție a științei atunci când și-a exprimat rezervele? Aceasta se referă la principiile transformării, proclamate de Lamarck, că inadecvarea lor este acum bine cunoscută tuturor, iar în această relație cu critica O Contul nu poate fi considerat perspicace Мнеѣ неѣтъ, продажа-же, надобности настаивать на томъ, что суджіями О Конта врядъ-ли могли бы объявление тѣ кто вочелел бы оспаривать последѣдующихъъ вочелел reprezentanți ai transformării влелел ение Ch Darwin Nu sunt mulțumit de măsura completă a statiei de viață O Конта с научной строншой, я не могу защититься ею и с философской точка зрѣния Здѣсь недвижимость качать хочу-бы неѣсколько словъ о томъ, какъ мы предлагаемы предлать хочу-бы неѣсколько словъ о томъ, какъ мы предлагаемъъъ materiale Philciuofmъъъ какъ slѣдуетъ онлайн такан времения, какъ filosofiya biologiii, filosofiya anatomii, filosofiya biotaxii etc р Ъ м я natiлений, изаемо deja- наоагекой, царяряtъ чреззайайшайшаяаяаяаяаз з рдие, величайшаяая il I Формъ и состояний La prima vedere, pare că este un haos Но первый взгладъ насъ обменяветъ În lumea lumii, știința vine la noi și ne arată că acest haos imaginar este subordonat unor legi uniforme și că în aceasta, după cum putem vedea, există constante ale sutolok-ului accidental Въ мирѣ явлений намедаъ сквозить norm, въ Biblioteca "Runiverse" BIOLOGIE POZITIVĂ O COMPOZIȚIE ȘI FILOZOFIE немъ просмотреться присустствие чего-то неизмѣннаго Manifestările sunt trecătoare, dar legile lor sunt permanente Permanența este un martor al faptului că în spatele țesăturii oscilante există o bază indefinibilă, care nu este întâmplătoare, ci constantă Pentru această constantă, nici timpul, nici spațiul nu sunt groaznice; cum ar fi fara el? Constanta în fenomene, determinată de știință, totul cu o acuratețe din ce în ce mai mare, totul cu tot mai multă completitudine, ne întărește speranța că ceva noumenal corespunde Fenomenului, impenetrabil cunoașterii științifice, dar accesibil imaginației Filosofului Această speranță este insuflată în sufletul nostru de prima știință, dar este alimentată, printre altele, de știință și anume de elementele ei permanente, care sunt legate de necondiționat Изъ этого чайания вросла вся философия, которая к научнымъ достовърностиям {certitudes') приетовърностиям и грезы {probabilités и rêves), если прозолетельно примѣнить здѣс про-своему лобы Ренана Așa cum știința este doar o cunoaștere îmbunătățită și luminată a fenomenelor, care începe înaintea științei, tot așa și filosofia este doar cunoaștere trecută printr-o teorie strictă și închisă printr-o sinteză logică generală, speranța pătrunderii în lumea noumenilor, presupusă vag înaintea filosofiei ·■: În conformitate cu cele spuse, relația științei cu filozofia poate fi gândită astfel: eliminând accidentalul și privatul, știința stabilește în lume legi comune și legi permanente manifeste și le codifică filosofiya beretă această rămășiță stabilă a legilor de fier care îi guvernează valabilitatea și o contopește cu alte materiale împrumutate de ea din alte surse și care îi aparțin în sine Содержание науки не переходитъ цѣликомъ в точеньание философіи; dar continutul stiintei cu

elementele ei constante si legale este intotdeauna implicat in acea mare sinteza care este produsa de Filosofie Вопросы философии, КН Biblioteca "Runiverse" С М ЛУКЬЯНОВЪ Adevăratul conținut al filozofiei nu a fost niciodată epuizat de cele mai înalte generalizări ale științei, doar prin denumirea lumii noumenilor, iar adevăratul conținut al științei a fost întotdeauna mai larg decât aceste generalizări superioare, care au lăsat mult dincolo de limitele constantei și legale deja datorate la imperfecţiunea inevitabilă a ştiinţei Filosofia acestei științe particulare nu este așadar un simplu corp sistematic de cea mai înaltă generalizare a ei - filosofia acestei științe particulare presupune identificarea acelui sens care aparține elementelor constante și regulate ale acestei științe în sistemul filosofic general, adică studiul laturii noumenale a subiectului acestei științe, care este considerată doar de cercetătorii științifici din partea Phenomenal Dacă după toate aceste raționamente, foarte imperfecte, desigur, și departe de a fi complete, ne întoarcem pozitiv la singura parte menționată a Cursului de Filosofie, atunci va fi ușor de înțeles de ce este imposibil să ne mulțumim cu această parte din punctul de vedere al filosofului Evident, în primul rând, ceea ce ni se prezintă sunt doar cele mai înalte generalizări științifice, sau generalizări recunoscute pentru astfel de lucruri; Este evident, în al doilea rând, că relația acestor generali superiori cu sarcinile principale ale filosofului rămâne complet neclară Filosofia staticii vitale de O Nu există așa ceva, un cuvânt, filozofie, - acesta este doar material pentru el și nu este deloc de bună calitate Нужно-ли прибавлять, что и другие оддѣлы поситивной биологии О Конта страдають тѣмъ-же естанциянымъ нестадаткомъ? Высказывая настоящия замѣчания издѣсь, по провод жизный статики, я имѣю вы витани велистан вя онылита , а также и то, что что этотъ разъ несколькость контизма выступатъ с основлению разъ несколькость контизма выступатъ с основлению разъ Sunt gata să trec la dinamica vieții sau la fiziologie, care, desigur, nu trebuie confundată cu biologia Deși toate fenomenele vitale sunt întotdeauna în strânsă legătură între ele, nu mai puțin, în virtutea naturalului Biblioteca "Runiverse" BIOLOGIE POZITIVĂ O COMPOZIȚIE ȘI FILOZOFIE soobrazeniya ob' ix убывающей объявление, ix accountivo разделить на неѣсколько группъ În primul rând O Contë различаетъ, вслејј за Биша, viața organică sau vegetală, comună tuturor ființelor vii, și viața proprie animalului, specifică organismelor animale Mai departe, în calitatea unei ordini speciale de fenomene, el recunoaște prezența unui al treilea grup de fenomene biologice care alcătuiesc viața psihică Положительное учений и мучальных и наравственных явлений и положительное ичунентае мучальных мунентавственных явлений х явлений от такимъ ображеъ последней объствю физиологии; точкое разўдование работых сюда явлений возможность только на организмых, мяжанизмых, мяжани кохчхены возможность только на организмых инаму Обозрѣние обожиниъ соображений касательно растительной или орагической жизни отвеѱе отвеѱ й органическихъ sredъ, вясняющие значение для жизнаго процесса таких Факторовъ, какторовъ, какторовъ, какторовъ, какторовъ, какторовъ, какторовъ, какторовъ, кактовъ перату, вѣтъ, электричество и т р Nu uitați de studiul rațional al acelor modificări speciale care sunt cauzate de activitatea anumitor substanțe în organism și se face o mică excursie în zona de studii despre agenți terapeutici specifici, care se străduiesc să ocupe un loc proeminent în modernul medicament Истинно философский характеръ физиологии, говоритъ затѣмъ O Contû, este determinată de armonia exactă și constantă între punctele de vedere static și dinamic, între ideile de organizare și

ideile de viață, între reprezentarea zeității și reprezentarea acțiunii De aici rezultă necesitatea realizării tuturor reprezentărilor noastre abstracte ale proprietăților fiziologice pentru studiul fenomenelor elementare și generale, dintre care fiecare este necesar să evocem în ideea noastră despre o anumită durere sau un loc mai puțin limitat în corp (sau scaun) De acord, pe cât posibil, analizați Fiziologicheskiy cu analyzom anatomic, putem spune că ideea de proprietăți este compatibilă cu ideea · Biblioteca "Runiverse" С М ЛУКЬЯНОВЪ о ткани, тогда какъ идеа о функции соотвѣтствуюъ идеѣ объ organѣ Viața vegetală sau organică se caracterizează prin trei proprietăți esențiale - higroscopicitate, pilozitate și elasticitate, care constituie țesutul de bază sau primar, adică вышеназванной клѣточной ткани Aceasta se referă la Funcțiile legate de organele vieții vegetale, astfel încât Există două tipuri de conținut: absorbția sau absorbția substanțelor nutritive, supuse asimilării, și excreția de particule, sub rezerva dizolvare Evident, actele esențiale, din care se compune viața vegetală, sunt, după natura lor, fenomene fizico-chimice, accesibile analizei fizico-chimice De cele trei proprietăți de bază și două funcții de bază ale vieții vegetale sau organice, numite numai, ele sunt legate de fenomene mai complicate, care trebuie privite ca rezultat al acțiunii comune a tuturor părților organismului Ззѣѣ разуаlѣюѣются воспроизведения или раззножение и развитие или переходъ цересъ и орошания и и и у у да așa În conformitate cu aceasta, prezentarea finală a rezultatului nu este potrivită pentru țesut sau organ, ci pentru întregul organism Къ сожалѣнию, ета область очень очень темной, человемъ размениъ, prin urmare, полагаетъ О Cont', что в ней ищутъ того что что не можетъ быть наидно,-ищутъ часунъ, А не законовъ Nu este de mirare că până și teoria generală a morții a avansat foarte ușor O Conturile pentru sarcinile fiziologiei plantelor reprezintă, incontestabil, multe lucruri Вричесьение растительный и оппсание животноеъ отправлений стало вiдномъ изъ обышчнъ обычноеъ перавлений овки Физiологических явлений O problemă destul de obscură în schema de corelare dintre regnul vegetal și cel animal depinde de motivul pentru care nu se aflau la putere Conta: я разумѣю здѣс то царство микробовъ, їїї обя вышезванный красства, смыкаютво микробовъ, їїї обя вышезванный красства, смыкаютво микробовъ ологический кругъ Biblioteca "Runiverse" BIOLOGIE POZITIVĂ O COMPOZIȚIE ȘI FILOZOFIE и корюти былъ спити'неизвѣстенъ вы то время, когда О Și-a scris cursul de filozofie pozitivă Очень здравыми предлагаться намъ и въ замѣчания О Конта касательно сведения всѣхъ нашихъ отвлеченныхъ предложений о Физиологитчъ нашихъ отвлеченныхъ предложений о Физиологитчъ зиологитчесхSxx нию елементарныхъ и общихих явлений Ideile despre proprietăți fizice, într-adevăr, pot fi foarte ușor transformate în cele vechi prezentate despre entități metafizice, inutile pentru știință, dacă fizicianul este implicat în raționamentul despre proprietăți, rupte din pământul real Fiziologul trebuie să opereze nu asupra proprietăților, ci asupra fenomenelor, străduindu-se să descompună fenomenele în fenomene simple și să aplice toate eforturile pentru stabilirea legilor care determină mecanismul fenomenelor Pravda, ar fi fost greu să fii de acord cu O Prin urmare, ideea de funcții este legată doar de ideea de organe Asta pentru că, cu ajutorul analizei microscopice, am ajuns de mult la celule, din care sunt compuse țesuturile și organele, iar în unele cazuri putem vorbi deja cu deplin drept despre funcțiile celulelor individuale С другие строны, и тѣ тѣ основные строистые, на которыя участияъ О Contъ, kakъ na aparținând țesutului de bază sau primar, nu joacă în rolul modern de jucărie

Fiziologicheskikh ucheniyakh, care este predukaivitsya dlya nihъ O Prin urmare, chiar și același gând despre țesătura principală sau primară necesită reparații esențiale Какъ бы то ни было, съ сущностью трекланий O Conturile trebuie numărate chiar și în timpul prezent; Esența acesteia este compusă pentru a descompune viața nu în proprietăți izolate, ci în fenomene reale, din care este compusă în viața reală Aceasta înseamnă, cu alte cuvinte, că chiar și atunci când centrul de greutate este transferat către organele și țesuturile celulelor, trebuie să ne explicăm viața celulelor ca suma unor acțiuni specifice care au propriul lor mecanism special Aici apare un set de întrebări noi, necunoscute Biblioteca "Runiverse" C M ЛУКЬЯНОВЪ O Cont Una dintre aceste întrebări merită o atenție specială Este necesar să înțelegem clar că tot ceea ce este o proprietate a țesăturii, funcția organului sau rezultatul acțiunii comune a tuturor părților corpului, este același lucru care alcătuiește țesutul, organul, sau organismul Funktsiyya есть спонятie субличествое, жизнь есть спонятie соположение Клѣтки живутъ, а не функционируютъ; sau, și mai precis, celulele unui organism complex funcționează în interesul întregului, trăind în propria lor viață Cum procesele vitale ale unui set mare de celule, care formează corpul unui organism complex, se contopesc într-un întreg structurat cu un sistem dezmembrat de organe și țesuturi, acesta este unul dintre cele mai mari mistere ale biologiei, în care abia începem a întelege Не домериать сомнѣнию, что два главныя отправления растительной жизни, на которыя учасO Dar, și anume absorbția și excreția, ele devin accesibile pentru înțelegerea științifică deplină numai în măsura în care este posibil să înțelegem nutriția întregului organism complex, precum și rezultatul nutriției celulelor sale constitutive În ceea ce privește manifestarea creșterii și dezvoltării, aceasta poate fi admisă fără dificultate deosebită în locul fiziologiei plantelor Rezultă însă că organismele cresc nu numai pentru că se hrănesc; tocmai de asemenea și se reproduc nu numai pentru că se hrănesc; да и самая смерть далеко не всегда есть numai простое завершеніе болѣе или менѣе длиннагда есть ростое завершеніе болѣе или менѣе длиннагда есть ряды натеь ряды Atunci când studiem manifestările de creștere cu diferitele sale faze, precum și atunci când studiem manifestările de reproducere și dezvoltare în general, suntem forțați să luăm în considerare un principiu formal special, care, fără alte prelungiri, nu poate fi redus la fenomene fizice și chimice care determină nutriția unui organism în cuvinte înguste Nu este ceea ce caut, dar nu este legea Biblioteca "Runiverse" BIOLOGIE POZITIVĂ O COMPOZIȚIE ȘI FILOZOFIE языкуму замѣчанию Секки, находить по сей день чтобы в такомъ-же положении, вj сей день чтобы в такомъ-же положении, вj сей день чтобы механика в вемена Кеплера Неоднократные нападки O Conturi ale biologilor și altor cercetători pentru faptul că ei petrec prea mult timp și efort căutând motive, fondatorii, desigur, doar în măsura în care motivele sunt recunoscute ca fiind în general inexplicabile pentru știință etc prin urmare, pentru că ei gândesc neștiințific, este un truism evident, din cauza căruia nu merită argumentat Dar legea temeiurilor suficiente este stabilită într-o manieră ineradicabilă în orice logică sănătoasă, iar cauzele în sine pot fi descoperite numai pentru știință, dacă numai sub legătura cauzală dintre fenomene se înțelege că acest fenomen nu este legat de unul sau altul -esenta experientiala, dar pentru a stabili o corelatie constanta intre ele явленіями, съ скорпітіемъ aplicabilitatea acelei sau altei legi generale la cazul privat dat Общия предложения о растительный жизни, складывающияся в нашемъ умѣ подъ влияние меъъ

Конта, достаточны для болѣе или мѣе успѣшнаго развития растительной физиологии Но дает-ли намъ позитивная биология О Конта все то, чего могается наша мыслы при оцѣнѣ явлений растительной или оганической жической жительной? Omul, din punct de vedere obiectiv, ca dat natural, produce tot ceea ce este produs de alte organisme Nu este surprinzător, desigur, că în ea există viață vegetală, că se hrănește, crește, se înmulțește, se ofilește și moare Но вѣвдь не неже назадяться и отъ punct de vedere subiectiv Ieșit din starea întunecată a sălbaticului primitiv, un bărbat vrea să știe ce are nevoie să mănânce, dacă la sfârșitul vieții își va consuma sângele; онъ хочетъ знать, можетъ-ли онъ плодить жизнь, котрати "яко цвѣтъ сельный, ттцко Viața plantelor trebuie înțeleasă nu numai în adevărul științific, obiectiv, ci și în interiorul său Biblioteca "Runiverse" С М ЛУКЬЯНОВЪ renney, filosophskoi pravdѣ Justificarea vieții plantelor, a acestui principiu organic, pe care se bazează viața animală, cu scopurile sale prețioase, psihice și exploratorii, este o necesitate constantă a unei conștiințe umane dezvoltate, la fel ca și înțelegerea legilor cărora procesele plantelor le respectă și stabilirea fiziologiei plantelor И что это вы самомъ дѣлѣ takъ,, arată toată istoria umanității culturale Никогда не переводились аскетическая побуждения, никогда не умолкала аскетическая поповѣд Începând cu cele mai necomplicate reguli de auto-constrângere și auto-constrângere, prezentate sub forma igienei cu scopuri utilitare, și terminând într-o negare semi-religioasă și semi-psihopatică a oricărei alimente și a tuturor poftelor carnale, proclamate sub forma de extaz filosofic și religios, ele urmăresc viața noastră vegetală și la sfârșitul secolului al XIX-lea, toate preceptele care vizează suprimarea neprihănirii ei de sine și prin gloriosul ei rascvet Ha-ryadu c asketami шли и другие повъдники, печававшие к широкому пробожанию благами растители растительнытель,пырокому ту жизнь в всѣхъ поспожиних и даjе невозможных граднияхих Involuntar a ajuns la această idee și la marele rol cultural-istoric al artei cu contemplarea sa iubitoare a plinătății vieții, nu numai spiritual, dar și carnal, cu îndemnurile sale incontrolabile de a ne popula lumea naturală cu toate imaginile noi și noi, cu care conștiința noastră este atât de dragă, ca și cu roadele iubirii trupești Nemulțumindu-se cu auto-reproducția materială imediată, lumea omului, prin propria sa realizare artistică, recreează tot conținutul său ideal în imagini senzuale, atrase de el de un profund sentiment de iubire Este clar, în acest sens, de ce autoabuzul ascetic a fost nu numai împotriva vieții vegetale, ci și împotriva artei de înțeles, de asemenea, de ce și cu vivacitate Biblioteca "Runiverse" BIOLOGIE POZITIVĂ O COMPOZIȚIE ȘI FILOZOFIE slazhdenie растітельним отправленіямі, шло сплошь и радиоъ рука объ руку, с безгрантиямі, шло сплошь и радиоъ рука объ руку, с безгрантича вилско концѣ вечень унижавшимъ его Și mă tem că voi provoca prea multă confuzie dacă spun că arta se naște din dragoste pentru viață și pace, că arta este iubire sistematizată, rafinată și spiritualizată, așa cum este filosofia: riguros înțeleasă, pe deplin justificată și justificată speranţă Nu voi intra, totuși, într-o examinare a tuturor întrebărilor care se ridică în această chestiune, în esență, astfel încât aș dori doar să arăt că punctul de vedere științific efectiv este insuficient pentru aprecierea întregului sens al vieții plantelor , întrucât este insuficientă și în alte cazuri За Физиологией растительный или оганической жизни a urmat-o pe физиология животной жизни Основнымый явленіями очастьются здѣсь раздражительность и чувствительность În lumea anorganică nu întâlnim nimic asemănător Раздражительность, по мнеѣнию О Conține, nu este separat de sensibilitate Această proprietate

vitală dublă ar trebui privită ca proprietatea principală a țesuturilor cunoscute - nervos și muscular și, prin urmare, pare a fi necondiționat inexplicabilă Po mneniyu O Konta, zdѣs takaya-zhe tayna, kakъ i въ случаѣ всякого друганого большой физическаго своивать Раздражительность и щутивность сопоставливаться имъ с тяжестью, теплотою и т d ; только биологи-метаФизики могутъ надѣятся разгадать ету вижилюю загадку Teoria pozitivă a vieții animale tinde spre analiza corectă a manifestărilor de iritabilitate și sensibilitate și la stabilirea unor legi corespunzătoare care determină ordinea conviețuirii sau consecințele acestor fenomene Животная жизнь, возникаущая на основѣ растительный жизни, мнежнойтъ в концџѣ тьч Сенть в жизни ной жизни Este foarte important, de altfel, că teoria pozitivă a vieții animale, bazată pe viața vegetală, este strâns legată de filosofia naturii anorganice Заключи Biblioteca "Runiverse" С М ЛУКЬЯНОВЪ теленные акти раздражительности, т -е manifestările contractilității musculare sunt subordonate, fără îndoială, celor mai generale legi ale fizicii anorganice Excitabilitatea este un fenomen animal necesar, deoarece, după O Konta, presupune o inervație corespunzătoare care au fost la început involuntare și apoi au devenit voluntar și invers часть физиологии, о колькой рѣчь вереди Organele simțurilor trebuie studiate în ordinea caracterului lor special; pe primul loc se pune mirosul, apoi se numesc gustul, mirosul, vederea si auzul De asemenea, este foarte important să observăm senzațiile care vin din organismul însuși și nu ne informează despre lumea exterioară Prelegerea, dedicată vieții animale, se încheie cu argumente privind natura intermitentă a funcțiilor animalelor și semnificațiile obiceiurilor, raportate la diferite grade de manifestare a iritabilității și sensibilității, și două forme principale ale funcțiilor animalelor - simpatia și sinergia Preryvystyy caracter de animale, Funktsiy klukaett în sebѣ și cea mai mare oportunitate de a se obișnui cu ea Cu o analiză suficient de atentă a întrebării, se dovedește că obișnuința poate fi redusă în sens științific la legea universală a inerției По градние проявления животные дѣятельность, O Cont Biblioteca "Runiverse" BIOLOGIE POZITIVĂ O COMPOZIȚIE ȘI FILOZOFIE различаеть уклонения отъ мединения вышиты вы обѣ строны, т -е и в простоне угнетения, и в в строения трезмѣrnago угнения Ceea ce privește, în sfârșit, simpatie și sinergie, diferența dintre ele este că primul corespunde combinației mai multor organe pentru îndeplinirea simultană a funcțiilor cunoscute în condiții patologice, iar al doilea unei astfel de combinații în condiții normale Simpatiile și sinergiile sunt caracteristici unice ale vieții animale O Se crede că studiul sinergiei ne va aduce la înțelegerea întregii și unității fiecărui organism viu ■ Biologia științifică modernă nu se opune dovezilor vieții animale sau relativ la fenomenele de iritare și sensibilitate Rezultă, desigur, că termenul: "viață de viață" are doar un sens condiționat În general, se poate recunoaște că iritabilitatea și sensibilitatea sunt mai pronunțate în regnul animal decât în regnul vegetal ■ de acord cu O Prin urmare, ce esență și cauze ale iritabilității și sensibilității trebuie să rămână pentru totdeauna ascunse pentru știință? Mi se pare că nu poate fi recunoscută ca fundamentală comparația iritabilității și sensibilității în calități care sunt complet identice în ceea ce privește neînțelegerea lor științifică, precum și înțelegerea unor expresii precum "esență " și "motive " Prin supunerea iritației nervului motor, conectat cu mușchiul, obținem scurtarea și îngroșarea mușchilor - acesta este unul dintre cele mai comune simptome de iritație Опредѣлить природу етого явления животной жизни значить опредѣлить тотъ mecanismъ корий лежть

Biblioteca "Runiverse" С М ЛУКЬЯНОВЪ вы осонаний ежизтиия невранго Поводника, с один страны, и в в оснаний укорочения и отоlщения, усусения, страны Întrucât această sarcină este extrem de dificilă, este all-taki, - cel puțin, în viitor, - poate fi considerată rezolvată în sferele științei, pentru că totul rămâne în limitele redistribuirii obiective a substanțelor și forțelor Sensibilitatea, așa cum este, este dată doar în experiența noastră internă; prin analogie, presupunem că este și în alte entități vii, în acel sau în alt grad de dezvoltare Chiar și fără atributul conștiinței, sensibilitatea se află în fața noastră ca ceva intern, deoarece ceva subiectiv se corelează cu ceva obiectiv - poate fi: mișcarea părților materiale ale unei substanțe nervoase și așa mai departe p Evident, sensibilitatea ne introduce în zona fenomenelor psihice, cu care științele, într-adevăr, nu fac față, dacă doar știința nu necesită simpla înregistrare a acestor fenomene și dezvăluirea adevăratei lor naturi Oricât de mult ar fi studiat studiul anatomic și fiziologic al substratului material al fenomenelor vitale, biologia științifică nu se va putea trece de la obiectiv la subiectiv: va aluneca pe suprafața subiectivului, dar nu se va scufunda în aceasta Уже этих бѣглых замѣчаний вполнѣ работанный для того, что отвергнуть правочануть правочаний вполнѣ работанный для того, что отвергнуть правочануть правочаний вполнѣ работанный для того жительности и звустивности, которое делается О La urma urmelor Нельзя обойтись безъ овражений и тіо провод объявлений О Konta, ca și cum doar țesuturile musculare și nervoase servesc ca purtători de iritație și sensibilitate Brusc, din nou cu deplină claritate, se dezvăluie pericolul predicțiilor științifice de natură restrictivă, care nu decurg din logica lucrurilor și fapte înduioșătoare Biologia științifică a avansat de mult dincolo de limitele țesuturilor musculare și nervoase atunci când studiază manifestările de iritabilitate și sensibilitate Простѣйшие одноклеѣточные организмы, не имѣющие обочное нахий бы то ни было такены было такены Konta Biblioteca "Runiverse" BIOLOGIE POZITIVĂ O COMPOZIȚIE ȘI FILOZOFIE · sensibilitate și sensibilitate; научаная достовѣр-· ность работущих сюда наблюдений nu este mai mică de чѣмъ научаная достованая достовью ностовь щихся высшихъ горзимовъ Și în zadar zapugivał nas O Contѣ, sovѣ-, tuya держатся за тѣ pomochi, pe care știința modernă i-a extins-o Au apărut observatori pricepuți, tehnicile științifice au fost îmbunătățite, iar vechile ajutoare nu puteau decât să încetinească mișcarea înainte a științei Дальнѣйший , разборъ положений О Конта, нованный дѣло гачеся в разчений группъ двигательныхъ явлений и раз-; Nu există tipuri speciale de sensibilitate, nici o semnificație științifică specială În cele din urmă, fiziologia animală modernă, separată de biologia pozitivă O Конта получихъ полувѣковымъ премежуткомъ времение, узнаетъ в этихъ положенияхь сенияхь ь; dar dreptatea cere ca all-taki să spună că acest tânăr a fost judecat În fine, după demnitatea lui Nu va fi o exagerare, dacă măcar recunoaștem că o tranziție relativ rapidă la maturitate este cerută de fiziologia animală într-o măsură semnificativă și anume O Prin urmare, i-a trimis pe fizicieni pe calea observării exacte și stricte a fenomenelor naturale și i-a separat de mintea fără rod în spiritul metafizicii sărace O Контъ називаетъ, по обыкновению, разздузнiями философскими, уполномочивая насмъ тьплнiями философскими, уполномочивая насмъ тьдузнiями ъ нимъ nu numai științific, ci și filosofskii traklivaniya Lipsa timpului nu-mi permite, însă, să intru în prea multe detalii, de ce mă mărginesc să trec în revistă un singur punct, din punctul meu de vedere, esenţial Признавая швутивность чѣмъ-то обзоложение, непостижимымъ, О Контъ скачатиъ ее тѣмъ ne menѣe

attributomъ El admite, desigur, că чув- ușurința este ceva care îi aparține nu numai lui, ci și oricărei alte persoane, fiecărui animal sau Biblioteca "Runiverse" С М ЛУКЬЯНОВЪ cel puțin, toți cei mai înalți reprezentanți ai regnului animal Спрашивается: чѣмъ удствъвѣряется прикладное допушніе с научной почни зрѣния? Fără îndoială, analogii simple: vedem lucruri în jurul nostru, îndeplinind sarcinile pe care le îndeplinim noi înșine în circumstanțe cunoscute și concluzionăm că au o asemenea sensibilitate pe care o avem și noi Дальше етого наука идти не может' Объективному учению использоваться, numai раздражительность, котогу мы и можемъ можемъ птрисо ивность й жизни или жизни объекс; ceea ce privește sensibilitatea, știința o poate asuma doar pentru limitele experienței interne personale Și dacă este așa, atunci de ce să nu căutați și altele autentice, pe lângă acea analogie, pe care se bazează, din cauza unui simplu simț sonor și analiză științifică? Știința tace; Lăsați-i să vorbească despre alte tipuri de cunoștințe și lăsați-i să încerce să înțeleagă aceste întrebări importante și dificile Мнѣ, какъ человѣку, не все равон, производительно-ли только учистечек швутивѣку швутивстек швутивство у швутивство ухдривство ух дльно-ли ѣрно; мнеѣ не все равно, суще-ствуъъ-ли швувтистость, какъ елементарная осна психический психический огрический огтнпи Сакъ елементарная осна а предѣлами моей невроной системи, или ѣтъ Biologia pozitivă separă de ea însăși toate aceste probleme și alte probleme similare, dar conștiința umană nu se poate separa de ele Și ar fi fost, într-adevăr, păcat, dacă odată ar fi venit o vreme pentru conștiința umană, că pentru el ar fi la fel dacă ar trăi cu o singură sensibilitate unică, sau dacă ar trăi cu alte sensibilități Поразительное равнодушіе О Konta к задачамъ гнезеологическаго карачать сообщениеъ общеизвѣстную истину; nu toate, totuși, dogadyvayutsya, că indiferentul este condiționat în primul rând, odnostoronei otsѣnkoi živnynykh yavlenii, i въ опечений явлений животной жизни Учение объ мудучалныхъ и наравственныхъ отправленияхъ или (după terminologia O Koita) cerebral функциях Biblioteca "Runiverse" BIOLOGIE POZITIVĂ O COMPOZIȚIE ȘI FILOZOFIE abia recent a fost eliberat Конта, изъ тенетъ метафизики, дача человемъ размеъ Галлю, отцу Френологіи Experimental și rațional разѣдование выходные проявлений вышение шувствивности, привестенных cranepno-mozgovymъ узлений узлстивности продолжение животной физиологии Заслуги Галля, являющагося зеполетемъ Френологической физиологии, оцѣниваться О Prin urmare, extrem de ridicat; El declară, de fapt, că aceasta nu este o știință faie, ci o știință complet à faire Главныхъ зададъ двѣ: este necesar, în primul rând, să se înființeze въ точканий различные оганическия удовсия, отъ конхдхонодость отъ конххподъския morală; este necesar, în al doilea rând, să urmărim succesiunea în care unele acte intelectuale și morale sunt înlocuite cu altele Только при такой станукѣ дела можно разчивать на прочные водовы Mai mult, O Contъ перечiчаетъ различные испосы, в которыя такъ ппадали падали биологи-метаФизики Iată următoarele: preferinţa, care este asigurată de abilităţile intelectuale în faţa abilităţilor afective; recunoașterea așa-zisului instinct a ceva prin natură diferit de minte și aparținând numai animalelor; Integrarea și identificarea artificială a tuturor abilităților psihice Выходъ изъ стол неудовлетворительнаго положения О În schimb, el observă două principii indiscernibile, după mintea lui: caracterul înnăscut a diferitelor înclinații intelectuale și afective și multiplicitatea abilităților care sunt în esență separate și complet independente unele de altele Din punct de vedere anatomic, o astfel de înțelegere a impulsurilor intelectuale și morale este condusă de necesitate la

distincția în creierul cranian a unui număr cunoscut de organe separate, care, în ciuda tuturor contiguității și similitudinii lor, care le fac extrem de capabile de simpatii și sinergiile, rămân separate și independente unele de altele Un cuvânt, che Biblioteca "Runiverse" C M ЛУКЬЯНОВЪ Creierul nu este un simplu organ, ci un simplu dispozitiv, sau o combinație de organe, mai mult sau mai puțin complexe, în funcție de înălțimea animalului În conformitate cu aceasta, este necesar să se străduiască să se determine corespondența precisă între acel sau alt organ cerebral și acela sau altul exprimat distinct, simplă și nouă abilitate, afectivă sau intelectuală O Se presupune că partea frontală cea mai dezvoltată a creierului servește scopului de a depăși abilitățile umane și că părțile posterioare mai voluminoase ale creierului sunt prevăzute cu abilități generale pentru toate animalele Отъ соотвѣтственной работания физиологии черепного можа О Очень очень очень моногаго; printre altele, se exprimă în acel sens, care ține tocmai de fiziologia cerebrală postarea raţională a întrebării filosofice despre educaţie Își dă seama, însă, că nu este încă puțină muncă de făcut de anatomiști, care trebuie să se familiarizeze mai pe deplin cu structura creierului, precum și de fiziologi, care trebuie să stabilească diverse abilități elementare Крайности Физиологической Френологіи trebuie eliminată În același timp О Контъ снова указать на важное значение патологических наблюдений În fine, cu aceasta, se presupune că munca psihiatrilor se va distinge printr-o rigoare științifică adecvată; про наличные психіатрическиа monografii О Kont' отзывается не очень опписительно - le-a recunoscut nu atât ca lucrări științifice, cât și literare De asemenea, este clar că se pot observa oameni foarte folositori și mai mult decât animale, la care o persoană se poate raporta complet și într-un mod prea nediscriminatoriu Заканчивая -ий томъ, О Contѣ выражаеть убѣждение, что новая наука, устанавливаемая имъ имъ имъ имъ имъ сонІий имъ сонІий соник я именения в биологии, вследствие чего правильная оцѣнка биологический явлений предствие чего правильная оцѣнка биологический явлений предступь нптародь нпредствие ить nu numai pentru biolog, ci și pentru sociolog Biblioteca "Runiverse" BIOLOGIE POZITIVĂ O COMPOZIȚIE ȘI FILOZOFIE О Конта с точни зрѣния современно научной биологии, не нежно не отмѣтить превече превече въсте сте превече въстоги, не нежно не отмѣтить и последователями О Konta byla osmotѣna insuficiența argumentării sale, care vizează izolarea psihologiei, ca disciplină de sine stătătoare Majoritatea pozitiviștilor declară în prezent că psihologia ar trebui să fie atribuită clasificării științei într-un loc aparte, și anume între biologie și sociologie Nu vorbesc despre asta, care învățarea independentă despre spirit este o proprietate necesară a oricărui filosof, cu adevărat demn de acest nume Ar fi nedrept, totuși, să omitem din vedere că nici măcar o astfel de modificare esențială nu diminuează meritul principal al lui O Konta, состоящей вы томъ, что онъ указалъ на большое нужно прокетиъ соприкосновения псосновения псосновения псогилъ на большое нужно И дѣйствительно, впоследствии народилась o întreagă ramură specială a fiziologiei, așa-numita psihofizică, care a făcut deja multe pentru biologia științifică Recunoscând că psihologia are dreptul la existență independentă, biologul modern nu se oprește înainte de a studia condițiile de care dispune pentru dezvoltarea sistemului nervos central, întrucât aceste condiții sunt plasate în cadrul fizicii, chimiei, mecanicii și matematicii în sensul larg al cuvântului Și nimeni, desigur, nu și-ar permite să susțină că aceste studii au fost condamnate a fi inutile Достаточно припомнить новѣйшие успѣхи неуропатологии психиатрии, очты

не оцениватшие успѣхи неуропатологии психиатрии бешеною цѣной Слѣдуеть, дъеje, agree, что увлечение принципиами ликолазиции и отправлений и отправлений и отправлений и отправлений и отправлений, дузенащ Конта по всемнамъ проемникоъ далеко, проистекаеть все-таки изъ изъ проемников здорох гочаеть тившагося подъ руками поемниковъ Галля Fiziologia modernă a masei nervoase centrale folosește pe scară largă aceste principii într-o formă transformată și îmbunătățită Experimental Вопросы философии, КН Biblioteca "Runiverse" С М ЛУКЬЯНОВ ъ вание мозговыхъ функциий на животныъ и клиническое исученiе болѣзненныхъ уклонтений уклонххъ уклонххъ , просмотретьемое графиниями патолого-анотамического карачать, aproape complet străină O Prin urmare, au adus în fiziologi și patologi de mai târziu o exigență extraordinară și nimeni nu va fi mulțumit acum cu acele construcții artificiale, care au satisfăcut O Cont Gândurile cu care este ghidat atunci când încearcă să distribuie sentimentele și abilitățile diferitelor părți ale masei nervoase centrale apar în ochii noștri în cea mai mare parte complet arbitrare și neconvingătoare Нѣчто прикладное высказать и регистрация взгладовъ O Konta na vrozhdennost și multiplicitatea plecărilor intelectuale și morale dar totusi nu a urmat inca de aici, astfel incat nu avea drepturi la existenta si alte intrebari importante, si anume intrebari despre originea emanciparii intelectuale si morale si despre constiinta de sine a naturii Все это не довольный, впрочемъ, мѣшать признанию дѣствительный мерезитьъ O Conturi și în zona luată în considerare Ideile sale de bază - atribuirea funcțiilor creierului anumitor substraturi neuro-cerebrale specifice și sistematizarea acestor funcții în funcție de eficacitatea concretă - își păstrează pentru noi o înaltă semnificație, întrucât problema se referă la fundamentele fiziologice ale transmiterii psihice, într-un fel sau altul legate cu aceste temelii Френологическая физиология O Konta, străduindu-se să înlocuiască psihologia ca știință independentă, a abandonat învățătura filozofică a spiritului ca bază a fenomenelor psihice Если уже при разсмотѣнии всѣх другихъ биологических разсуджий O Конта процено Философская односторонность их бросается вы глаза не частом Biblioteca "Runiverse" BIOLOGIE POZITIVĂ O COMPOZIȚIE ȘI FILOZOFIE предупрежденному в люз позитивизма человѣку, то здѣс ета односторонность прямо-тѣки гелеронность Amintiți-vă, ce este viața conform O Cont Viața, ne-a învățat el în cuvintele lui de-Blanville, este o mișcare internă dublă conectată și razlozheniya, comună și continuă Oricât de mare a fost simpatia noastră pentru această Formulă, care caracterizează destul de exact viața din punct de vedere obiectiv, nu putem fi de acord cu ea în niciun fel, astfel încât cele mai înalte grade ale acestei mișcări uimitoare au fost gândirea, simțirea și voința Oricât de puternică este mișcarea particulelor materiale, ea nu poate deveni ceva eterogen în esență O Socoteala sensibilității poate fi repetată de aici cu șocuri și mai mari Разрѣшить возникающия такимъ образмъ противорѣчия наука, какъ таковая, не вы состанi coста Pentru a clarifica relația dintre obiectiv și subiectiv, este necesar să ne întoarcem la filozofie Sufletul nostru, oricât de mult a încercat pozitivismul să-l liniștească cu referiri la Formula de-Blanville, nu așteaptă, iar gândul nostru nu poate și nu vrea să rămână în întuneric complet față de sine, față de adevărata sa natură, de scopul său şi loc în macrocosmos şi în microcosmos Высшия психическия отправления-наше драгоцѣнѣйшее достояние, и отразить это досто выни досто вестояние аучных психологовъ, физиологовъ и патологовъ nu pot fi rezolvate Lăsați știința să facă în această parte tot ceea ce numai ea poate face, lăsați-o liberă și fără nici un ajutor să ridice cele mai diverse și

mai îndrăznețe ipoteze, să nege atât spiritul, cât și sufletul - toate acestea, în esență, nu reprezintă cel mai mic pericol для научи в ея цѣломъ сопадѣ, ни для общество с его практикімъ разумомъ, если тонтлькад сумомъ ь к другимъ типамъ человѣческаго познания, если радиањ с наукой и стол-же безнтиято вензнания я Сделаемъ, pozha- * Biblioteca "Runiverse" С М ЛУКЬЯНОВЪ дуй, несоразмѣрно бъжья уступку позитивизму и доставкомъ, что вѣ реѣшения, прозитивизму и доставкомъ, что вѣ реѣшения, пролныга ный, проныганфия рживают критики; все-таки еще не все потеряно Există o mare regiune de contemplare religioasă, dându-l la ceea ce este necesar pentru filosofie, condamnat la chayaniyya eternă; nu există o zonă mai puțin mare de realizare artistică, deschizând unitatea interioară profundă a tuturor Recunoaștem direct că învățarea pozitivă despre funcțiile intelectuale și morale doar ne aprinde setea, dar nu o satisface Заканчивая сою рѣчь, îmi permit să-mi exprim încrederea că totul este esențial în judecată Konta relativii biologii и zadacћ ея отмѣчено мный безъ хрочной пробѣловъ Pravda, я левался вы предѣлахъ Cours de philosophie positive и не касался такъ высокой вотрой карьеры O Cont Оправданиемъ можетъ страница последѣдующая судьба positivizma A doua carieră O Konta, în ciuda tuturor eforturilor lafitiștilor, reprezintă majoritatea istoricilor și filosofilor nu atât ca o continuare directă a primei lor cariere, cât ca o abatere de la original, strictețea principiilor sau perversia ideii principale Sensul pozitiv al poveștii este epuizat de filosofia pozitivă a primei cariere, iar a doua carieră se dovedește a fi instructivă nu atât din punctul de vedere al istoriei generale a omenirii, cât din punctul de vedere al psihologiei, în calitatea unui episod de soartă personală Konta, oblichivshago ego nemulțumirea personală cu filozofia pozitivă Я не умалял хорошоные местероъ O Конта передъ научной биологией, нованные дѣло гасеце установния очень принциповъ принциповъ принциповъ принциповъ проциповъ проциповъ проциповъ нованные дѣло гасеце ия визынныхъ явлений; dar nu mi-am ascuns relaţia personală cu întregul sistem al construcţiei sale biologice prezentându-mi lipsit de propriul său conţinut filosofic Роль O Relatările istoriei noii iluminism pot fi citite atât de bine Biblioteca "Runiverse" BIOLOGIE POZITIVĂ O COMPOZIȚIE ȘI FILOZOFIE nu sunt capabili să trezească suspiciuni, dacă voiau să răstoarne autoritatea universală Самая притязательная критика, ворузьенная всѣми орудиями спеціальный знаний, дунаная вельнкц в конціальный знаний ться передъ товреніемъ человѣка, кориїъ и череї de aniѣj по рождениі какъ все еловѣка, еснщед жнимеъ жнимеъ бы все еще єпластителем нашихъ думъ Rozdroblennoe человѣческое сознание, atras de interese religioase în virtutea avantajelor, apoi filozofice, apoi științific, apoi artistic, nu a ajuns încă definitiv pe scena lumii; Filosofia pozitivă nu-și va trăi curând conținutul, chiar dacă ar fi contism, care amestecă neștiințificul cu antiștiințificul și a fost deja învinsă înaintea judecății minții imparțiale filozofice tipurile neștiințifice de cunoaștere nu vor avea sens pozitiv , va deveni abia atunci, când știința și filozofia, eliberate de tot ceea ce străin și întărite pe propriile baze, se vor uni cu religia și arta într-o viziune completă și indiscutabil universală, care va dezvălui toate acele mistere despre care locuim acum din deznădejde în descântece și din descântec în deznădejde И мне думается, что такое время настанетъ, ибо намеки на можности обединения раздробое время настанетъ, ибо намеки на можности обединения раздробле раздробле, dar, de asemenea, nu numai în procesul spiritual, ci și în personalul istoria umanității, ca și în întreaga lume Народится на землѣ великове всебединяющее сознание, которые

вістіну будеть проваь-stiu doar, stiu, stiu, stiu, stiu, nu iubesc, dar nu iubesc Sper în filozofie, cred în religie, iubesc arta Народится же такое сознание ѣмъ јъ skorѣe, чќъ чълівѣе будемъ мы сзнавать сзнавать вссоли нснкал знка чълівѣе аздробленного, negând filosofia de dragul științei, religia de dragul filosofiei și științei și arta de dragul religiei, filosofiei și științei G Lukyanov Biblioteca "Runiverse" O progres*) eu Cu fiecare an, se poate spune - cu fiecare zi, printre oamenii gânditori ai societății noastre, există o cerere crescândă și urgentă pentru o prezentare semnificativă a faptelor istorice, pentru construirea unei științe despre societate, sociologie, care ar fi a finalizat o serie de științe matematice, naturii și filozofice, pentru determinarea историческаго материал Nu a fost întotdeauna așa: de-a lungul generațiilor și secolelor, atenția a fost îndreptată către alte sarcini și întrebări În evul mediu s-au îndepărtat de curgerea nepăsătoare a lucrurilor lumești în favoarea vieții viitoare promise de religie și dacă s-au ocupat cu umanitatea prezentă și trecută, a fost doar pentru a vedea în ei pregătirea pentru acest viitor viața, prevestirile ei, încercările și exercițiile, deschizând calea către ней Noua istorie este esențială și diferă de cea din mijloc, că a înlocuit viziunea ascetică asupra lumii, care a luat sensul spontan al vieții, și a transformat-o într-o simplă pregătire pentru altceva, - umanistă, atenția concentrată asupra zilei - *) Trei prelegeri, citite la Moscova, în sala Muzeului de Istorie , și februarie Biblioteca "Runiverse" O PROGRESULЪ viața vitală și natura oamenilor și îndrumarea minții lor Даже и вы новое время, totuși, не с перваго раза дошла проче до учения последовательности челосди челоси челосви Послѣ первыхъ восторженныхъ порывовъ возродившейся вѣры въ человѣка, въ Есито кра,пи мысль примѣнила гу Манистическія мѣрки разумныхъ Требованій и свободы совѣсти косовѣсти къроми Ресомныхъ , произвела рядъ попытокъ подвести в се міроздание подъ извѣстныя общія идеи раціонал, се міроздание подъ извѣстныя общія идеи раціонало, се міроздание цъ, въ хѵш- омъ вѣкѣ s-a confruntat cu necesitatea de a revizui și reconstrui politica, formele de stat și relațiile publice din punct de vedere al raționalității, justiției, conformității la nevoile oamenilor și a drepturilor lor înțelese în mod abstract În această etapă a dezvoltării sale, viziunea umanistă asupra lumii a fost necesară pentru a ridica întrebări despre cursul procesului istoric, despre forțele sale călăuzitoare și direcția sa generală Deja Voltaire, în ciuda atitudinii sale intolerantă și disprețuitoare față de tot ceea ce este istoric, deoarece împiedică îmbunătățirea și schimbarea, consideră că este lung să respecte obiceiurile și obiceiurile diferitelor națiuni În a doua jumătate a secolului, există în mod clar două gânduri direcționale care vor pregăti mișcarea științifică a secolului al XIX-lea Montesquie a pus întrebări despre legile separate care guvernează fenomenele istorice Herder, Kant și Condorc sunt rugați să conducă imediat proza în pădurea întunecată a istoriei, pentru a lăsa soarele să strălucească în ea cu ajutorul reprezentărilor cuprinzătoare ale progresului istoric Permiteți-mi să vă opresc atenția asupra principalelor încercări ale celei de-a doua generații Для образуданныхъ людей este obligatoriu, sau altfel, să se clarifice poziția lor în raport cu această întrebare capitală: umanitatea merge înainte și ce înseamnă să meargă înainte? Если оно идеть вередъ, то какимъ бестомъ и подъ влияниемъ какийъ сил? Aceste întrebări au fost puse foarte diferit Biblioteca "Runiverse" P G ВИНОГРАДОВЪ ные отвѣты, но по ѣрѣ спора наиболѣевяснялиснѣкотория основный соображения, которыѣ спора наиболѣевяснялиснѣкотория основный соображения, которыния, которымъщ ками монь прочными резултатов

долгого и противоѣчиваго обсуздения день темы Am subliniat că, cu o forță deosebită, a existat un interes pentru întrebările menționate în secolul al XVII-lea, deși, desigur, în fața lor s-au angajat și gânditori separați Въ XVШ-омъ вѣкѣ вопросы ети стали общимъ достояниемъ, приобрѣли значание дначание дома масрние дома масрнимъ достояниемъ ства Prin urmare, lumea naturală va începe revizuirea noastră cu postulatele și soluțiile acestora în cercul aceleiași direcții caracteristice secolului al XV-lea, bazat pe așa-numita direcție iluminatoare Nu este necesar să vă reamintesc că această perioadă este caracterizată de o agitație puternică, extraordinară, în favoarea răspândirii cunoștințelor și teoriilor științifice și filozofice în societate Și i s-a atribuit miracolul rezultatelor științifice și înaintea lui convingeri interne, prejudecăți, boli și preocupări ale ordinii publice, ca din sunetul trâmbițelor preoților evrei de pe zidurile Ierihonului Principalul monument al acestei direcții a fost celebra "Enciclopedie a științei și artei", care a devenit un fel de Biblie pentru majoritatea oamenilor educați din secolul al XV-lea къ нему отрывки с болѣе caracteristici detaliate ale diferitelor epoci Составлялись ети раззуденьия deja в чо-хъ годах, в время прилучания автора вы тыйлеѣ в вреромя; au fost publicate deja la începutul secolului nostru, dar după structura lor aparțin întotdeauna direcției inițiale a secolului al XV-lea, direcției iluminismului și, prin urmare, trebuie luate în considerare mai întâi decât ideile exprimate în scrieri Biblioteca "Runiverse" O PROGRESѢ Gerdera și Kanta, care au apărut în lume mai devreme, dar reprezintă faze deja îndepărtate ale dezvoltării sociale Kondorse a fost un matematician remarcabil și a participat personal în mod semnificativ la munca fructuoasă a secolului XBIII în domeniul științelor exacte Întrebarea despre perfecțiunea progresivă a umanității este rezolvată pentru el cu mare simplitate, claritate și consecvență Chiar și independent de разсмотрѣния исторических фактовъ залогомъ perfecțiunea constantă și necesară, ea servește naturii ființei umane "Человѣкъ se naște cu capacitatea de a percepe senzații, de a le combina, de a compara aceste combinații " Senzațiile sunt însoțite de plăcere și suferință, iar o persoană este capabilă să transforme aceste impresii în sentimente durabile și să experimenteze senzații similare atunci când vede și își amintește plăcerile și suferința altor ființe simțitoare Din această abilitate, precum și din capacitatea de a combina idei, se nasc între el și cei asemănători lui, relații de interes și datorie de aceea, datorită capacității oamenilor de a comunica între ei, rezultatele muncii fiecăruia sunt nu sunt pierdute pentru ceilalţi, ci sunt rezumate într-un număr din ce în ce mai mare cumularea de experienţă şi transformarea acestei experienţe în forţă morală practică Обзоръ хода исторических явлений, по мнеѣнию Кондорсе, провечно провечениетъ еторчениетъ етричгнию Кондорсе соображения Împărțirea umanității în state și națiuni Biblioteca "Runiverse" eu G ВИНОГРАДОВЪ треннее устройте их, какъ отдѣлныхъ цѣлых,-все это имѣетъ все объестовное, антноча вазночава программано частомустами и продуваћ влияние на частоности Съ обще - историчкой точки зрѣния изникно выпользований разделний предача и ростнц и зизна и выпользований котические прочеваться профайсь национальныхъ и политических разделений Для Кондорсе, există o singură națiune și această națiune - umanitatea sau, mai bine spus, umanitatea educată și formată Așa cum cunoașterea este măsura și motorul progresului, tot așa și epocile mișcării progresiste sunt marcate nu numai de acele răsturnări politice și sociale, care de obicei aturează atenția principală a istoricului между себя Primei

epoci aparține existența unor națiuni animale rătăcitoare, împărțite în mici grupuri familiale, dar deja diferite de limbajul animalelor, capabile să exprime gânduri și să schimbe idei cu acestea Începe a doua epocă, datorită animalelor priobreteniyu umѣnya priruchat Este vremea păstorilor, a nomazilor Когда люди научаются обрабатывать зему, они передять вѣстѣ сѣмъ в третю епохо сю епоху ѣд епоху ѣд ю прочным удовсиями государственнаго строя и права A patra epocă se deschide cu inventarea alfabetului, una dintre cele mai mari binecuvântări acordate omenirii Pe acest fapt se sprijină gloria istorică a Greciei, care trăiește tocmai în epoca a patra, folosește rudimentele cunoașterii, încă puțin definite și prost disecate, dar cu atât mai atractive cu cât era percepută cu prospețime și Biblioteca "Runiverse" O PROGRESѢ imediata tinereţe Vine era nouă, a cincea, când științele sunt împărțite în specialități în școala Aleksandrijskoy; Acesta este începutul succesului, care, însă, este slăbit de faptul că predominanța politică trece la romani, un popor slab dotat în atitudine mentală, care și-au îndreptat toată energia spre cucerire și organizarea relațiilor externe între oameni Въ шестую епоху производитеъ какъ бременный перерывъ и даје упадокъ в нарастанитеъ какъ бременный перерывъ и даје упадокъ в нарастаниц the bary invasi щиги ъ narodovъ și влиянию христіанства, раждебнаго наукамъ Ceva, însă, s-a făcut în acest moment: cunoștințele se răspândesc mai larg, deși își pierd din forță și profunzime, se constată o îmbunătățire a poziției numeroasei clase de sclavi, cei respinși de societatea antică Но движение вередъ возобновляться с новою силой в седмую епоху, наступетање желанено и желанонное кустъ, grație cruciadelor, întâlnirii cu arabii și influenței educației răsăritene, care a păstrat și dezvoltat multe din ceea ce s-a pierdut în Occident În pragul epocii a opta, invenția knigopearanthia, care este rezultatul extinderii cunoștințelor în rândul oamenilor și al progresului cunoașterii, poate fi aproape comparată cu invenția alfabetului Къ этому главнѣйшему' факту присоединяются и другие, напримѣръ - descoperirea Americii; iar mișcarea progresivă ajunge în sfârșit la prima recunoaștere deschisă a libertății de gândire Se poate spune, într-adevăr, că la prima dată această libertate nu este realizată de oameni în general, ci doar de creștini, că aria liberei urmăriri rămâne deocamdată limitată de principiile generale ale creștinului religie, dar începutul a fost pus, iar mișcarea începută în zona teologiei va merge mai departe, încetul cu încetul -malu nauki svergayut igo slѣpogo autoritya и плагаяютъ ко вѣмъ явлениямъ критостирай критирай Epoca a opta este încheiată de Descartes, care, după amploarea și amploarea opiniilor sale, poate fi socotit drept unul dintre conducătorii geniali ai omenirii Esența lui Biblioteca "Runiverse" P G ВИНОГРАДОВЪ ultima epoca, care a durat pana la revolutia franceza, s-a incheiat in lupta victorioasa a stiintei cu prejudecati si forte ignorante "Conștientizarea generală a drepturilor naturale ale omului, o dorință puternic exprimată pentru libertatea gândirii și a presei, pentru libertatea comerțului și a industriei, pentru alinarea poporului; atitudine indiferentă față de religii, care au fost, în cele din urmă, zaneseni în numărul de idei egoiste sau politice; ura к ханжеству и к Fanatizmu; prezrѣniie к предразсудкамъ; Zeloa pentru răspândirea cunoașterii - aceste principii, trecând încetul cu încetul din opera filozofilor în toate straturile societății, au devenit o mărturisire comună, un simbol al tuturor celor care nu erau nici machiavelici, nici slabi la minte " și un sentiment copilăresc de compasiune pentru toate mizeria care afectează rasa umană și o oroare pentru tot ceea ce în instituțiile publice, în ordinele

guvernamentale și în acțiunile private adaugă noi tristeți la toate suferințele naturale inevitabile - acest sentiment de umanitate a fost o consecință naturală a acestor principii ; im дышали всѣ годровния, вѣ ѣчи, и его благотворное влияние заказалось в лагахахах и лагахахах и содроворное влияние х даже обрасченныхъ дестопизмъ народовъ "
"Filosofii diferitelor popoare, îmbrățișând interesele întregii umanități fără diferențe de țări, rase și secte, au reprezentat, în ciuda diferenței de întrebări ipotetice, o falangă puternic unită împotriva tuturor iluziilor, împotriva tuturor tipurilor de tiranie" Revoluția franceză a deschis era a zecea, a început epoca aplicațiilor practice și a sărbătorilor, realizările științei și filozofiei iluminate И мы не не не не в состоянии отгадать грядущие успѣхи человѣческаго общежития, птрочлетом сочето епохой программяться практическая программа Biblioteca "Runiverse" O PROGRESѢ filozofii În special, Condors se aștepta de la succesul cunoașterii, dezvoltarea sentimentelor de respect de sine, eliminarea nedreptății veche - inegalitatea cerințelor morale, a drepturilor și a beneficiilor materiale care există între bărbați și femei, creșterea speranţa medie de viaţă, răspândirea limbii universale etc p Mare a fost optimismul filozofilor, care l-au făcut să uite de soarta amară pe care i-a pregătit-o cândva revoluția franceză, acesta este zorii unei perioade de bunătate și rațiune, iar acest optimism se bazează pe o înțelegere cuprinzătoare, deși îngustă, a istorie Un gânditor își vede clar adversarii în lupta lumii: iluminarea, cunoașterea, pe de o parte, prejudecățile, înapoierea, pe de altă parte, și nu se îndoiește nici măcar un minut că de partea cui va rămâne victoria Pentru el nu există epocă sterpă, nici regresie, pentru că odată dobândite cunoștințele nu se pierd, ci cresc și se răspândesc constant, fie mai repede, fie mai încet, dar totuși cresc și se răspândesc Все зло вы мирѣ-исключительно отъ заблуждений и предразсудковъ "Во всѣхъ сочениеъ, во въвъ всемная възвещение вiчение предразсудки вы частиний всемная възвещение вiчение предразсудки вы частиний кастиний кастиний кастиний кастиний всемная анности разничъ классовъ настовения, такъ и отъ ихъ занятiй Предразсудки философовъ вредятъ новымъ спъхамъ стiны; предразсудки классовъ менѣе просъщенныхъ задерживаћ проставеннiе истинъ deja obținut; Prejudecăților oamenilor de profesii cunoscute, care folosesc încrederea și puterea, se opun acestor obstacole: acestea sunt trei feluri de dușmani cu care rațiunea trebuie să lupte constant și asupra cărora deseori câștigă victoria numai după o luptă lungă și grea "Toate zabluzhdeniya vy politikѣ, vy morali își au rădăcinile în zabluzhdeniya filosofskiya, iar acestea, la rândul lor, sunt legate de zabluzhdeniyami fizic Nu există un sistem religios și nici nu există nimic mai sus Biblioteca "Runiverse" P G ВИНОГРАДОВЪ naturale, care nu s-ar fi bazat pe ignorarea legilor naturii Отмѣчая зачаткирелигиозныхъ вѣрований у дикихъ народовъ, онъ клемитъ ихъ, каускюбстовъ дей, чтобы ихх грабить" Preoții și preoții îi sunt urâți, ca și oamenii școlii duble, care chiar și în cel mai bun caz, dacă ajung la adevăr, își lasă acest adevăr pentru ei, și răspândesc minciuni oamenilor și-i vând Чристiанство, какъ мы виѣли, не собачиваъ исключения для Кондорсе A apărut în lume, ca religie a muncitorilor și împovăraților, și în acest sens a adus un folos cunoscut, dar a introdus în același timp în morala ei sentimente servile de respingere a bunurilor pământești, smerenie oarbă, umilire voluntară, disprețul față de cunoaștere Dar mai ales antipatična emu дѣятельность христiанства в середние вѣка: он горко ставить ему в упрекъ торекъ торедние вѣка, monchiомъъъ, monchiомътъ, monchiъъъъ проставнение свърных учений, напримєръ учения о чистилищъ,

приѣснение разномыслящихих Așa Kondorse nu vedea nimic în religie, în afară de superstiție și amăgire, încât a dispărut înaintea iluminării, ca zăpada dinaintea razelor soarelui În general, avem în fața noastră un sistem puternic unilateral, care nu dă înapoi de la nimic, nu se teme de acuzațiile de consecințe extreme, dar, în orice caz, un sistem care este întreg, zvelt, fără resturi, conducând principiul principal, care este motorul dezvoltării istorice, care este activitatea minții umane Unitatea acestui sistem este derivată din senzualismul original al autorului - вся психология человѣка производства изъ ощущений, перерабатываемых перерабатываемых ваемых Какъ неѣтъ нихийъ другихъ зновыхъ знания, кромѣ ощущений, нийхъ прирожден' Biblioteca "Runiverse" O PROGRESULЪ fără idei, fără categorii preliminare, deci, pe de altă parte, toate sentimentele și voința manifestate, toate proprietățile morale ale unei persoane sunt înrădăcinate în sfârșitul finalului selecției și procesării minții sentimentale Asigurat de această cheie "senzualistă", Condorse nu cunoștea obstacolele: faptele istorice sunt aranjate convenabil pentru el în jurul principalelor invenții și descoperiri, generalizări și momente de cunoaștere larg răspândită Această teorie va rămâne întotdeauna interesantă în două privințe, deoarece transmite cu îndrăzneală și consecvență ideea progresului mental și pentru că exprimă însăși esența speranței și a luptei pentru iluminare Dar deja în secolul al XVIII-lea, părțile slabe ale acestei direcții și înțelegerea ei a istoriei au fost observate și dezvăluite Împotriva lui s-au ridicat oameni, care erau pe aceeași pagină cu cei iluminați, și nu mai puțin decât urau realitatea din jur Изъ среды самиъ философовъ раздается protest împotriva ондосторняго господства ума, против отвлефовъ отвлефовъ раздается, Изъ среды самиъ философовъ раздается всестронняго равития человѣческихъ силы и въ представления самостоятельнаго значескихъ сизъ зизъ зизъ ззъ изъ и воли наряду с умомъ Prosvetiteley s-a oprit la unele admiteri fundamentale: ideea că regulile morale și comportamentul oamenilor depind de dezvoltarea lor mentală a fost negat воспитаниемъ людей ихъ счастіемъ стали интересоваться больше, чѣмъ ихъ знаниями; здоровая простота наравовъ и извращенная, утонченная цивилизация сдеѣлалиси любтемою зубимою зуровая цивилизация Направленіе, главным провозвѣстникомъ котораго можно частье Руссо, такимъ образвѣстникомъ котораго можно частье Руссо, такимъ образвѣстникомъ влазмсрь властье екоторымъ изъ изълюбненных положений просвътелей În loc să se bucure de succesele științei și artei, Rousseau, după cum se știe, chiar la începutul carierei sale a declarat influența lor dăunătoare, aducând daune, exces și indolență proprietăților naturale și vieții Biblioteca "Runiverse" eu G ВИНОГРАДОВЪ человѣка El a atras civilizația nu din partea invențiilor sale, ci din partea artificialității ei развития Din punctul de vedere al lui Rousseau, nu exista absolut nicio teorie a progresului; dar, pe lângă extreme, noua direcție moral-sentimentală, dacă se poate numi așa, a înaintat și forme mai moderate, capabile să fie socotite cu istoria, și nu obligate să o condamne, ca manifestare a corupției umane și degenerescență Unul dintre cei mai populari apărători ai ideii de progres, Herder, aparține tocmai acestei direcții morale sentimentale care a pregătit romantismul de mai târziu Toate interesele sale sunt îndreptate în principal către o înțelegere simpatică a laturii poetice, domestice, a istoriei Mai devreme, a vorbit despre masa națiunii, ca despre solul unic, din care totul personal, tot ce s-a inventat, tot ce s-a inventat provine din istoria originii sale Multe din ceea ce apare ochiului luminat al lui Condor ca prejudecată, superstiție, ignoranță și obstacole în calea progresului, în sufletul poetic al lui Herder

sună o semnificație profundă, o revelație vitală, în fața căreia toate raționamentele oamenilor educați primesc fie justificare și vitalitate, fie un sentință de artificialitate și intempestiv Are loc, ca și în teatru, transformarea magică - cunoștințele și teoriile speciale ale filosofilor se retrag în fundal și coexistă în dimensiunile lor istorice, creativitatea semi-instinctivă a maselor se declară părintele tuturor ideilor și Biblioteca "Runiverse" O PROGRESS(r) gatelem al istoriei Dacă prezentarea de către Condorcet a cursului procesului istoric poate fi comparată cu răsăritul treptat a soarelui peste suprafața pământului, în timpul căreia vârfurile munților sunt mai întâi iluminate, iar apoi lumina pătrunde în văi, în cele din urmă, este revărsată uniform peste tot, atunci prezentarea lui Herder trezește în noi gândul la mișcarea internă a sevei la plante Dar cum și-a combinat Herder viziunea sa asupra conexiunii organice dintre toate manifestările separate ale vieții istorice cu ideea mișcării umane progresive? Не обусловливаеть ли какъ раъ тѣсная связи с пчовую какъ бы междумость и постостоя нузная связи с пчовую какъ ических организовъ? Какъ раъ примѣры органической природы подгавываютъ Гердеру основныя начале теории прагавываютъ Онъ видить в природѣ рядъ програзирующихъ FORMъ, отделныхъ другъ отъ друга и все-тадки и все-тадк , возвышающих другъ над другумъ "Am văzut cum de la piatră la cristal, de la cristal la metal, de la metal la plantă, de la plantă la animal, de la acesta din urmă la om, se ridică forma de organizare și, odată cu ea, forțele și forțele creației devin diverse și toate, în cele din urmă, sunt unite în imaginea unei ființe umane, pentru că aceasta din urmă le poate cuprinde Rândul s-a încheiat cu un bărbat; nu cunoaștem despre el vreo existență, care ar fi fost diversă și organizată cu o mare artă; el reprezintă cel mai înalt, până la care ar putea ajunge organizația pământească Еслибы мы могли провидѣть начальный периодъ творенія, какъ одно царство надстравидѣть начальный периодъ творенія, какъ одно царство надстравалод надстравалосо дстравалосо прогрессия стремящих вередъ сил оквилась намъ въ развитии ъсте! După cum vedeți, abordarea apropiată a lui Gerder față de ideea de trans- Вопросы философии, КН Biblioteca "Runiverse" P G ВИНОГРАДОВЪ Formizma, atât de strâns încât în cercul colegilor și colaboratorilor săi, părerile sale au fost luate drept transformism real Doamna Ștein a scris cu entuziasm despre impresia făcută în cercul primei cărți "Idey po vesmirnoi istorii": Pravda, gândul despre sinele lui Herder este îndreptat parțial către reprezentările mistice ale perfecțiunii ulterioare a existenței lumii spiritelor, dar în plus față de aceasta, el urmărește ideea perfecțiunii treptate a națiunilor istorice în progresul cultura universală În același timp, el vede toată semnificația dezvoltării ulterioare a oamenilor în dezvoltarea umanității, la fel cum organismele naturale sunt perfecționate, producând din ce în ce mai multe specii perfecte, astfel organismele sociale progresează, realizând ideea de umanitate Къ чему человѣчность человѣчность? La rațiune și dreptate Principiul intelectual nu este respins, dar este luat nu în sensul cunoașterii pozitive, ci ca o înțelegere rezonabilă a vieții, mai ales ca o înțelegere a relației dintre oameni, și este indisolubil împletit cu principiul moral, care subordonează egoismul tendințele spre binele comun, recunoașterea drepturilor altora și iubirea activă pentru aproapele Человѣчность не есть что-нибудь привитое или производное,-она прирождена человтѣкъ человтѣкъ, кутѣкъ; dar fiecare persoană individuală își realizează umanitatea numai în lupta cu natura animală și numai dobândind o putere mai mare și mai rezonabilă asupra sa; в этомъ состатъ его воспитание Для копалности

людей то, что сделано одиномъ, передается другиемъ, то, что кончестонимо доминоно доми номъ на другие, uneori ставать всемирно историскимъ, унаслѣдованнымъ достояниемъ; Prin urmare, istoria poate fi privită în funcție de expresia lui Lessing, cum este creșterea umanității Recunoașteți începutul cultural și moral al fundației principale Biblioteca "Runiverse" O PROGRESULЪ вой историческаго разивотия, Gerder' are ocazia de a strâns prismotrѣtsya la trăsăturile reale speciale ale vieții istorice și la naționalitățile separate, ca Factorii istoriei La Condorse, în lupta pentru iluminare, toate națiunile s-au contopit ca într-o singură națiune; Gerder, dimpotrivă, a urmărit cu atenție destinul fiecărui trib, condițiile vieții istorice a fiecărei națiuni Cele mai bune pagini ale cărții sale sunt dedicate caracteristicilor creșterii organice a naționalităților, indicând motivul pentru care această creștere este ghidată în acest fel sau altfel, în funcție de condițiile cunoscute ale solului, de ce se termină cu aceasta sau alta cultură de culoare Această parte nu a fost doar cea mai bună dintre toate pentru Herder, ci a fost și deosebit de importantă pentru el Toată cartea sa este pătrunsă de ideea de satisfacție relativă la orice grad de cultură Fiecărei națiuni i sa oferit oportunitatea de a obține unele rezultate pozitive și de a-și testa propria influență a apei de la copiii săi, deși nicio națiune nu ajunge la implementarea deplină a idealurilor umane și a fericirii stabile Fiecare la vremea lui cedează și lasă loc succesorului său, dar nu ne putem împăca niciodată cu gândul că națiunile care ne-au precedat în istorie au apărut în scenă doar de dragul desăvârșirii celor care au urmat "Ce ar fi ar putea însemna că omul, așa cum îl cunoaștem aici, a fost creat pentru creșterea infinită a puterilor sufletului său, pentru extinderea constantă a sentimentelor și manifestărilor sale, предшествующих "Mama ar fi slabă și copilăresc de naivă, dacă ar avea adevăratul și singurul scop al copiilor ei - să fie fericit - pe baza pârghiilor pe care le-ar fi dat în mâinile câtorva întârziați și din acele mâini ar fi au așteptat realizarea lumii " * Biblioteca "Runiverse" eu G ВИНОГРАДОВЪ Astfel, în mâinile lui Herder și a regiei sensibile din punct de vedere moral, conținutul poveștii a primit o tratare mult mai completă În baza explicației, a existat o psihologie mai largă, care a implicat sentimente și procese morale, și nu o singură abilitate cognitivă S-a exprimat o idee fructuoasă a idealurilor relative și a independenței culturale relative a fiecărei națiuni S-a explicat că din interdependența acestor idealuri și existența națională s-a putut forma cultura universală, dar, în același timp, multe lucruri arbitrare și șubrede au pătruns în raționament Aprofundând în secretele spiritului națiunii, urmând creativitatea națiunii, Herder și adepții săi au fost adesea forțați să recurgă la presupuneri, aproximări arbitrare și analogii trecătoare Pe lângă obscuritățile care au apărut în urma recepțiilor, combinațiile lui Herder au inclus unele inconsecvențe și recunoașteri suspecte Rolul națiunilor și al perioadelor istorice este bine caracterizat, dar condițiile și motoarele creșterii progresive a culturii rămân destul de problematice La fel, dacă istoria se face sub influența unei duble serii de condiții, sub presiunea naturii, pe de o parte, tradiția hrănitoare, iar pe de altă parte, este exclusă posibilitatea unui asemenea antagonism între acești doi factori , care ar încetini dezvoltarea și, poate, ar duce la regresie? Dacă condițiile naturii se dovedesc a fi prea împovărătoare pentru oameni, atunci este foarte posibil să ne imaginăm că rezultatele fructuoase ale tradiției educaționale vor fi distruse prin aceasta Prin urmare, relația dintre

umanitate și fericire nu provine dintr-o necesitate naturală Можно вполнѣ себѣ приветствует-уменьшение благоденствия при ростѣ хуманных чувства În orice caz, este necesar ■ să se ofere motive și caracteristici comune ale lui Gerdera Form o analiză mult mai precisă și să le completeze Biblioteca "Runiverse" O PROGRESѢ neînțelegeri personale, pe care Herder nu le-a prevăzut sau - nu a vorbit, pentru a pune teoria progresului moral pe orice pământ solid На постанения Гердера отозвался его учитель, геніальный представитель критической философой филос El a dedicat mai multe articole critice "ideilor despre istoria universală" și, în plus, și-a exprimat propriile opinii asupra cursului evenimentelor istorice în două pamflete independente direcție, dar există și laturi, în care Kant merge mai departe decât Herder: la în același timp, se spune că gândirea lui profundă personală, precum și influența politicului Общий тонъ Canta este strictă, nu sumbră; simți hotărârea de a termina cu fraze și iluzii Канту не нравится самый языкъ Gerdera-not то поэтический, ■не то философский, не наравятся промиеский, не наравятся промиеский ъ намеки и алгегории прихостиъ частования на мѣсто провезовъ По ещесту онъ превежение въсте частиъ невестимъ переводним очень отрастить в стронону стронѶ стронѶ лагоденствия Ar fi fost posibil și poate s-ar fi realizat mai bine? plin de absență de cultură; prin urmare, și explicând cultura, este necesar să nu ne străduim spre fericire "Dacă fericitii locuitori din Otaiti, care nu au fost vizitați de națiuni mai civilizate, ar fi fost destinați să trăiască în primejdie timp de sute de mii de ani, s-ar putea da un răspuns satisfăcător la întrebarea de ce există ei și nu ar fi? fii atât de bun, dacă Pe aceste insule trăiau oi și vaci fericite, și nu oameni, pur și simplu distrandu-se și, prin urmare, fericiți? "Aparent, naturii nu-i pasă deloc de asta, să Biblioteca "Runiverse" P G ВИНОГРАДОВЪ онъ (человѣкъ) жилъ хорошо Ea vrea ca el să lucreze până când comportamentul lui devine demn de viață și de satisfacție Întotdeauna cu această minune rămâne faptul că generațiile mai timpurii își angajează munca grea doar de dragul celor de mai târziu, și anume, să pregătească ultimul pas, cu care să poată aduce în continuare clădirea care alcătuiește întreaga natură; și că, drept urmare, numai generațiile ulterioare trebuie să aibă fericire în acea clădire, la care au lucrat (deși, bineînțeles, neintenționat) un număr de strămoși, neputând să ia parte la fericirea pregătită de ei Но какъ это ни загадочно, продажа это вы то же время неизбѣжно^ Răspunsul la aceste întrebări neliniștitoare poate fi găsit doar în următorul raționament: satisfacția unei persoane nu se obține din conștientizarea fericirii exterioare, ci din conștientizarea că se străduiește în mod rezonabil pentru aceasta Îndeplinirea datoriei dă o satisfacție morală, care nu poate fi înlocuită cu vreo achiziție și succes extern În același timp, ar fi eronat să presupunem că oamenii se fac și se perfecționează în istorie, doar datorită conștientizării idealurilor morale Ei împing oamenii la perfecțiune, la aplicarea și dezvoltarea abilităților nu numai aspecte pozitive, ci și negative ale naturii umane În primul rând, cea mai puternică forță motrice a dezvoltării istorice este lupta dintre oameni "Mijlocul prin care natura este folosită pentru a realiza dezvoltarea tuturor abilităților este antagonismul ființelor vii, în măsura în care acesta din urmă este cauza distribuirii lor legale la sfârșitul finalului " "Человѣкъ имѣетъ proclinost жить въществоѣ, процему что онъ человецеj себа в тактом сол солеj мъ, t -e simt dezvoltarea abilităților lor naturale Dar, pe de altă parte, are Biblioteca "Runiverse" O PROGRESѢ o înclinație puternică de a se izola, pentru că găsește în sine o trăsătură antisocială, și anume,

îndreptându-și toate tendințele după dorința lui, și de aceea așteaptă rezistență de pretutindeni, așa cum el însuși știe foarte bine că el însuși este înclinat să opună rezistență altora Această rezistență este cea care trezește toate forțele omului, îl obligă să-și depășească înclinația spre lene și, sub influența ambiției, puterii și egoismului, își creează o poziție între membrii săi, pe care nu o poate tolera, ci din pe care nici el nu poate sta înapoi · Выходомъ изъ состанія борга всѣхъ противъ въхъ язовый прово, какъ копупностанія борга всѣхъ противъ въхъ язовый прово, какъ копупностанія борга всѣхъ противъ въхъ язовый прово, какъ копупностанія борга всѣхъ противъ въхъ язовый прово оли и егоизма одделныхъ людей Государство есть союзъ, сопадленный для опредѣления и продажания права și, prin urmare, tocmai de dezvoltarea statului este legată mișcarea progresivă a istoriei Putem indica un scop al acestei mișcări, a cărui realizare în viitor este absolut necesară pentru perfecțiunea umanității: și anume, antagonismul dintre multe state provoacă în prezent o situație intolerabilă și o cultură încordată și este necesar pentru a-l elimina, creând o singură uniune statală a umanității "Atâta timp cât statul își îndreaptă toate forțele către scopuri gratuite și violente și, în acest fel, suprimă neîncetat lucrarea lentă a dezvoltării interne a imaginilor mentale ale cetățenilor și îi lipsește de orice sprijin în aceasta, - până atunci nimic nu poate Fiți așteptați în această direcție, deoarece atunci când еторaге реёистрация продажительная временняп работа кажда§ членка ощества д д оразззаниа г градпаъ Все же хорошее, что выто не на почвѣ imagine moral-bună a gândurilor, есть что ное какъ близній призракъ призракъ " Какъ отдеѣльные люди принуждени были принжать необходим примирения в государствѣ Biblioteca "Runiverse" P G ВИНОГРАДОВЪ stva trebuie contopită în uniunea comună, ceea ce ar elimina conflictul dintre ele și care ar deschide calea implementării sarcinilor pozitive Astfel, Kant, ca și Herder, atașează istoriei principiul rațiunii și al perfecțiunii rezonabile în sens cultural și moral, dar un punct de sprijin ferm pentru un astfel de atașament este statul, care este conștient, rezonabil și în același timp legal, adică organism moral Lucrările lui Kant în acest domeniu sunt doar schițe, istoria în sine rămâne neexaminată, dar aceste lucrări nu au fost întâmplătoare și nu au fost lipsite de sens, - au stat în legătură cu sistemul filosofic al lui Kant, compunând adaosul necesar la învățătura lui despre datoria necondiționată, sau, așa cum a exprimat-o - imperativ categoric Ei au realizat o postulare clară a dezvoltării statului în opoziție cu teoria iluminării personale a lui Condor și umanitatea personală a lui Herder Semnificaţia organizării conştiente a societăţii a fost avansată, astfel, pe primul plan; prin urmare, mișcarea progresivă a umanității a fost pusă în dependență nu de punerea în aplicare a binecuvântărilor prestabilite, ci de forțele reale care acționau în relațiile umane În același timp, s-a dovedit că perfecțiunea este servită nu numai de rațiune, ci și de forțe care nu sunt rezonabile, dar care încurajează copiii și, la final, duc la copii rezonabili După ce am examinat în general lucrările celor trei curente principale de gândire ale secolului al XVIII-lea, iluminatoare, sensibile și critice, cu privire la problema progresului istoric, ajungem la concluzia că atunci când sunt în opoziție puternică unul cu celălalt, ele se completează pe fiecare ceilalți în relația pe care fiecare a ales-o pentru propria sa то кѣдитъ за их politikoy, какъ бы ходитъ предметик кругомъ, осмилатяя одну, до друга страниоц Vă rog să fiți clar Biblioteca "Runiverse" O PROGRESѣ S-ar putea spune că Condorcet, Herder și Kant consideră procesul istoric din punctul de vedere al minții, inimii și voinței,

mergând înainte și alegând cel mai potrivit, reducând și ignorând faptele care nu sunt convenabile și secundar ideilor lor de bază Va fi mai corect să spunem că se concentrează toată atenția asupra rolului capacității cognitive a oamenilor, a doua este desemnarea caracterului moral al umanității în raport cu oamenii, iar a treia este pe cursul probabil al perfecțiunii politice Prin urmare, toți trei stau pe pământul secolului al XVIII-lea, toți trei simt nevoia de a interpreta istoria, pe care încă nu o cunosc, toți trei privesc spre viitor, chiar și atunci când afirmă că observă trecutul, toți trei simt apropierea unei mari răsturnări și credeți în influența sa grațioasă Посмотримъ, какъ спробился с той же задагей XIX-й вѣкъ II Secolul al XIX-lea se află de partea unei mari răsturnări în soarta Europei Онъ такъ же богатъ политическою опытностью, какъ -й былъ богатъ ночедими Odată ce întrebarea entuziasmată despre direcția generală a istoriei, despre scopurile și mijloacele ei, nu a putut fi actualizată nici în secolul al XIX-lea, cu atât mai mult cu cât în acest moment știința istorică a obținut succese fără precedent, s-a îmbogățit cu o serie întreagă de observații și cercetări precise, luminate în domeniul activității umane, care până atunci fusese lăsată aproape complet în plan secund, ea a rezumat rezultatele muncii sale într-o serie de generalizări separate, în cele din urmă, a contribuit semnificativ la schimbare de metode și vederi generale în științe sociale conexe, economie politică și jurisprudență Teoriile, exprimate în legătură cu progresul istoric, au fost plasate în secolul nostru, așa cum era de așteptat, în concordanță cu cele două curente principale de gândire ale acestui secol: la început au fost colorate de acel curent al filozofiei idealiste Biblioteca "Runiverse" P G ВИНОГРАДОВЪ bolѣe или мѣe господствовало над умами в первыя ѣтъ; затѣмъ наступетаъ крутой провотъ в строения пожительнаго знания и мпирической филотъ, строения пожительнаго знания и мпирической филотъ филочофилочопилох пофилоъ ъ estestvoznaniya Какъ раъ нашему вопросу просвятили много нимания двое изъ изъ ъ cei mai ъ reprezentanți tipici и руководителей руководителей, нодителей Hegel și Spencer Acum suntem împreună Европейские мислители провой холовы вѣка - вы своеобразномъ положенiи Pe de o parte, ei au fost nevoiți să continue munca mentală a predecesorilor lor din secolul al XV-lea, acel filozof îndrăzneț, plin de speranță al secolului al XVIII-lea, căruia nu se temea să fie iluminator, critic, revoluționar, care a protestat puternic împotriva realitatea în numele rațiunii și visa să corecteze eficiența cu ajutorul rațiunii Pe de altă parte, experiențele zdrobitoare ale practicii istorice au cântărit asupra ei: eșecurile vizibile ale revoluției franceze, forța de renaștere victorioasă, pe care filosofia secolului al XV-lea a declarat că a murit, a condamnat, vitalitatea străvechilor naționale, monarhice, idealuri religioase, chiar sociale, necesitatea de a se supune unei ordini exterioare, de departe nu luminate, ci tradiționale și puternice cu propriile tradiții Aceste contradicții profunde, care s-au impus tuturor întrebărilor și domeniilor de activitate, trebuiau reconciliate într-un fel sau altul Tocmai aceasta este natura filozofiei lui Hegel Ea poate fi definită și de obicei definită prin trei expresii: este o filozofie sintetică, dialectică și idealistă Hegel trebuie să fie produs în viziunea sa teoretică principală și din critica rațională a lui Kant prin Fichte și din romantismul mistic al lui Schelling Biblioteca "Runiverse" O PROGRESЪ În același timp, a fost cu siguranță conștient de contradicțiile dintre filozofie și viața istorică, care au cântărit foarte mult pe timpul său, și și-a propus ca țelul eliminării acestuia, găsindu-i o sinteză conciliantă De aici și faimoasa zicală,

"totul este valabil și tot ceea ce este rezonabil este valabil " Această propoziție poate fi interpretată și aplicată în două moduri Și în al doilea sens дѣствительностью Principiul reconcilierii și rezolvării contrariilor l-a condus însă pe filozoful nostru nu la eclectism, nu la culegerea de fapte și gânduri nelegate, ci la prelucrare și sinteză practică Оттого философия Гегеля и носить свое дворое опредѣление - оттого она она изображение свое дворое опредѣление În același timp, am în fața mea schimbarea și contradicțiile unei serii întregi de școli filozofice, am avut în fața mea în același timp contrastul dintre imaginație și realitate, mintea lui Hegel a fost mereu pătrunsă de conștientizarea sensului profund a apariției și rezolvării contrariilor, sunt obișnuit nu doar să urmăresc dovezile de consistență cunoscută, ci тоже самое время раззмилать это текение, какъ врезіе того ила и того ила время раззмилать это текение, какъ врезіе того ила время илать єєе вседае одностороннее, вызывающее на противоѣчия и на rectificare Nu degeaba Hegel a fost mai interesat de istorie decât oricare dintre filozofii precedenți și nu degeaba Hegel a fost mai interesat de istorie decât de cursul progresului istoric Названия постоянные колебания мысли, вамион Biblioteca "Runiverse" P G ВИНОГРАДОВЪ дѣйствия мисли и дѣствительности, Hegel vozvel ix развитие в общий законъ какъ мисли, тактъ и сдистъ и сдистъ Celebrul său principiu dialectic apare pentru prima dată pe baza logicii și caracterizează cursul procesului intelectual De fiecare dată când compunem și exprimăm un gând cunoscut, îl lăsăm deoparte, îl separăm de toate celelalte gânduri posibile și îl punem într-o poziție definită Dar de aceea ajungem să aflăm ce este necesar, să stabilim ce este opus unei poziții, să punem într-o poziție opusă acesteia Sorevnovanie dvuhъ krajnosityе vededetъ к укадинанию общаго начало, которые возвышается надъ ними и прими и примираѱи хиъъъ хиъъ начало ю или синтезу; это высшее понятіе, въ сою процессъ, продажаъ тотъ же процессъ и т d Hegel a purtat această formulă dialectică prin întreaga sa filozofie și a aplicat-o atât proceselor care au loc în natură, cât și cursului istoriei Мировая жизнь с его точни зрѣния есть констонное вольнение, констонное движение; tot ce apare doar in el, nu exista nimic "intermediar", totul ia nastere doar pentru a trece in altceva, in opusul lui, si deci intr-o noua impacare Mira doar pentru ca sistemul lui era idealism neconditionat Для него идеа и дѣйствительность, знание и existența doar două laturi ale uneia și aceleiași existențe Вся природа использую мыслю безусловнаго духа, и прочем к эя явлениямъ может безусловнаго духа, и прочем к эя явлениямъ может безусловнаго духа ьшой диалектический законъ мисли Dar nu vom aprofunda mai mult în fundamentele teoretice ale învățăturii lui Hegel S-a spus că a fost suficient să interpretăm acea parte a învățăturii care este cel mai strâns legată de noi Mișcarea istoriei pentru Hegel este și mișcarea dialectică a ideilor Purtătorii acestor idei sunt recunoscuți de națiunile istorice Lupta acestor idei are loc nu numai în zona minții Biblioteca "Runiverse" O PROGRESѣ зрѣния, но и вѣйствительности, чрезъ подрестство оргативныхъ государствъ Только в государствѣ человѣчество находить времение шивом высшим стремлениямъ, восния мъы, восния тььнить тересов к общимъ ѣлямъ, работает в лужбу еихъ ѣлей опредеѣленнимыми воли И в ходѣ всемирной истории государство встрецчаются и побѣждають другъ друга, mulțumită curajului social și militar al comandantului și talentului militar Въ концѣ веченьъ беретъ верхъ то, которые представлентъ высшее чалове, т -е Pentru început, este necesar să stăm în pragul dezvoltării marilor idei istorice La fel, în cadrul statului de partid, marii oameni își împrumută succesul sau sunt expuși

înfrângerii în funcție de poziția, opoziția sau sinteza partidului sau marii oameni și care dintre momentele ideologice întruchipate în ei este relevant în acest moment "Nici o idee universală nu intră în conflict, luptă și pericol; ea este ținută la distanță, inexpugnabilă și nevătămată " "Inteligenta mintii este urmata de numirea a ceea ce el, in loc de el insusi, provoaca pasiunile oamenilor " "Individuumy otdautsya na zaklaniie și ronosayatsya v vyburu* și "idea vyplajivaetъ dan vytiya и пехождения прашиями идивидуумовъ, dar nu de la sine* Și toate aceste acte și momente ale procesului istoric universal cu punctele de vedere ale idealismului lui Hegel sunt doar manifestări ale conștiinței spiritului universal Ето такан же проявления сознания, какъ то, которые объявлениютъ в одно цѣлое моменты дилое моменты влениютъ наго человѣка "Istoria, primită de conștiință, reprezintă amintirea și Golgota spiritului absolut, tronul său real, adevărat și autentic, fără de care ar fi fost ceva fără viață, singuratic " Такъ какъ история человѣческаго сознания есть вѣстъ сътъ съмъ история самосознад самосознади мосозна жениея ея несомненѣнно прогрессивное, în plus, în direcția de la necesitate, какъ внеѣней зил, готоѣющей над Biblioteca "Runiverse" P G ВИНОГРАДОВЪ prin spirit, prin libertate, prin conștiință, acel spirit servește propriei sale determinări rezonabile Să privim cum sunt faptele practice ale lui Hegel pentru a-i satisface schema dialectică Въ истории, древняго Востока всецѣло господствуетъ чало внеѣшней невечение Государство не принжениеть ни приходить, на зводы мисли; олицетворяется государство вы деспотѣ, коротий одинъ svodenъ и окресный рабами; religia însăși este absorbită de stat și se contopește cu determinările sale dogmatice și morale cu guvernul politic Lumea greacă reprezintă prima manifestare a tinereții a libertății, limitată de limitele înguste ale cetățeniei, de existența unei vaste clase de sclavi, dar remarcabilă prin vitalitatea imediată Spiritul grec se simte liber, dar rămâne până când este în acord cu materia și creează imaginea principală în zona frumuseții și armoniei materiale; оттого величайшихъ успѣховъ доступли греки в область искустъ, но и государство, литарство, литарство, литарство, литарство, литарство, литарство ь грековъ хустовстенны по-всему свой строю Римская жизнь dezvoltă o contradicție între principiul necesității materiale și libertatea personală; cu o parte, se ridică un imperiu despotic, supunând toate încercările de independență politică; cu cealaltă, a crescut marele drept privat, iar sub acoperirea lui a înflorit întreprinderea privată, individualismul complet și chiar egoismul Reconcilierea aduce creștinismul, ca religie a unui singur Dumnezeu, s-a adus la jertfă pentru pace Но затѣмъ в середние вѣка единство опиать распадается на положение и противоположение Cu o latură, biserica este înălțată, se luptă pentru teocrație, iar asceza se descoperă vieții și disprețul pentru trup, plin de biruință asupra sufletului asupra cărnii Pe de altă parte, istoria barbariei, care este acoperită de relații materiale, Biblioteca "Runiverse" O PROGRESѢ sfântul imperiu, înarmat împotriva papalității și a bisericii Reconcilierea se realizează doar în noua istorie, grație loialității tribului germanic și reformei Vine triumful spiritului liber Un om liber spiritual este subordonat moralei care i-a fost atribuită de stat, dar este conștient de aceasta ca o regulă rezonabilă de viață și este subordonat statului, deoarece este recunoscut în mod rezonabil ca cel mai înalt exercițiu al naturii umane Libertatea Slovo este acceptată în această dezvoltare progresivă, desigur, nu în sensul ei obișnuit Разумѣется не самоуправление, и не градніская інnеправильность Hegel are în vedere conștiința libertății interioare a spiritului Un asemenea fel de satisfacție a efortului

rezonabil al spiritului spre libertatea umanității se găsește în tipul statal al birocrației prusace, ușor complicat de clasa "legi" във жизный путь , бучравется в местого себя" Nu este greu de observat decalajul dintre gândurile originale grandioase și finalul jalnic la care a ajuns dezvoltarea lor; nu este greu de observat că autorul însuși a devenit victima amăgirii El și-a acceptat poziția, poziția timpului său și oamenii pentru cea mai înaltă și definitivă hotărâre, apoi, după interpretarea sa, ar fi trebuit să fie dezvoltată doar într-un moment de scurtă durată Nu este greu de relevat sofisma care este cuprinsă în jocul cuvintelor: libertate, necesitate, spirit, materie, în aplicarea unor asemenea categorii generale la fenomene foarte mici ale vieții istorice Проведениекрайняго делазма, идеи отежства между всемирным духомъ миромъ, между намами ду намами пы своего рода лигией, religie personală și abstractă a autorului, pentru care nimeni nu era obligat să o urmeze și pentru care gândirea europeană nu a urmat Pot spune mai multe Biblioteca "Runiverse" P G ВИНОГРАДОВЪ Este posibil să obiectăm împotriva însăși încercării de a submina și adapta istoria la o anumită schemă îngustă, expusă a priori și nu dedusă din fapte Această încercare evocă involuntar amintirea acelui tâlhar, care, după tradiția greacă, prindea oameni și îi lega de patul său: pe cine se dovedea scund, îl întindea, pe cine era prea lung - îi tăia picioarele Но все-таки не даромъ философия Гегеля увлекала цѣлия поколѣния Mi se pare că și în prezent, în ciuda faptului că multe lucruri din ea ne resping pozitiv, că multe lucruri sunt aparent nepotrivite, trebuie să recunoaștem nu numai un mare merit istoric, ci și un element viabil Acest element este același ca în ideea principală a acestei filozofii, în ideea dezvoltării dialectice Dacă lăsăm deoparte identitatea dintre spirit și lume, - și îndumnezeirea statului, și mersul de la necesitate la libertate, dacă refuzăm să aplicăm măsura dialectică într-un singur plan fără a permite influențe încrucișate, care pot dați o întorsătură complet neașteptată fluxului de gânduri și fluxului de fapte, - tot ce rămâne este o explicație extrem de importantă și fructuoasă a dezvoltării ulterioare a ideilor și a relațiilor Nu am predreshaya poka voprosa o tom, ce loc să acord acestei idei în comparație cu altele, limitându-se la indicația că, din punct de vedere formal, fluxul de gânduri și relații vitale oferă de fapt un set de exemple tocmai ale acelor tranziții care Hegel a omis Fără a forța povestea, este posibil să arătăm că afirmațiile unor opinii sau relații cunoscute prin esența lor se datorează faptului că energia cheltuită asupra lor în această direcție este comisă cu exagerare cunoscută, cu încălcarea măsurii și echilibrului obiectiv Această tranziție face ca opusul să existe, iar lupta contrariilor duce de obicei la o a treia minte mediatoare, care se străduiește să Biblioteca "Runiverse" O PROGRESS(r) нить преувеличения того и друго изъ предшествовавшихъ Este vorba despre faptul că, de dragul laturii formale, este imposibil să uităm pozitivul: amintirile și relațiile pot primi putere independent de fluctuațiile ideologice, drept urmare ele răspund nevoilor acestei poziții, o dată pentru totdeauna sau la cel puțin pentru un timp cunoscut rezolvă întrebările date Confirmarea adevărurilor științifice depinde inevitabil nu numai de fluxul și refluxul contradicțiilor dialectice, ci și de gradul de maturitate al acestor adevăruri Teorema lui Pitagora și legile gravitației și-au câștigat puterea nu datorită rolului lor în sistemul dialectic de propoziții, antiteză și sinteză, deși au fost dezvoltate nu fără participarea oscilațiilor în literatura științifică Or, dacă luăm un exemplu din regiunea mai controversată, este posibil să recunoaștem pe deplin că dezvoltarea bisericii catolice

medievale se explică într-o măsură semnificativă prin contrastul cu lumea barbară grosolană, peste care a încercat să se ridice; Dar de ce totul se reduce la acest contrast? O influență a ordinii politice romane și dezvoltarea educației pur creștine Într-un cuvânt, problema nu este atât de simplă și colocvială pe cât presupune Hegel, introducând principiul său dialectic în explicație; dar până și acel serviciu pe care l-a făcut, subliniind importanța acestui principiu, ca motor formal în procesul istoric, rămâne capital Blestyaścimъ бесплатноiемъ въздущити диалектическаго метода jаставлен судьбiм самой Гслiой самой Гслегой Гслего метода; в полной оппасности с ея всеобъемлющими отвлечениями ей на смѣну друганie, care a dominat a doua jumătate a secolului Ono put sebъ предъем въсте цълю такое учениie явлений, прирекнуту недовърiемъ ко всъкой метовърiемъ ко всъкой метслфь метслений одъ влияниемъ методовъ и идей естествознания Și filozofii anteriori și-au îndreptat atenția asupra fenomenelor naturii: după cum am văzut, Herder, de exemplu, i-a dus într-un loc semnificativ Ho ображение между человѣческими отношениями и есте-Вопросы философии, КН Biblioteca "Runiverse" P G ВИНОГРАДОВЪ stvenno procesele istorice au condus cartea la analogii accidentale; sau къ неяснымъ постанениямъ такъ значений ой натуръ-ФИЛософIи Adevărata influență a științei naturii asupra istoriei începe atunci când știința naturii a pătruns în ideea transformării și dezvoltării și a elaborat singur, conform expresiei unuia dintre cei mai proeminenți oameni de știință a naturii, metoda istorică Ideea de unitate și circularitatea forțelor naturii au fost folosite teoretic pentru a face o astfel de revoluție Chiar și Descartes a exprimat gândul că toate formele de viață din natură sunt doar transformări ale unuia și aceluiași proces de bază Sovremennoe estestvoznanie differentiyami putyami пропутъ к той же мисли Законы единства спустаня и зачавния энергии нашли себъ частное применение в ученияхви пи нирех виропа теплоту, о единствъ вѣта и електричества и т р Această mișcare a fost direct legată de științele publice de pe vremea când ideea transformării infinite a pătruns în biologie După cum știți, meritul principal în acest caz îi aparține lui Darwin Datorită teoriilor sale, totalitatea speciilor de plante și animale a fost prezentată observatorilor nu ca o serie de subdiviziuni nemișcate, precis definite, ci ca o varietate de forme care au trecut treptat una de la alta și au apărut istoric din fundamentele comune Acest tip de generalizare a umplut golul dintre lumea naturii și lumea omului și a îndrumat în mod firesc gândul către asta, astfel încât și în istoria omului s-au stabilit aceleași observații de bază pentru istoria speciilor organice Nu numai gândul principal al lui Darwin, ci și construcțiile separate și dovezile teoriilor sale au primit semnificație pentru științele publice Esența explicației sale despre dezvoltarea organică se reduce la următoarele: o varietate de specii organice s-au format prin adaptarea organismelor, în primul rând, la diferite condiții ale mediului Намѣчавшияся при етомъ отличия строения и функтсий были закрѣп- Biblioteca "Runiverse" O PROGRESѢ лены наследственностьу, чикiњ обладь объявление для ейтий наследственной передача обладь объявление для ейтий наследственной передача передача просче просчеве Viabile și deci productive, acele organisme s-au dovedit a fi cele mai bine adaptate situației și, în consecință, cele mai puternice, au dezvoltat caracteristicile speciale adecvate acestei situații Această lucrare de adaptări este clar cerească, poate fi înțeleasă ca o mișcare spre cer, dar această mișcare nu este dirijată de voință, forma cerească nu este cauzată de un dispozitiv premeditat În acest fel, primim în acest caz o mare aplicare a ideii unei

dezvoltări intenționate în puterea unei serii de mici adaptări, în puterea selecției naturale, așa cum o exprimă Darwin Nu este nimic de vorbit, cât de mare este contrastul între o astfel de înțelegere și o astfel de teleologie etc учениемъ о друганий процесса к извѣстной цѣли постороннею волею Изъ провезовные, которыя можно продувать в млузу теории Дарвина, два имѣли основение основение основение ва зинать Изъ провезовные щенийных наукъ În primul rând, embriologia arată că un anumit individ al lumii animale trece prin mai multe etape în dezvoltarea sa, care corespund întregii game de specii de animale, începând de la speciile celei mai simple organizații până la cele mai complexe Aceste observații au determinat o încercare de a realiza o legătură similară între dezvoltarea ulterioară a unei ființe umane separate și rasa umană, în trecerea ei de la cele mai simple forme de cultură la cele mai avansate În al doilea rând, după cum se știe, unul dintre pilonii principali ai darwinismului a devenit paleontologia, care ne-a introdus în ținuturile trecute, în specii de animale care au dispărut în prezent, care reprezintă forme intermediare și legături intermediare între speciile care există acum și sunt parcă despărțiți unul de celălalt Палеонтологическиа графиия, с другие страны, очабали имединое влияние на доистори- * Biblioteca "Runiverse" P G ВИНОГРАДОВЪ ческую археологию человѣка, și deși în acest caz trebuia păstrat doar pe suprafața pământului, în predѣlahъ de noi straturi, dar metodele de cercetare antropologică au fost determinate sub influența paleontologiei și, în plus, a paleontologiei darwiniste dacă se poate exprima astfel Revenind la gândul nostru principal, vom sublinia din nou faptul că teoria lui Darwin a dat un impuls puternic înțelegerii evolutive a vieții naturii etc къ истолкованию всѣх отделныхъ процессовсъ етой жизни с точни зрѣния превращтернія вистренія Darwin însuși și urmașii săi direcți au dezvoltat, în principal, sarcini biologice legate de această idee generală, dar curentul gândirii europene, care a fost eliberat în viața darwinismului, a fost exprimat și în încercările de a da o bază filosofică teoriei evoluției în lumea ei Cea mai cunoscută și mai importantă expresie a acestei direcții filozofice este Spencer, la care trecem acum Pentru Spencer, nu există o diferență fundamentală în procese, care sunt studiate în fizică, chimie, mecanică, pe de o parte, biologie, pe de altă parte, psihologie și sociologie, pe a treia În cele din urmă, viața și societatea au propriile lor caracteristici și legi speciale, dar acele legi sunt private, în spatele cărora există o singură lege comună, care este folosită peste tot "Explicațiile sintetice date de știință, chiar și cele mai comune dintre ele, sunt mai mult sau mai puțin independente unele de altele Ar trebui să presupunem, totuși, că procesele de aprindere a lumânărilor, cutremure și creșterea unui organism, privite de către fiecare ca un întreg, nu sunt o comunitate de prieteni și prieteni ? Мы дѣлемъ измѣнения на разжение разрады: на измѣнения искусственный и навральнный и навральные и навральные и навральные и на измечн измѣнения а; dar cu cel mai înalt punct de vedere, este imposibil să le împărțim în diviziuni, deoarece toate sunt schimbări care au loc într-o singură Biblioteca "Runiverse" O PROGRESULЪ томъ же космосѣ, части доного гроднаго процесса процессионий Jocul forței este esențial identic în principiu în întreaga regiune, recunoscut de mintea noastră; Și deși, apărând la nesfârșit în forme și proporții, aceste forțe pretutindeni produc rezultate mai mult sau mai puțin diferite, ele par nu puțin legate, dar nu poate exista o comunitate rădăcină între aceste rezultate Вопросъ, отвѣта на коровий мы ищемъ: каковъ же общий елементъ вхъ конкретныхц псросуцъ псросъ же общий елементъ вхъ

конкретныхц пcросъ? Așa cum Hegel a văzut peste tot dezvoltarea dialectică, tot așa Spencer a realizat peste tot dezvoltarea evolutivă Еволюция в свейе простѣйшей Формѣ есть резултањ приложения сили к материи Sub influența unei anumite forțe, masa materiei este adusă în mișcare: cu cât această mișcare este mai puternică, cu atât mai mult razrosnivatsya această masă, - dimpotrivă, cu cât masa primește mai puțină mișcare, cu atât este mai concentrată, cu atât este mai densă devine "Tranziția de la o stare împrăștiată, invizibilă la o stare concentrată, invizibilă - aceasta este concentrarea, integrarea materiei și mișcările ei împrăștiate însoțitoare și trecerea de la o stare concentrată, invizibilă la o stare împrăștiată, invizibilă - aceasta este o stare absorbită mișcarea și dezintegrarea materiei care o însoțește гата не могуть образовать его, не тративъ часть своего онностительнаго движения; и не могуть рапастья, не получивъ прибавки к в сообщение работанию движению* Примѣромъ можетъ страница образувание планетной системи изъ туманости, т -е particule de substanță slab colectate Malo-po-malu sunt concentrate și priobѣtayut opredѣellennost În același timp, substanța fiecărei planete, trecând prin perioadele sale de inel nebulos, un sferoid gazos, un sferoid lichid picături și un sferoid cu o suprafață solidă, a suferit o modificare a caracteristicilor esențiale paralelă cu procesul prin care întreaga masă a sistemului era supusă Același proces de concentrare, integrare se observă și în lumea organică Biblioteca "Runiverse" P G ВИНОГРАДОВЪ "În inima embrionară a unui mamifer, mai întâi un vas de sânge lung și pulsatoriu; treptat formează o bobină și se integrează Celulele biliare, care formează ficatul original, devin diferite de peretele canalului intestinal, în care se află mai întâi, în funcție de acumulare, ies din acesta și se unesc într-un organ special "Există atât de multe lucruri în organismul public și, în același timp, există exemple foarte clare de schimbare integrativă" În societățile necivilizate, ele se manifestă atunci când familiile străine se unesc în triburi, destul de numeroase, așa cum se vede printre boșmani Дальнѣйший програмесъ того же каратка повсюду програзецаецья вы порабощенiи шалiх пыратка повсюду програзецаецья вы порабощенiи шалiх пырами шалiхi пырами шалiхпырамесъ того азмiи их вождей вождямъ завоевателей Происходятсия, такимъ образмеъ, комбинации у примобытныхъ племеъ apar în mod constant și distrug în mod constant Dar în integrarea materiei și difuzarea mișcării există doar o latură a procesului de evoluție al lumii , pe măsură ce o masă devine un corp, un sistem, o societate organică, părțile sale primesc poziții și denumiri mai separate, rămânând în legătură unul cu altul "Materia sistemului nostru solar, concentrându-se, a devenit diferită de cea precedentă Combinarea substanței în diverse agregate sferoidale, răspândirea mișcării acesteia și obținerea unor diferențe mai accentuate în părțile interne și externe în ceea ce privește densitatea și temperatură Râul a fost expus unor diferențe, numărul și gradul cărora au crescut, astfel încât s-a dezvoltat, în sfârșit, acum Biblioteca "Runiverse" O PROGRESѣ un grup organizat format din soare, planete și sateliți Diversitatea acestor părți se manifestă în relații diferite Un contrast mare între soare și planete în volum și greutate; Există contraste secundare de acest fel între diferite planete, între planete și sateliții lor "Fiecare embrion are inițial forma unei bile și fiecare organ este inițial un pochkoyu sau un simplu bulgăre rotund " De la această uniformitate și simplitate originală începe divergența organismelor și a părților principale ale organismului către diversitatea formelor și complexității sale Срѣжемъ frunze tinere

îndoite strâns, cu care se termină fiecare otprysk; vom constata că nucleul acestui rinichi formează un club central, iar pe el stau maciucuri laterale, fiecare dintre ele împărțit într-o frunză, sau într-o frunză de cupă, sau într-o petală, sau într-o stamină, sau în un pistil: toate aceste părți stau sub fir diferite, uneori identice Ei înșiși au fugit și ei și s-au înclinat în părți diferite față de forma identică inițială Fiecare plantă devine mai mult sau mai puțin diferită de celelalte, iar toate părțile plantelor care au crescut deasupra pământului devin diferite de părțile rămase pe pământ "În prima și inferioară formă de societate, așa cum vedem în triburile barbare moderne, ea constă într-o agregare omogenă de indivizi, având aceleași drepturi și aceleași funcții; Singura diferență importantă în funcție este că este însoțită de o diferență de gen Fiecare om este războinic, vânător, pescar, maestru de instrumente, constructor; всеѣ женския работы; fiecare familie își producea tot ceea ce era necesar și, dacă nu existau oportunități de a se ataca și de a se apăra, ar putea trăi fără nicio legătură cu ceilalți Но очень рано мы ходимъ в процесѣ public evolyutsii начало дифференціацiи управленияющитхъ поравленияющитхъ поренціацiи Existența a ceva Biblioteca "Runiverse" P G ВИНОГРАДОВЪ bătrâni sau conducători, aparent, începe cu primul pas al progresului de la viața unor familii nomadice separate la viața unui trib nomad" · ляющееся следствиемъ разсѣяния движения и интеграции ступента " În sensul cunoscut, se poate spune că această determinare nu este o mișcare aleatorie, ci o direcție constantă, o mișcare progresivă în sensul determinării și complexității sistemului "Buduchi переходом изъ однородности в разнородность, еволюция вѣстѣ сѣмъ-переходности отреходности в разнородность, еволюция вѣстѣ сѣмъ-переходности отреходности отреходности отреходности в разнородность ѣленность Împreună cu mișcarea de la simplitate la complexitate în ea vine și mișcarea de la dezordine la ordine, de la distribuția neprevăzută la determinată Dezvoltarea nu aparține nici unei categorii de obiecte, ea reprezintă nu numai o creștere a numărului de părți inegale, ci și o creștere a clarității diferențelor dintre părți tipurile de activitate ale naturii, atât cât privește suprafața pământului, planete, plante, animale, câți oameni și societate umană, și nimic nu are în comun cu victoria finală a vreunui principiu, luat în mod special din viața umană Nici triumful cunoașterii, nici triumful omenirii, nici conștientizarea de sine a umanității și nici fericirea finală a rasei umane este precedată de acest proces, în sens strict lumesc, cosmic Mai mult, observarea imparțială a naturii prefigurează ceva complet opus Acest lucru se datorează faptului că întregul curs al evoluției se bazează pe un echilibru instabil, în continuă schimbare, între concentrate Biblioteca "Runiverse" O PROGRES Έ терии и разсѣяниемъ ѳили, меду процессами интеграции и дференциации Nu există nicio garanție că întregul proces va fi întotdeauna la un asemenea nivel încât va asigura existența sistemului mondial actual în întregime sau în părți Dimpotrivă, observăm în mod constant nu numai procesul de creare și creștere a plantelor și organismelor, ci și procesul de distrugere și moarte a acestora La fel, un individ care în prima jumătate a vieții are un exces de forță și folosește acest exces pentru a crește, a se dezvolta și a se îmbunătăți în detrimentul mediului, în a doua jumătate a vieții începe să sufere de lipsă de forță, devine din ce în ce mai sensibil, iar în cele din urmă își pierde echilibrul То же самое языку начали неорганическихъ тъл и газиду начало человѣческихъ объествщ Întregul nostru sistem planetar cheltuiește mai multă căldură decât primește și, prin urmare, merge, deși încet, să înlocuiască

nivelul său mobil cu mișcare nemișcată, pace și decădere Dacă sistemul solar își risipește forțele încetul cu încetul, dacă soarele își pierde căldura tocmai societatea depinde și de acțiunile acestei forțe, care se uzează treptat, deci nu este de la sine înțeles că mergem peste tot pentru a moarte?" Pe cât putem judeca, după dizolvarea, care va aduce din nou întreaga lume cunoscută nouă într-o stare de tulbureală, va începe un nou proces de formare a corpurilor și diferențiere a părților lor, proces analog celui care are loc în perioada actuală a lumii, dar care nu coincide cu ea Biblioteca "Runiverse" P G ВИНОГРАДОВЪ În acest moment este posibil să se oprească Ясно, что нашъ натура-листъ провечно разорвалъ с опистиматическимъ взгладомъ Филадомъ Филослоси Филосолсо Филосолъ Adevărat, după amintirea lui, firul lumii, lumea noastră, este departe de un milion de ani, dar tot va veni, și va fi precedat de o lentă "dizolvare", o dezintegrare, cu greu mai atractivă decât firul în sine Kosvenno этотъ воротъ мисли отмѣчаетъ бандъню шаккость опистимитическихъ теориий обагпий обагзраетю шаккость ныхъ безъ исучения реалныхъ осноний в жизни природы Съ точни зрѣния Spenser, человѣческому роду примириться с негомъ, коровий тяготѣетъ наческому наческому ѣкомъ În orice caz, această parte tristă a procesului mondial, conform presupunerilor filosofului, este încă atât de departe de noi încât, înainte de a ne pregăti pentru decăderea și moartea lumii, ne putem gândi cum să trăim și cum să profităm a creșterii puterii și a perfecțiunii organizației, a asigurat pământului pentru alte milioane Să mergem Даже на еготип почвѣ вѣ возможна еще теория прогресса, что что прогресса страницанд прогресса страницанед прогресса, даже на еготип Nu degeaba un astfel de optimist pur-sânge, precum Condorcet, exprimându-și visele despre viitorul fericit al rasei umane, nu s-a gândit că vor fi distruse de acest gând, care ar putea împiedica implementarea unor răsturnări cosmice Și în opinia lui Spencer, nu pesimismul se exprimă în esență, ci o hotărâre de a pune capăt odată pentru totdeauna tuturor iluziilor plăcute, cu toate încercările de a face lumea să se învârtească în jurul omului și a luptei sale spre fericire, cu fiecare idee preconcepută despre aranjarea mersului lucrurilor pentru satisfacerea finală a uneia sau alteia presupoziții начания человѣка Această ruptură finală cu teleologia, cu izvnѣ stabilit tsѣlesoobraznostyu mirovogo procesa, dѣistvitelno спасибоваъ крупную мерезиту naturalisticheskago градния Biblioteca "Runiverse" O PROGRESѢ În ceea ce privește ideea centrală a lui Spencer, principiul evolutiv însuși, marea semnificație a acestei idei poate fi pierdută din acea aplicație atotcuprinzătoare pe care i-o oferă Spencer Идея в сущности биологическая, extras, cu o latură, din учения о развитии Функтсий о развити живыни живыни живыни живыни живыни оривых, зрих, звитии ъ истории развития самышъ органическихъ видовъ отъ простѣйшихъ до машишъ стьчно Spencer încearcă să-i dea o justificare mecanică, pentru a o reduce la legile unității existenței și conservării energiei, dar cu această sinteză filosofică se pierde o serie întreagă de evoluții determinate concrete și esențiale și rezultă că să fie posibil să te grăbești în ea, fără critici, ca într-un fel de geantă Nu mă voi opri la suprafața proceselor organice și non-organice Este mai bine să oferiți specialiști Dar câte discuții arbitrare și improvizate despre evoluția psihologică și socială, literară! Istoria limbii engleze, care și-a pierdut flexibilitățile și a înlocuit-o cu prepoziții, și-a scurtat cuvintele la minim, se explică, de exemplu, prin legile integrării, care distrug cuvintele multisilabe Отсутстве пресспективы в живописи другиних эгиптянъ, история ритма в музыкѣ-все эторч Филиних эгиптянъ люстрации интеграции материи и разсѣяния

движения Dar aici este necesar să repet cele spuse despre Hegel: exagerările și amăgirile, chiar dacă sunt mari, nu trebuie să întunece principalele merite ale gânditorului În primul rând, putem recunoaște că, datorită evoluționismului, am pus capăt acelor iluzii optimiste care ne-au făcut să uităm de sarcini și dificultăți reale de dragul mirajelor strălucitoare care se retrag în fața privitorului în funcție de modul în care acesta se mișcă în direcția către ei, am pus capăt reprezentării că lumea se întoarce în jurul destinului oamenilor și le servește scopului Biblioteca "Runiverse" P G ВИНОГРАДОВЪ лениям к счастью Лчше недвижимость разъ Forever, что счастіе можетъ ыть отчественнный при dejaёнениеporta к о щиъ законaisery Mirozdaniya Зajѣмъ, еволюционный методъ дѣлаетъ позвонимъ повеченно новую обработку обработку обнщь ний нащь ний раженія их с биологией Când investigăm problema posibilităților sociologiei sau istoriei științifice, se exprimă adesea gândul că legile sociologice și istorice pe care le căutăm nu pot fi atașate decât legile de bază ale psihologiei, așa cum societatea și viața publică sunt în cele din urmă reduse la viața psihică a unei ființe umane Acest gând este pe deplin valabil, dar este totuși greu de aplicat în practică, deoarece majoritatea generalizărilor psihologice obținute nu sunt de asemenea proprietăți încât să poată fi aplicate cu succes materialului științelor publice Биология stă нѣсколько дальше отъ исторических данных, чѣмъ психология, dar de aceea posedă, ca să zicem așa, гельнтамя, гелнынмя которыя могутъ быть пробованы, și суспѣхомъ a încercat pe aceste date La sfârșitul povestirii, se analizează viața societății și, din această cauză, nu poate rămâne străină de influența științelor biologiei - știința vieții "X III Передъ нами прошел цѣлый рядъ теорий историческаго процесса, выработанных европей сод европейскаго процесса ка Отмѣчая значание часть изъ изъ нихъ, vydvigaya tu или други и ея пожительную страную страни страниц,страниц всецѣло и къ конди изъ изъ их Obstacolul a fost o dificultate fundamentală - toate aceste teorii au acordat în cele din urmă o importanță secundară studiului precis al progresului istoric, toate au pornit de la prevederi generale obținute în paralel și au aplicat aceste prevederi generale materialului fără luarea în considerare cuvenită Biblioteca "Runiverse" O PROGRESѢ la propriile sale trăsături şi caracteristici caracteristice Gânditorii pe care i-am examinat până în prezent și-au subordonat construcțiile istorice necesității de a stabili unul sau altul sistem filosofic general și au abordat problemele progresului și ale condițiilor dezvoltării istorice în mod esențial cu un stoc de principii generale gata făcute, în care, orice ar fi, a fost necesar să se găsească satisfacţii şi în această regiune Această situație este firească, deoarece toți scriitorii enumerați nu erau istorici după specialitate, ci filozofi și nu erau interesați de o parte a clădirii, ci de întreaga sa Dar este și de înțeles că istoricii trebuie să-și ridice vocea la vremea lor cu rezultatele obținute de ei Și este necesar să spunem că materialul istoric disponibil nu justifică prea multe indicații atotcuprinzătoare, prea mărturisite ale cursului progresului istoric Fiecare dintre teoriile notate de noi în secolul al XVIII-lea tratează doar unul dintre elementele sale, iar fiecare dintre cele două teorii importante ale secolului al XIX-lea este avansată reciproc doar printr-un principiu mișcător Dar este necesar să adăugăm că, uneori, teoriile secolului al XI-lea indică adevărata cale a cercetării ulterioare, pentru că nu doar trece în revistă presupusa dezvoltare, ci cu atenție, deși se opresc unilateral la principiul de bază al mișcării - dialectic - conform la o interpretare, evoluție - după a doua Prin urmare, metoda

de investigare este numită: este necesar să examinăm mai întâi care sunt esența și particularitățile procesului istoric și apoi să ne punem întrebarea încotro merge acest proces, cât de mult implică progres, circularitate sau ce fel de mișcare ar fi sub altă formă Точкой отправления putem lua Formula lui Spencer, care, în orice caz, are avantajul că presupune doar simple observații ale fenomenelor naturii și nu necesită în mod direct, precum Formula lui Ge Biblioteca "Runiverse" P G ВИНОГРАДОВЪ геля, такихъ значенитыхъ допусній, какъ допуснie тождества мысленнаго и мирового процес Dar, așa cum s-a spus deja în ultimul timp, pentru studiul fenomenelor istorice, este mai bine să nu avem teoria mecanică generală a materiei concentrate și distribuția mișcării, ci stabilirea principiului evolutiv în aplicarea lui la biologie Fă ceea ce este uman, ceea ce el nu ar fi decât natura lui animală, în fiecare caz, este, printre altele, și animal De aceea i se atașează inevitabil legile biologice, chiar dacă nu erau suficiente pentru a explica toată activitatea lui Deci este posibil să existe vreo referire la gradul de aplicabilitate a conceptului de organism la diferite forme de societate, dar în prezent nimeni nu se îndoiește că dezvoltarea societății este organică în esența sa sau, poate, similară cu cea organică Exagerările analogiilor pot duce la încercări amuzante de a găsi în istorie tot ceea ce caracterizează structura sau mișcarea animalelor sau plantelor și pot duce la ignorarea trăsăturilor esențiale ale societăților umane; dar ar fi greu de pus chiar și o întrebare preliminară, care să conducă la recunoașterea asemănărilor cunoscute în dezvoltarea organismelor și speciilor animale și a societăților umane, nu sugerează considerații esențiale cu privire la cursul procesului istoric Deci, să ne oprim la câteva principii generale care decurg din același concept de evoluție a vieții și să vedem dacă nu sunt aplicabile în același grad organismelor naturii și organismelor istoriei Punctul de plecare al oricărei evoluții vitale este organismul, substanțele izolate din universul cunoscut, extrase din mediu și înzestrate cu energie, străduindu-se să-și mențină existența izolată Фактъ, что в извѣстныхъ частениеъ устаницеъ какъ бы Federatsiii organizovъ, котоje ведут об Biblioteca "Runiverse" O PROGRESULЪ O astfel de viață, de exemplu, Federația de polipi ai unui recif de corali și că fiecare organism superior poate fi văzut ca o combinație de grupuri inferioare, care nu distruge poziția de bază El arată doar că există diverse combinații de forme organice, care pot fi considerate fie ca combinații descompuse, fie ca indivizi independenți, în funcție de ce scopuri și tendințe luăm în considerare, viața unui grup sau viața celulelor sale constitutive Atât acest proces, cât și celălalt au propriul flux și nevoi, deși atât acesta, cât și celălalt sunt într-o măsură semnificativă condiționate unul de celălalt Dacă ne întoarcem acum la viața istorică, atunci cu greu va fi o nevoie specială de a insista asupra aplicabilității ideii de separare a întregurilor organice la societățile umane, - asemănarea este prea evidentă și prea des explicată O familie, o familie, un trib, un stat, o biserică pot fi privite ca organisme separate, urmărindu-și scopurile și susținându-și existența în interacțiune reciprocă cu mediul înconjurător Spre deosebire de asociațiile conștiente, acestea nu sunt înființate intenționat și nu depind pentru existența lor de un acord prestabilit, ci se dezvoltă spontan din semințe abia vizibile și sunt susținute mai mult de solidaritatea tacită a membrilor lor decât de acordurile lor prestabilite Este esențial, în orice caz, ca fiecare dintre aceste forme publice să fie izolată, iar întregul să fie separat de mediul înconjurător și, într-o anumită măsură, să fie opus acestuia

Diferența esențială, care trebuie remarcată chiar de la începutul fenomenelor internaturale și sociale, constă în faptul că celulele constitutive care intră în toate combinațiile sociale sunt persoane vii separate, fiecare dintre care posedă cele mai diverse nevoi și abilități, fizice și Biblioteca "Runiverse" eu G ВИНОГРАДОВЪ spiritual Prin urmare, aceste celule nu sunt conectate la o grupare organică superioară: fiecare dintre ele intră în infecție într-o serie întreagă de combinații diferite Cu alte cuvinte, una și aceeași persoană acceptă participarea atât la viața familiei sale, cât și la viața statului, și la viața bisericii, și poate la viața oamenilor industriali, literari, științifici și artistici a întregii sale epoci Въ чадомъ человѣкѣ перекрещиваються и такъ или одана комбинируются очень много evolyuts Жизнь общества-синтезъ вѣхъ этихъ evolyutsій, с відвъющимъ влияниемъ той или друвъъющимъ той или друъ сили другосси ниемъ качай Ети наблюдения тотчасъ проградятся намъ при хараненицѣ самой историчкой еволюціі Deci, este necesar să se acorde atenție particularităților termenilor care sunt utilizați în mod obișnuit în formele publice Acești termeni sunt adesea amestecați împreună, iar pentru utilizarea lor corectă este necesară stabilirea unei clasificări preliminare încă de la început Apropo de formele publice, avem în vedere în primul rând sindicatele publice, urmărindu-și conștient scopurile și dotate cu putere hotărâtă, în care se exprimă voința colectivă a sindicatului; voința acestui guvern guvernează voința unor persoane separate, care sunt incluse în componența uniunii, iar într-un caz cunoscut, aceasta poate fi efectuată sub formă de constrângere Este evident că guvernul, având o putere coercitivă cunoscută și o organizare hotărâtă pentru protecția generală și alte scopuri pozitive, se distinge prin astfel de semne Aceleași semne le vom găsi și în biserică, care, pe lângă unitatea ideală a credinței, are o serie de instituții și reguli care trebuie să susțină relația dintre credincioși și în cazuri cunoscute chiar să acționeze asupra lor cu forța Въ ізвѣстной мѣрѣ и такой союзъ, какъ семья, продажатьъ зныйгомъ колективной exprimă puterea părinților lor în excesul copiilor Въ отличие отъ такихъ opredѣленно Biblioteca "Runiverse" O PROGRESULЪ Sindicatele organizate vor fi remarcate, în al doilea rând, grupurile sociale care, într-un fel sau altul, s-au separat de mediul lor, au dezvoltat trăsături istorice care le caracterizează în mod specific și chiar posedă sentimentul propriei separări și mijloacele de apropiere mai strânsă între membrii lor constitutivi, dar nu posedă o voință și o putere determinate legal Такбы группой использовать всякий народъ Unitatea limbii, a tradițiilor istorice și a legăturilor culturale o reduce la un grup definit, uneori foarte dens, în care poate exista o conștiință a izolării foarte clar exprimată; dar numai după ce s-a transformat în stat, naţiunea a ajuns la unitatea de voinţă Națiunea poloneză, de exemplu, care după separare a încetat să mai fie un stat, își păstrează foarte energic izolarea culturală, iar una dintre condițiile acestei păstrări este o conștiință hotărâtă, care, în acest fel, trăiește, în ciuda absenței putere formală Când folosim expresia: trib, rasă, atunci atenția noastră se îndreaptă, în principal, către asemănarea antropologică a acelor oameni care sunt incluși în componența grupului numit Această asemănare poate fi explicată prin originea sa, condiții naturale comune, care au format un tip antropologic cunoscut, diferit de alte tipuri similare; dar, în același timp, zboară departe de grupul stabilit de noi, nu numai conceptul de putere, așa cum este determinat de voința colectivă concentrată, ci și conceptul de conștiință colectivă Для расы и для племей от наличность извѣстнаго для принцаковъ, отличный группу

отчность извѣстнаго для принцаковъ, отличный группу отчность группу отъ съ грнутъ грнутъ принцаковъ останонияхъ, на какихъ растительный или животный видъ остобляется от других видов În sine, este rezonabil de înțeles că trecerile de la o formă la alta, de la rase la triburi, de la triburi la națiuni, de la națiuni la state pot fi foarte treptate și că în realitate trăsăturile caracteristice ale acelor sau Întrebările filosofilor, kn Biblioteca "Runiverse" P G ВИНОГРАДОВЪ a doua dintre aceste forme: puterea, conștiința și distincțiile tipice - se găsesc mai des sub formă de vidre decât sub formă de granițe ascuțite, dar nu mai puțin în principiu trebuie să recunoaștem aceste diferențe de bază și să stabilim clasificări în conformitate cu acestea Conceptul de dezvoltare este atașat constant relațiilor publice Vorbim constant despre dezvoltarea sau evoluția economiei, dreptului, moralității, științei, literaturii, artei Un astfel de fel de slovoupotreblenie se explică prin dorința noastră de a fi conștienți de toate trăsăturile care caracterizează existența ulterioară a ideilor și relațiilor la care anumite persoane aderă temporar, dacă este posibil să se exprime în acest fel Nu există nici un rău sau pericol în acest mod de exprimare, doar dacă ne amintim cu fermitate că formele publice despre care vorbim nu reprezintă analogii complete cu sindicatele și grupurile precizate anterior На нихъ можно смотѣть с двухъ вічениеъ прокукъ зрѣния Dacă vorbim, de exemplu, despre dezvoltarea literaturii, atunci o putem avea la vedere, în primul rând, o colecție de opere literare При етомъ выдвинутся для насъ вопросы о господствующихъ в нихъ идеахх, о мрестахх, о мрестахх мрестатхтхахахрахх ния, объ оченькостяхъ литературнаго творчества и т р , deși, desigur, cu aceasta, este necesar să se țină seama de condițiile de timp și loc; Dar aceste condiții sunt compuse doar de felul în care numim mediul literar pentru dezvoltarea aceluia sau alt conținut spiritual Literatura ne va fi prezentată ca un întreg, dar nu ca un întreg, compus din oameni vii separati, nu ca un grup public Prin urmare, conceptul de evoluție publică îi poate fi aplicat numai prin analogie și va fi necesar să ne înțelegem din timp cu el, deoarece în multe privințe analogia va fi incompletă și prost potrivită În al doilea rând, este posibil să aveți вы виду развитие литературы извѣстнаго народа или радиа народовъ Într-o asemenea situație Biblioteca "Runiverse" О PROGRESѣ опитай выступаъ вередъ partea publică a procesului Produsele, tipurile, idealurile literare sunt supuse studiului ce expresii ale vieții naționale, ce forme de activitate ale aceluia sau altui întreg colectiv, format din oameni vii separati și care se disting prin semne și organizare cunoscute Съ этой точки зрѣния, принципъ public еволюции опиать стредвить в свои права; dar nu uitați că va fi considerat doar în aplicare la o latură a vieții colective, că se va referi, ca să spunem așa, despre o serie de operații sau funcții ale organismului Pentru comoditate, este posibil să evidențiem organele de nutriție sau sistemul nervos, economie sau literatură, dar trebuie amintit că această izolare este pur artificială, că în realitate anumite funcții și organe sunt în strânsă legătură cu toate celelalte funcții sau organe a organismului viu Pe lângă toate formele enumerate, este necesar să se ia în considerare chiar și cu înțelegerea societății ca totalitatea tuturor cercurilor vieții, a tuturor grupurilor, așa sau altfel unite în circumstanțe geografice și istorice cunoscute Comunitatea în acest sens este mai largă decât toate grupurile enumerate, inclusiv statul, biserica, familia și alte compuși literare și științifice Acest concept este adesea folosit și are o semnificație reală, tocmai pentru că pe una și aceeași bază locală se construiesc o

serie întreagă de compuși, diferiti ca caracter în funcție de scopurile lor, dar strâns legate de unitatea elementelor care alcătuiesc acele elemente - oameni vii Este necesar doar să rețineți că conceptul de "comunitate" este sintetic și condiționat , similar cu primul element component - separat de o persoană, - характе- * Biblioteca "Runiverse" P G ВИНОГРАДОВЪ rizouetsya înainte de orice altceva, multe manifestări ale manifestărilor lor și conexiuni încrucișate între toate aceste manifestări Să ne uităm la întregul proces istoric În organismele naturale există unitate și simplitate deplină, iar activitatea lor este îndreptată spre menținerea existenței și satisfacerea nevoilor acestei existențe și spre nimic altceva În acest caz, nu poate exista dualism sau discordie între părțile unui organism separat Fiecare organism public este și un întreg, care urmează altora asemănătoare, dar nu îl urmează necondiționat și spontan, ci în funcție de ceea ce servește într-un fel sau altul intereselor și nevoilor individuale ale persoanelor care îl alcătuiesc Între aceasta și cealaltă lume există întotdeauna un antagonism cunoscut, pentru că uniunea publică trebuie să trăiască într-o măsură cunoscută pe seama elementelor sale constitutive, să o limiteze și să o exploateze Dar dacă antagonismul acestui lucru va crește într-un grad foarte puternic, va fi rău pentru organismul public Нравственная связия, его заказующая, va slăbi, отдѣльные люди проходу будуть будутазующая, va slăbi нтъ pericol, будуть обленывать и клоняться в будничных отношениях, ^ отвернутся отъ опосталди опостальпи чують к какому-либо другие Un exemplu izbitor al unui astfel de transfer de interese de la o uniune socială la alta reprezintă relația dintre Imperiul Roman și biserica creștină din primele secole Condițiile dificile ale vieții politice a Romei, asuprirea statului (organizarea, slăbirea idealurilor politice) au dus la faptul că toate forțele pozitive ale societății erau ascunse în biserica creștină человѣческаго, deoarece se supuneau doar exterior Biblioteca "Runiverse" O PROGRES Έ în aşa fel încât să ceară legea, iar în suflet ei aparţineau organizaţiei lor bisericeşti Для преплениев христіанской идеи государство стало "царствомъ диавола* и "вертепомъ разбъгони"; а Божія" a recunoscut doar biserica În acest fel, se dovedește că, pe lângă forțele externe și dezvoltarea externă a societății, el trebuie să ia în considerare cerințele constituenților individuali ai poporului său pentru libertatea și bunăstarea personală și că acesta sau altul compromis între aceste două serii a extremelor спасиботаъ condițiile morale necesare pentru existența oricărei societăți În cele din urmă, această relație va fi mai strânsă, compromisul va fi mai deplin și mai ușor, pentru că atât aceasta, cât și cealaltă se vor baza nu numai pe necesitatea negativă de a trăi sub lege și de a se restrânge la ceilalți, ci și pe rezultatele pozitive pe care individul le va face va realiza în unire cu Dumnezeu şi datorită lui În acest fel, întrucât întreaga societate pentru propria prosperitate trebuie să satisfacă cele mai bune nevoi și aspirații ale cetățenilor săi, viața întregii societăți, în loc să rămână un egoism colectiv, devine un proces ideologic și moral În acest fel, societatea nu este străină, ci dimpotrivă, tot ce este mai bun este înnăscut pentru ceea ce un om individual se poate strădui, și dacă acesta din urmă poate și trebuie să își stabilească scopul vieții, atingerea adevărului, a rezonabilității, a dreptății , libertatea, și nu numai satisfacerea nevoilor și dorințelor sale imediate, atunci в этой идейной работѣ призвано призвано между перегистрация обещо ботѣ призвано призвано между перегистрация обещо ботѣ ыми силимов совей коперации и знательного устроения Să ne întoarcem acum la întrebarea cu

privire la mijloacele prin care se ajunge la viața organică Органическое цѣ лое находится в пастономъ вiдамiдѣйствиi с бiльшаньею средой; обособивсь, возъкнуъ какъ особь, горзимъ стредится поддержать себя какъ особь Pe Biblioteca "Runiverse" P G ВИНОГРАДОВЪ femeia umple cele pierdute, pe care încearcă să-l lucreze pentru a atinge acest scop, iar el le umple pe acestea pierdute, atrăgând din mediul exterior material pe care îl prelucrează, îl transformă în propria sa țesătură organică, îl asimilează Între organism și mediu se stabilește, astfel, schimbul, dar schimbul nu este întotdeauna egal: la început, organismul cheltuiește mult, dar captează mai mult decât cheltuiește După expirarea timpului cunoscut, cheltuielile încep să scadă, dar forța de captare și capacitatea de asimilare scad și mai puternic, până când, în sfârșit, vine momentul în care întregul nu își mai poate suporta particularitățile și se destramă И рость, и рападенiе не незначение, totuși, раззмiлтать экспресно с процессия зрѣначение срѣния процiд стомя процiя простъ нi средой И то, и дроге отдыховся извѣстными внутрынними измѣнениями, развитие кохониъ и спасъдо посоними измѣнениями нической еволюции Для болѣе успъшнаго действiя на середу организмi как ней, к борбѣ с ней и к рабѣ надѣ ней În același timp, particulele similare inițial sunt diferențiate în propriile lor plecări: una este luată de dragul absorbției, cealaltă se dedică de dragul asimilării; unul devine intern, celălalt organe externe ale corpului Rudimentele de organizare decurg mai întâi din aceeași poziție a părților, ele sunt complicate și asigurate prin moștenire și selecție naturală: diviziunea muncii, diviziunea funcțiilor, încetul cu încetul, trec în structuri diferite Въ связи с внеѣшнимъ процесомъ вiдамiдѣйствия с причастьею средой развивается, тазвивается, танокимъ iй процессъ diferențiere и integrации FUNCȚII и объявление Acest proces intern evolutiv are latura sa opusă, foarte caracteristică În viața organică, reversul procesului evolutiv nu este procesul de dizolvare, care are loc numai după terminarea separării organismului Обратною сторной еволюции язовый Biblioteca "Runiverse" O PROGRESULЪ ея остановация, достижение FORMъ, которыя не подробяться или slab подробяются дальнѣйшенимъ дальнѣйшенимъ Toate acestea sunt suficient de cunoscute în biologie și menționez toate acestea doar pentru că trebuie să transferăm aceste concepte și termeni în biologia organismelor publice Organismul individual se usucă, pentru că devine rigid, pentru că nu numai creierul, inima și stomacul încetează să se dezvolte, ci toate țesuturile încetul cu încetul se stabilesc și se opresc în procesul de dezvoltare și chiar în procesul de schimb Este posibil să ne imaginăm în acest sens dispariția și dispariția unei întregi specii de animale sau plante, dacă presupunem că și-a elaborat încetul cu încetul organizarea complexă pentru condițiile cunoscute ale naturii, iar aceste condiții au fost supuse unor schimbări radicale Este imposibil să retopești o organizație dezvoltată, a fost flexibilă și plastică doar în timp ce a fost dezvoltată, iar limitele acestei plasticități sunt mai înguste decât organizația este mai complexă și mai înaltă Este posibil ca unele specii paleontologice să fi dispărut, de exemplu, mamuții, iar acum unele specii de animale, cum ar fi zimbrii, de exemplu Заручивсь етими понятiями, перейдемъ перейдемъ операть къ объявлениймъ отношениямъ Законъ вiдмайдѣйствия с имейтинг средой находитъ сбъ близнеее паставление в исторщи облизнеее средой находитъ сбъ близнеее паставление в исторщи облизнеее Nu este suficient ca fiecare formă socială să fie forțată să se adapteze la condițiile înconjurătoare, atât naturale, cât și istorice, întreaga sa existență este legată de întrebarea dacă este capabilă să atragă la sine un număr

suficient de oameni, resurse materiale, forțe spirituale și pentru a prelucra acest material pentru scopurile sale În același timp, ea intră într-o luptă pentru existență nu numai cu organisme asemănătoare cu ea însăși, ci și cu organisme străine, dar care operează peste același material uman, recrutându-l pentru scopurile lor Быть государствъ и борьба ихъ меду севой сопадля Biblioteca "Runiverse" P G ВИНОГРАДОВЪ chiar și conținutul istoriei școlare, dar nu trebuie trecut cu vederea faptul că, datorită multiplicității combinațiilor sociale în care este inclus omul, există o interacțiune constantă și uneori o luptă acerbă în mijlocul aceleiași societăți, de exemplu , între stat și triburi, între stat și biserică Въ Германии до сейх поръ католическая цервков спасибоваъ боевую организацiњ, плолическая цервков спасибоваъ боевую организацiњ, плолическая цервков спасибоваъ нианиями государства и находившуюся одно время в открытой борбѣ с нимъ Și în această relație este esențial ca puterea de asimilare, exprimată în lupta diferitelor sindicate, să fie direct proporțională nu numai cu puterea lor cantitativă și condițiile externe favorabile, ci și cu puterea conexiunii morale, care constituie trăsătura distinctivă a organismelor publice Succesul protestantismului timpuriu se explică prin cerințele spirituale ale societății secolului al XVI-lea și prin puternica legătură morală care s-a născut din acestea, care a apărut în lupta împotriva forțelor materiale ale bisericii catolice și ale statului catolic Внѣшнему відомідѣйствию и росту соотвѣтствуетъ evolyutsiya organizație internă Voi indica exemplul următor Istoria economică a Imperiului Roman Când Roma a unit într-un întreg statele disparate situate în bazinul Mării Mediterane, între provinciile formate pe locul acestor state, s-a stabilit o diviziune a muncii, pe de o parte, iar pe de altă parte, s-a stabilit o legătură economică strânsă Fiecare parte a imperiului a fost diferențiată ca un organ special cu propriile sarcini independente, în funcție de locația sa, proprietățile solului și clima etc d Provinciile sudice, Egipt, Africa și Sicilia s-au specializat în minerit Biblioteca "Runiverse" O PROGRES Έ хлѣба и снабжении им руший область În Galia, în Asia, s-a dezvoltat industria de prelucrare, iar în ele, de exemplu, s-au pregătit țesături, care au fost apoi puse pe piețele din toate provinciile De-a lungul granițelor Marii Britanii, Germaniei și Dunării d слогилась жизнь tabere militare și așezări militare Centrele Italiei și Greciei au fost semnificativ abandonate și transformate în orașe de reședință pentru oamenii bogați și săraci ai imperiului, care lucrau la fel de puțin și depindeau de bunăstarea lor din munca sau grija celorlalți O astfel de ordine a fost posibilă ca urmare a faptului că imperiul a susținut și protejat relații vii între toate regiunile sale, astfel încât fiecare să-și poată alege propria specialitate și, într-o anumită măsură, să renunțe la grija altor forme de viață economică, mizând pe prietenia a vecinilor săi Integratsiya tsѣloyi imperii єєє, такімъ орамiъ, i простоной строной дифференціації ея частii Este curios că atunci când invaziile barbare și tulburările interne au rupt unitatea imperiului, provinciile au fost nevoite să-și refuze numirile speciale și să treacă din nou la rezolvarea tuturor sarcinilor economice separat pentru fiecare Вопросъ объ остановкѣ развития и гибигели объявлений организмiвъ merită o atenție specială Общества имираютъ не совѣмъ такъ, какъ мириаютъ животныя или растения În prima zi a vieții lor, ei mor întotdeauna prin moarte violentă - din faptul că au luptat împotriva lor și au primit victoria celorlalte societăți similare Dar această diferență este doar la suprafață La urma urmei, organismele naturale primesc și impulsul final spre moarte de la o forță străină, fie că

este vorba de dușmani sau de boală, iar cauza reală a morții lor este incompatibilitatea indicată anterior între presiunea mediului și energia internă, sau veche și osificată dispozitive Въ этомъ грантранii въ сущности аналогiя общенийныхъ союзовъ и направлениныхъ ор Biblioteca "Runiverse" P G ВИНОГРАДОВЪ ганизмовъ izbitoare Este posibil să aducem orice număr de exemple istorice în beneficiul acestui fapt, că căderea unei uniuni cunoscute are loc nu atunci când loviturile inamicului încep să cadă asupra ei, ci când vine vorba de ajutorul inamicului, întârzierea în dezvoltare, încăpățânare și incapacitate de a-și schimba caracterul și organizarea На нашихъ глазахъ совершился необычайный переворотъ в дальней Азии Незначительная по размѣрамъ и ностопению Японiя l-a depășit rapid pe colosalul Kitay И вследъ за этой побѣдой наступили ясние зынги рападения последняго Cauzele fenomenelor nu sunt supuse disputei Avem în acest caz un contrast între un organism energetic, capabil de reînnoire și de a lua asupra sa soluționarea unor noi sarcini - pe de o parte, cu uscăciunea și învechirea culturii vechi - pe de altă parte Dar există diferențe esențiale Ca urmare a faptului că într-una și aceeași societate se dezvoltă simultan mai multe uniuni sociale, nu poate fi cazul distrugerii complete și definitive a unei societăți cunoscute sau dezintegrarii acesteia în elementele sale originare - în oameni individuali În istoria continuă a societății, este posibil să coincidă cu progresul progresului Aceiași cetățeni ai statului roman, care au fost absorbiți de statele barbare, i-au deținut pe barbari în calitate de membri ai bisericii creștine, iar perioadele de dezvoltare ale bisericii se suprapun istoriei statului , care nu coincid cu ele Въ школьномъ продажанiи истории мигуть говорить, что вV-омъ вѣкѣ Римъ былнъ погедмнъ погерить Din motive de claritate, schema se încheie cu una dintre principalele perioade de dezvoltare istorică Между тѣмъ, не требуется свъдеѣний, чтобы отнестис критический к такой станукѣ дела S-a terminat în aceeași zi? Biblioteca "Runiverse" O PROGRESULЪ рия римскаго общества в это время? Să luăm în considerare simplul fapt că și biserica romană a învins păgânismul german la fel cum regii germani au învins împărații romani Unde erau învingătorii și învinșii? Тотъ же самый еспископъ, короï былъ побѣжденъ в качествъ римскаго граджаниа, траджаниа, траджаниа, траджаниа траджаниа, траджаниа, траджаниа побѣжденъ в качествъ го иерача Ar fi greșit să încheiem povestea societății romane cu ocazia căderii Imperiului de Apus și ar fi imposibil de realizat o istorie a clasei de mijloc Faptele de transmitere universal-istoric și influența interculturală sunt atât de fundamentale în acest caz, încât istoria științifică este forțată să releze complet caracteristicile etnografice pe plan secundar și să concentreze atenția asupra istoriei unei singure societăți în transformare Nu numai atât, se poate spune că fiecare uniune publică în cădere, chiar și în acele părți ale sale, care sunt supuse dezintegrarii, transmite o moștenire vie cunoscută cuceritorilor și succesorilor săi Dreptul roman nu a dispărut odată cu organizarea statului roman, ci a trecut în evul mediu și a construit o punte între două perioade de dezvoltare, vizibile, despărțite de o întreagă prăpastie Ca urmare a unor astfel de fuziuni și tranziții între uniunile sociale în schimbare, se dovedește, în ciuda caracterului evolutiv al proceselor individuale, că un lanț cultural neîntrerupt este legat în istorie, ale cărui legături sunt forjate în epoci separate și organisme sociale separate, dar care în sine constituie lumea cunoscută şi se extinde peste toate aceste epoci şi organisme În acest sens, este posibil să vorbim despre cultura istorică universală și să afirmăm că este nemuritoare, de fapt, în general, umanitatea

nemuritoare În acest fel, mi se pare că este un punct evolutiv Biblioteca "Runiverse" P G ВИНОГРАДОВЪ зрѣния, înțeleasă corect, nu exclude ideea dezvoltării istorice universale a culturii și perfecțiunea acesteia В этомъ друганіи работать два могущественных удозія - continuitatea vieții spirituale între diferite uniuni sociale și interacțiune constantă între dezvoltarea socială și personală, interacțiunea proprietăților ideologice și morale Lessing și Gerder aveau dreptate în felul lor, vorbind despre educația umanității Într-adevăr, o generație transmite alteia un stoc cunoscut de cunoștințe, obiceiuri și moravuri dobândite, iar din această transmitere munca urmașilor devine mai ușoară și mai rodnică Nu voi vorbi despre progresul științei, deși în acest domeniu sunt deosebit de importante faptele acumulării sedimentelor din fiecare epocă sub forma unor adevăruri de neînlocuit și rodnice Nu am de gând să vorbesc despre răspândirea educației, deși este o simplă comparație să zicem că lenie karta obrazvaniya, în secolul al XIX-lea, până la PX cu cele trei sau patru puncte iluminate ale sale în Grecia, la Roma, în Mesopotamia, în India și China, cu harta actuală a lumii educate și mișcarea ei progresivă în ţările barbare Nu voi vorbi despre cunoștințe practice și abilități tehnice Dar aș vrea să spun două cuvinte despre progresul din regiuni, în privința cărora mulți s-au disputat, unde rezultatele au fost puse la îndoială Возьмемъ область наравственнее(tm) и область социальных отношений Для того чтобы оцѣнить путь, проденный в область упольшевностования наравственнытния наравственнытнаъ собласть проденный в область авить епохи, далеко отстоящия другъ отъ друга Vom compara nivelul general al concepției morale din timpul nostru cu epoca de dezvoltare strălucită a lui Ain din secolul al XIX-lea până la PX Biblioteca "Runiverse" ОПР О Г Р Е С С Ѣ teorii Viața ateniană a secolului al V-lea este recunoscută ca una dintre cele mai strălucitoare epoci din istoria omenirii și este imposibil să nu fiți de acord că idealurile artistice, filosofice și politice s-au dezvoltat în acest moment într-un cerc relativ restrâns de cetățeni atenieni, ceea ce poate stârni invidia oamenilor din generația noastră Но каковъ былъ общий уровенный наравственныхъ програмний? Cât de adânc a pătruns în conștiința ideii de umanitate și dreptate? Nu erau ei legate de interesele și egoismul unei minorități limitate? Pentru a răspunde la aceste întrebări, nu ne putem limita la referiri la râul Pericle sau la tragediile lui Sofocle; merită amintit că contemporanii lui Pericle şi Sofocle considerau că este perfect firesc să extermine duşmanii învinşi Astfel, ei au urmat cu o parte semnificativă a populației din Lesbos și cu toată populația masculină din Melosa, au susținut independența lor; и безжалостный экзекуции эти производились не на полѣ ражениия, не вы павсвкѣ павсвкѣ производились не на полѣ ражениия, не вы павсвкѣ павсвкѣ павсвкѣ производились, нх на солхна вно стануленныхъ ѣшений народнаго собрания и венных властитей Нельзя не замѣтить, что в этомъ отношении современное общественные сознание стошении современное общественные сознание стошении сознание стошении Ideea de umanitate nu poate preveni exploziile individuale de ferocitate în masă și sete de sânge ale indivizilor, dar timpul utilizării naive și cu sânge rece a concepției că este posibil și uneori necesar să exterminăm oamenii învinși a trecut iremediabil История объесных классовъ предстанетъ мяже примѣры еволюционнаго процесса внутри одъстанетъ мяже примѣры еволюционнаго процесса внутри одхы нетъ изовъ Расчленение общества на профессии, состояния, сословія, даетъ прекрасное приложение приложение обиние обфие чания ации функциий и дфференциации строения; sovmѣstnaya dѣyatelnost klasovъ, serviciile lor reciproce și munca comună,

ilustrează procesul de unificare, integrare Și fără somn, în toate cazurile Biblioteca "Runiverse" P G ВИНОГРАДОВЪ apoi atenție la condițiile speciale, istoric svoeobraznye de dezvoltare a acelui întreg social căruia îi aparțin aceste clase, iar acest lucru ne explică multe, o parte semnificativă a fenomenelor Asta explică totul? Nu va mai rămâne o rămășiță semnificativă, care va trebui adusă la cota lumii deja necondiționată, nevoie și conștiință într-o stare separată, ci la dezvoltarea conștiinței culturale a umanității? Mi se pare că unul dintre cele mai frumoase exemple de progres istoric poate servi soartei clasei muncitoare În vremurile străvechi erau în sclavie, în evul mediu a venit pentru ei o iobăgie, în noua istorie libertatea personală a fost recunoscută muncitorilor În ultima vreme, conștientizarea publicului și măsurile guvernamentale au evidențiat nevoia de îngrijire și asistență în legătură cu acești oameni liberi, dar neprofitabili În exemplul ales de noi, este clar că evoluția are loc în fiecare caz, nu numai în starea îngustă a statului Переходъ отъ рабства кѣпостничеству обусловливаться какъ историйскимъ процесстничеству обусловливаться какъ историйскимъ процесстничеству обусловливаться какъ историйскимъ процесстничеству Переходъ отъ рабства кѣпостничеству историей средневѣковыхъ обществъ; печатьъ отъ крѣпостничества к свободѣ растиягается, можно скачать, отъ ХП-годо ХП-годѣ XIX-годо În acest fel, evoluția trebuie, în fiecare caz, luată într-un sens extrem de larg Deci, este clar că marele rol în orice a fost jucat de dezvoltarea conștiinței și, mai mult, în două direcții - conștiința rezonabilă a nevoii și conștiința drepturilor Для разъаснія нашей мысли остановімся неѣсколько внимательнѣе на истории изменияния раб Un rol extrem de important în acest caz l-a jucat determinarea productivității mai mari a muncii libere, în special în rândul acelor condiții economice laborioase care s-au produs la sfârșitul Imperiului Roman și la începutul Evului Mediu Biblioteca "Runiverse" O PROGRESѢ ковъ Управления крѣпостными крестяными отдухалось оправления массами рабовъ Melkiya zavisimiya hozysztaya poveli bolѢe energicheskuyu borbu za tsetsovanie, chѢмъ работавшия изъ-подъ palki nevolniki na земляхх хроходенх хроходеный вледмхцвзедный вземляхх Trecerea de la exploatarea turmei a muncii sclavilor la impunerea barbariei și a rendei asupra iobăgiei s-a realizat sub influența răspândirii din ce în ce mai largi a conștiinței în rândul proprietarilor de pământ, că această tranziție este în acord cu interesele proprietarilor de pământ și chiar este necesare intretinerii acestuia Nu o deschidere politico-economică, exprimată în vreo operă literară, și nici o măsură legislativă, vizând o schimbare generală a structurii economice, au provocat în ochi această perversiune; s-a realizat sub influența experienței acumulate și a extinderii krugozorei a mii și sute de proprietari individuali și, ca urmare, mii și sute de proprietari de pământ au fost ordonați și comercializați între moșieri și țărani Acesta a fost actul de conștiință și interes colectiv În același timp, a început procesul de autodezvoltare, dar a fost strâns legat de primul Gândirea filozofică grecească și dreptul roman au pregătit recunoașterea unei egalități fundamentale între oameni, o egalitate care decurge din natura identică a oamenilor și subjugarea lor unei singure autorități de stat Din scrierile moraliștilor, aceste idei au început să treacă în legi, când împărații au recunoscut că nu numai cetățenii, ci și populația de milioane de sclavi a imperiului, erau supuse îndrumării și protecției lor În lege apar, în primul rând, statute care protejează sclavul împotriva stăpânului în raport, cel puţin, cu viaţa Затеѣмъ начинаются уже пропитки мечаться въ въкоторой дегее подъ подъ прокутьтставо

прокутьтьставо прокутьться въ въкоторой дегее льно и объявление рабовъ Acest proces a fost finalizat ca urmare a unei puternice mijlociri pentru sclavii bisericii creștine, care era văzută ca un sclav înainte Biblioteca "Runiverse" P G ВИНОГРАДОВЪ despre întregul suflet uman și a rezolvat în cele din urmă întrebarea despre trecerea de la sclavie la iobăgie Въ намѣченномъ рядѣ явлений выпускация развитие колективнаго сознания права Нельзя сакать общи в коползности своей совершившийся иссодѣ древняго мира переворотъ переворотъ orice persoană exclusă la un sistem de întoarcere în justiție a altora Невольничество черныхъ в средѣ христіанской культуры явило приѣръ безчеловѣчонской причеловѣчонской й и в чемъ одрегамъ епохи Катона Dar acum avem de-a face doar cu o depărtare parțială de ideile complet stabilite, cu un fel de revenire atavică la formele anterioare de civilizație Reacția împotriva acestei anomalii nu s-a oprit să aștepte și a avut loc într-o legătură directă cu dezvoltarea conștiinței umanitare a națiunilor europene În mod similar s-ar putea ilustra progresul social în trecerea de la iobăgie la libertatea angajării şi în formele iniţiale de intervenţie publică în condiţiile angajării muncii necesitatea de conştiinţă colectivă Din observarea noastră a procesului istoric, am ajuns la convingerea că acest proces este evolutiv și în același timp progresiv, că forțele care au transformat omul istoric în sălbatici, sălbaticii în barbari și barbarii în cetățeni vor continua să lucreze asupra omului și creați cultură человѣчества Avem dreptul de a recunoaște unitatea acestei umanități ca organism public cu o conștiință trezită de solidaritate, obiective rezonabile și conexiuni morale Acestui organism i s-a dat și o sarcină generală, sarcina de a se adapta la mediu, care, în acest caz, este întregul mediu și viața pământească Mijloacele de adaptare pot fi găsite numai în cunoașterea adevărului, Biblioteca "Runiverse" O PROGRESѢ въ înțelegere rezonabilă а человѣческихъ отношений, въ вспитании людей и обществъ к человѣчностори ипности ипмости Работа работания может быть numai muncă lentă și grea acumulată de producători și dispozitive privați, muncă lentă și grea a conștiinței colective Не достижение благоденствия может быть постовето конечною цѣлию, - благоденствие не почною цѣлию кихъ исилий Dar cât timp oamenii sunt în viață, vor fi tineri, se vor strădui spre fericire А еслибъ bariere externe impenetrabile au stat pe drumul spre realizarea fericirii, pentru copii și oameni rezonabili, all-taki va rămâne calea spre fericire, - satisfacție interioară, care face o persoană liberă și fericită fericită chiar și pe miză Pavel Vinogradov Вопросы философии, кн Biblioteca "Runiverse" Soarta filozofilor în Rusia *) Eu vă trimit profeți, înțelepți și cărți; Și îi vei ucide și vei răstigni pe alții, și pe alții îi vei ucide în sinagogă și îi vei izgoni din cetate în cetate (Мtѳ cap) Fericiți cei care flămânzesc și însetează după dreptate, căci sunt săturați (Mt cap) Dumnezeu nu tolerează mândria umană El este vasul unui suflet mort, iar sufletul lui este mort și doarme în mintea lui L С Хомяков I Постановка вопроса Открывая преветов в России Философское Общество, desigur, vei începe să te gândești la asta? Каковы надежды на успѣшное развитие его дѣятельности? Есть ли остонания думича, что и в России философия можетъ в коромъ времени такки и в России философия можетъ в коромъ времени тактоки жепыктць жепыктьть жепы эя такан же уже и коже это было в другий современы? La urma urmei, este constant necesar să auzim că încă nu avem propria noastră filozofie și că suntem încă condamnați de mult *) Acest articol face parte din articol, publicat la prima ședință publică a Societății Filosofice, ținută la Universitatea Imperială din Sankt Petersburg, ianuarie Все же подстрочные примѣчания

к ней прибавлены doar acum Biblioteca "Runiverse" CURTEA DE FILOZOFIE DIN RUSIA ученический усвоивать и принтать чужия воззрѣния, нисколько не участвуя в их делёй кршать примѣяя ихх к в развитию нашей културы Ajunge: adevărul, acum nu mai este prea frecvent, și mai mult, este rar, dar în anul , s-a întâmplat tot timpul să ne întâlnim cu alții, de parcă filosofia nici nu s-ar fi lipit de noi; dacă mintea rusă este incapabilă sau, cel puțin, nu este în ton cu înțelepciunea filozofică; dacă ar fi treaz de natura naturii, ar privi lucrurile cu sobru și direct, astfel încât să se scoată din mintea lui filozofică Если же, прибавляли тогда, у насъ все-таки уставкаъ кое-какая Философская литература литература литература чо какаъ кое-какая растение Acesta este rezultatul educației artificiale a unei minți rusești sănătoase într-un spirit neobișnuit, îndreptată împotriva înclinațiilor sale naturale Dar să privim înapoi Вспомнимъ, каковы были до сихъ поръ судьбы философии вы России Și suntem convinși că filosofia noastră nu există ca urmare a plantării artificiale, ci ca urmare a unei nevoi profunde, satisfăcută în ciuda tuturor obstacolelor posibile, și că dacă ne permitem doar să judecăm viitorul pe baza trecut, atunci, după toate probabilitățile, vom avea în curând o filozofie културныхъ сомнейъ, разумѣется, если не встрѣтиятся какія-нибудь непродолимыя пепродолимыя пепродолимыя пепродолимыя пепродолимыя пепродолимыя пепродолимыя пепродолимыя пепродолимыя пепродолимыя пепродолимыя пепродолимыя пепродолимыя пепродолимыя пепродолимыя În cele din urmă, filosofia noastră, precum și toată educația noastră, au împrumutat Но такъ оно и довольно быть: боль шее или меншее займствование и полубаніе чубаніе чубаніе чужим ий законъ развитии и философии и очень европейского народа Chiar și filozofia greacă însăși, dacă s-a descurcat fără împrumuturi directe, despre care este greu de judecat, în fiecare caz a fost pregătită și trezită prin transferul diferitelor cunoștințe științifice din Orient Путемъ же остановния греческой фило- * Biblioteca "Runiverse" АлександрЪ ВВЕДЕНСКІI Sophia, care a reînviat în epoca renașterii, treptat, numai în continuarea a două secole, a fost dezvoltată o nouă filozofie independentă Subordonarea influenței străine a continuat și după apariția ei a dat întotdeauna cele mai bune rezultate: Locke și Leibniz se aflau sub influența lui Descartes, Kant sub influența lui Yuma și Rousseau etc d Хуткость к чужимъ учениямъ- наилучший залогъ успѣшнаго развития философии Веzъ всяких заимствований и влияний извнѣ можномна numai nemişcată, inutilă, închizându-se în cadrele înguste ale scolasticii, cum era în şcolile din secolul mijlociu, când erau nevoiţi să înveţe doar în cele mai slabe dimensiuni de filozofie vechi Pentru a judeca corect viitorul filozofiei noastre, este necesar să fim atenți nu la ceea ce a împrumutat, ci la cât timp în urmă a avut loc acest împrumut, în ce condiții a fost comisă și răspândită și ce anume a reușit să facă filosofia noastră în aceste condiții Вспомнимъ же все ето II Prima perioadă - pregătitoare Țările occidentale, înainte de a-și crea propria filozofie originală, au fost pregătite pentru această renaștere a cunoștințelor filozofiei antice și o întreagă gamă de oameni construită pe modelul ideilor lor independente Намъ же прijилось начать прямо с установния уже гатовой пачно-европейской философии Prin urmare, este destul de firesc ca prima, care a durat exact de ani, perioada de existență a filozofiei în Rusia a trecut aproape fără succes: a trezit doar interesul pentru filozofie, ne-a stârnit mințile și ne-a pregătit pentru asimilarea ei ulterioară, mai profundă Временемъ появления философии вы России можно частье г , т -е год открытия Московскаго универстета De altfel, fără a vorbi despre faptul că în academiile spirituale de la Moscova și Kiev,

care existau până atunci, doar școlastica fără viață se preda sub denumirea de filozofie, nu trebuie să uităm că aceste instituții nu erau organizate după tipul de institutii de invatamant superior Biblioteca "Runiverse" CURTEA DE FILOZOFIE DIN RUSIA au negat și au oferit cea mai neînsemnată influență asupra dezvoltării educației noastre, astfel încât nu au putut da Rusiei nici măcar pregătirea formal-logică pentru gândirea filozofică, pe care a dat-o scolastica în Occident * **)) Cât de mică era valoarea educațională a vechilor academii spirituale, cel mai bine văzută de la comitetul de revizuire din , fondat pentru îmbunătățirea educației spirituale După spusele lui, academiile, chiar și pe vremea aceea, erau puțin separate de seminar, iar la seminar nu aveau niciunul Тѣмъ менѣе могли онѣ имѣть влияния внеѣ semina-narий, да еще до г Prin urmare, a fost ciudat să vorbim despre răspândirea filozofiei în societatea rusă; Universitatea din Moscova Въ последнемъ же долгое время (chiar și еще Бриянцевымъ, занимавшимъ каједру до г) философило философфиломъ по учебникамъ и въ духѣ VOLФIанской школы Apariția este cu totul firească: primii profesori au fost invitați din Germania, iar acolo, în toate universitățile, aproape până la sfârșitul secolului al XVIII-lea, a domnit filosofia volfiană Aceeași predare a fost efectuată nu numai de străini, ci chiar și de primul profesor rus, Anichkov, care a deținut catedra până în , în limba latină Din această cauză, filosofia volfiană nu s-a putut răspândi cu succes în societatea noastră, deși nu se poate spune că ea a rămas complet necunoscută în ea: sub influența ei au apărut niște cărți, compuse chiar și de persoane care nu aparțineau universității *") *) Eti academii s-au prezentat cu o școală comună compusă de tot felul, începând cu cel mai de jos nivel; iar acele părți inferioare nu permiteau celor mai înalte să se dezvolte, astfel încât, pe de altă parte, nu erau nimic altceva ca niște burse **) De exemplu, la ani de la înființarea Universității din Moscova, unul dintre profesorii corpului de artilerie din Kozelskiy a tipărit o carte mică intitulată "Filosofskia predezioniyagd" care a fost explicată simplu și clar ca filozofie atât teoretică, cât și practică; iar în partea teoretică a autorului, chiar și în propriile sale cuvinte, a urmat Wolfian Baumeister, dar în partea practică s-a bazat și pe Montesquieu, Helvetia și Rousseau Biblioteca "Runiverse" Александрѣ ВВЕДЕНСКII Dar în același loc, mult succes a fost obținut prin influența filozofiei franceze, care, sub Ecaterina a II-a, s-a răspândit pe scară largă atât la curte, cât și în întreaga societate alfabetizată și, în cele din urmă, a devenit singura direcție dominantă în ea O градень же ея праздентия лучше всего свидѣтельствуюъ massa переводых тогда переводых тогда переводентия лучше всего свидѣтельствуюъ massa переводых тогда переводентия лучше всего свидѣтельствуюъ слителей, și anume: Voltaire, Montesquieu, Condillac, Bonne, Helvetia, D'Alembert, Rousseau În cele din urmă, filosofia franceză a întâmpinat opoziție, de exemplu, din partea scriitorilor spirituali; dar acesta din urmă nu a împiedicat-o să se răspândească Да и трудно было выляция с ней Nu vorbesc despre faptul că Germania, care era cu mult înaintea noastră la acea vreme, a fost, de asemenea, destul de puternic supusă influenței franceze, filozofiei enciclopediștilor și prin ea însăși, cu efortul ei pentru eliberarea umanității de toate prejudecățile și vechile tradiții și cu căutarea ei de noi începuturi de viață, ar fi trebuit să atragă societatea noastră, doar că a rupt legătura cu bătrânețea ei Dar de la sine se înțelege că lui, ca și oricărei societăți încă ignorante, în care numai-aceasta a luat cea mai mare parte a efortului către noutate, i-au venit pe umăr și pe gust părțile pur negative ale filozofiei

franceze, tocmai aceea pe care a noastră strămoșii au primit numele de "Voltarianism"?, esența a ceea ce, în conformitate cu propria înțelegere a acestui termen, poate fi caracterizat ca materialism și senzualism etic Но если невѣжество русскаго общество в содѣй-J ствpвало пространению медри него толко нетигательный стронь французской филони софилосож филонсож и то, то что это простенные было что профисностнымъ, не пустило ний корней Pe vremea Ekaterinei, pentru marea majoritate a operelor filozofilor francezi, aceștia erau doar cititori interesanți, adânci la minte sau duhovnic; dar eu v v tom i v v Biblioteca "Runiverse" CURTEA DE FILOZOFIE DIN RUSIA într-un alt caz a fost luată superficial, parcă anecdotic По мѣткому времению A N Pypina, printre cititorii ruși, nu s-a răspândit atât înțelegerea, cât gloria scriitorilor francezi *) În astfel de condiții, este de înțeles că influența filozofiei enciclopedice asupra gândirii ruse ar trebui să slăbească în curând și chiar să dispară Mai mult, materialismul și senzualismul etic, care au atras atât de mult societatea noastră către francezi, doar că erau familiarizați cu filozofia, nu se disting niciodată prin vioiciune: mituiesc mintea doar la primul pas al așa-zisei sale simplități, care nu constituie altceva, ca unilateralism Не даромъ же на раду съ Философіей енціклопедистовъ у насъ программулся и мистицизмъ Având în vedere toate acestea, nu este de mirare că dominația filozofiei franceze a dispărut la începutul secolului nostru și cum ar fi fost fără nicio urmă Dar, desigur, nu putea să nu trezească o tendință spre gândirea filosofică; ne-a pregătit pentru asimilarea profundă a filozofiei occidentale La urma urmei, oricât de superficial ar fi fost voltarianismul nostru, în fiecare caz a ridicat un gând, a eliberat mințile strămoșilor noștri de depozitarea rutină a gândurilor, i-a făcut să se gândească la lucruri care înainte, în virtutea familiarității lor, le părea ele însele -evident, care nu necesită explicații În acest fel, întreaga perioadă de de ani a existenței filozofilor în Rusia are doar un sens pregătitor În cele din urmă, luați în considerare mai întâi Skovorodu *) "Vѣsti , , p Biblioteca "Runiverse" АлександрЪ ВВЕДЕНСКІІ Filosoful rus, în mod corect și foarte apreciat nu numai originalitatea și profunzimea gândirii sale, ci și serviciile oferite de el pentru iluminarea libertății Ucrainei și pregătirea solului pentru apariția Universității din Harkov; Dar pentru dezvoltarea filozofiei ruse, Skovoroda a trecut fără urmă Nu a publicat nici una dintre lucrările sale, astfel încât influența sa a avut un caracter pur local și, în general, nu a încălcat suveranitatea filozofilor și enciclopediștilor Acesta din urmă nu a făcut decât să ne trezească gândul, asemănător cu ceea ce a făcut filosofia antică în Occident în epoca renașterii, dar cu diferența că în secolul al XV-lea, făcând cunoștință cu sistemele antice și trezindu-și propria gândire, le-au găsit mostre gata pentru încearcă să elaboreze noi sisteme independente Deși nu am înțeles clar, dar simțeam deja unilateralitatea filozofiei franceze, a trebuit să învățăm și să adoptăm tiparele unei gândiri mai ample și mai sistematice A гдѣ же в началъ secolul XIX s-a găsit, ca nu în idealismul german, ci mai degrabă pentru că, conform legii contrastului, ne simțeam nemulțumiți de materialism și senzualism; la idealism? Iată motivele interne și, ulterior, cele mai importante, care sunt superficiale, deși influența largă a filozofiei franceze a fost înlocuită la începutul secolului nostru și a fost cu greu suficientă pentru cea largă, dar în orice caz a fost influenţat mai profund de idealismul german *) Такімъ образміъ, adevărat, și nu numai одно профизностное, анекдотическое пассионіе запачной філостное філостное *) Nu se poate explica doar din motive

străine, doar cu Germania La urma urmei, acest cartier nu a împiedicat cunoașterea literaturii engleze și nici faptul că, chiar și printre răspânditorii filozofiei germane, au existat oameni care au fost la început sub influența filozofiei engleze, și anume, Davidov, profesor al Universității din Moscova Biblioteca "Runiverse" CURTEA DE FILOZOFIE DIN RUSIA ждется у насъ менѣе столѣтия, un termen semnificativ mai mic în comparație cu cel petrecut în Occident pentru încercările de a trece de la renașterea filozofiei antice la cea independentă nouă, care a apărut pentru prima dată în persoana lui Descartes și Bacon Nu ar fi oare această împrejurare deja un motiv suficient pentru explicarea dezvoltării relativ scăzute a filozofiei moderne ruse? III A doua perioadă - dominația idealismului german Dar să ne amintim acum, cum i при никахiъ обзоловияхъ объявление это оснoстательное остановние запафи нлой запачнлой Начало царствования Александра I обѣщало нашей философии широкое и простойе развитие На-рядусь отмѣной реакционных различений его предшественника былъ еще придринять придринять го предшественника ъ и вы то же время вполъ целесообразныхъ мѣ для простемия и проставния какъ духтнообразныхъ мѣ для простемия и проставния какъ духтнообразныхъ, зтнокъ го ния; au fost înființate noi universități și gimnazii; устравиались духовный академiи по типу' школъ высшаго образувания и улучались семiнарiи Преподавание же философии было широковато постовето не только в университехах и духах и духах и духод и духов и наковато не только аже в семинарияхх и гимназияхх Predarea obligatorie a logicii, psihologiei, filozofiei dreptului (sub denumirea de drept natural), estetică și filozofie morală a fost introdusă în gimnazii, iar acestea nu au pierdut timp și au petrecut opt lecții săptămânale pe toate aceste materii La seminar se predau logica, metafizica si filosofia morala, in и история философии Такимъ образъмъ, кромѣ deja свътской философии, съ г , т -е со открытия С -Петербургской Духовной Академии, у насъ еще и духовная философия *) *) Comitetul din A fost util să se înființeze mai întâi o școală teologică superioară la Sankt Petersburg, apoi, cu ajutorul studenților săi, să se transforme vechile academii din Moscova și Kiev după tipul ei, iar apoi să se deschidă o nouă academie la Kazan Acest plan a fost îndeplinit în timpul zilei Biblioteca "Runiverse" АлександрЪ ВВЕДЕНСКІІ vom vorbi mult - nu pentru că nu a găsit reprezentanți de seamă și nu pentru că nu a fost nimic instructiv în istoria ei; dimpotrivă, s-a dezvoltat în condiții extrem de nefavorabile, doar de alt caracter decât cel al filosofiei mondiale și nu mai puțin, chiar până în , când academiile spirituale au fost transformate după un plan care amintește mult de o universitate тавъ г , что, конечно, высоко пришело ихъ, - chiar și la aceasta, наиболѣе благоприятной поры нахфалдо нахфолѣе иобрѣла таких репасентивы, какъ Голубинский и Кудрявцевъ Dar în spatele limitelor pregătirii unor profesori universitari (Novitzka, Gogotzka), ale căror forțe au ajuns la maturitate deja în atmosfera universitară, filosofia spirituală s-a dezvoltat până ultima dată fără nicio influență asupra lumii și chiar nu a avut aproape nicio semnificație pentru cursul general al dezvoltării noastre mentale Pogodin, făcând cunoștință cu Golubinski, a exclamat pe bună dreptate cu amar: "O, dacă spiritualitatea noastră s-ar fi aliniat cu cele lumești, ar fi învățat să comunice cu ei, atunci iluminarea noastră ar fi crescut brusc cu trei!" faptul că existența ei în paralel cu lumea a fost foarte importantă și pentru soarta acesteia din urmă: când în a avut loc o pauză de ani în predarea filozofiei la universități, atunci când a fost reînnoită ne-am putut descurca fără ajutorul străinilor; la vremea aceea academiile spirituale pentru La Universitatea din Moscova au

oferit un astfel de profesor (Iurkevici) care putea imediat, fără nicio pregătire suplimentară, să ocupe o catedră universitară, iar pentru alte universități au propus o persoană care era deja atât de bine versată în principal părți ale filozofiei că era posibil să-i încredințeze un scaun după doi-trei ani în străinătate ствительности, с тою толко перемѣной, что открытіе Казанской академіи замедлилось до · CURTEA DE FILOZOFIE DIN RUSIA командировки (cum ar fi Troitskiy și Vladislavlev) În fine, nu este nevoie să explicăm ce este extrem de important în filosofie, și chiar mult mai important decât în orice altă știință, cu același principiu de predare a predării într-o limbă maternă *) *) Условия, nu благоприятствовавшия разитию духнолой философии până în г , коритилиси в озитию духнолой философии его духовенства и продажаномъ ею строѣ жизни духовныхъ academii Черное духовенство dominat nelimitat asupra albului; Toate funcțiile superioare și influente din academie (rectori, inspectori) au fost ocupate de călugări, iar de fapt soarta tuturor angajaților din academie a fost condusă independent de rector, astfel încât academia până în diferă de autocratismul rectorului Mai mult, în toate s-a acordat preferință persoanelor care au acceptat să primească monahismul S-a ajuns la punctul în care persoana recunoscută ca nedemn de master a devenit imediat vrednică de aceasta, întrucât a acceptat doar monahismul Етотоъ же шагъ открывал дорогу к достижению и высшаго уставчиваго положения за предъі, предъ очень что монешество примейну очень монешество только размера краïры Академическое начальство uneori chiar прямо соблазняло ею, увѣщевая кого-либо примяти монашество Științele teologice nu trebuie citite de călugări Что же гасеце, до предавателей изъ мирян мирянъ ч то они был в сомомъ незавидномъ незавидномъ незавидномъ незавидномъ поліомъ поліомъ поліомъ въ smotrѣli кремание неблагосклонно, мотивіра ето ѣтмъ, испове бы пресвитерския облачачание пресвитерския облачание пресвитерския облачлонно льскимъ; в дѣйствительности же это вызывалось ревнивымъ охранениемъ со сторон чернаго духавед сого духовесвалось охранениемъ го положения; и принявшихъ священство печать удалиали изъ академической службы подъ какимъ-нимъ какимъ-нибусодость pretext Не искути же священства, какъ прибавочныхъ dohodovъ, era aproape imposibil, въ виду краïные красный торича Profesori obișnuiți până în era doar a treia parte din toți profesorii, așa că nu s-a putut ajunge la rezidențiat А получали они, напримѣръ, въ -хъ годахъ, по рублей въ годъ; экстраординарные же и бакалавры па р в год Deja aceste condiții, împreună unele cu altele, au provocat o fugă foarte frecventă din serviciul academic Продличность службы академический переводателей Петербургской Академіи за припротетно припротено припротено пистатено ания доганееjє медним настромъ не болєе четыреъ леѣтъ на каждаго Această evadare a fost intensificată și de alte motive: profesorii șomeri cu curgerea timpului, în schimbul unui conținut sporit, au primit apartamente de stat, dar pentru femeile căsătorite, pentru tentația divorțului, care ar fi putut aduce femeile în mediul academic, lor familiilor nu li s-au dat apartamente și, în cel mai bun caz, ci не всегда, замёняли их ничтьнымъ денежнымъ внаграждениемъ Оттого женившиеся продавачати și-au continuat serviciul în academii краïні рѣдко Но какъ же академический строй отзывался на ея научной дѣятельности и осположение насофие на ея научной дѣятельности и осположение насофие на какъ фактъ налицо: отсут- АлександрЪ ВВЕДЕНСКІІ И такъ, măsurile lămuritoare ale lui Alexandru I обѣщали русской философии dezvoltarea nestingherită Și la început a început să se răspândească rapid la noi Dacă ne permitem să greșim un an-doi, atunci putem spune că în același timp,

tocmai începând cu , a început și propaganda savanților Kant, Fichte și Schelling, astfel încât anul acesta să putem considera pe bună dreptate începutul celei de-a doua perioade până în г* влияния духнутной философии на равитие свѣтской Filosofia spirituală arăta ca un slujitor al teologiei Iar aceasta din urmă era obligatorie în mâinile călugărilor, dintre care mulți, luând monahismul din considerente lumești, considerau ca profesiunea lor de dascăl doar o etapă de tranziție Prin urmare, nu au avut întotdeauna cunoștințe bune, nici măcar în teologie, iar între ei au avut o influență uriașă asupra întregii vieți a academiei Ce fel de influență ar trebui să arate slujitorului propriei științe? Vom adăuga aici că numirea în posturile didactice de deschidere s-a făcut într-o manieră pur formală: dintre cei care au terminat cursul, l-a ales pe primul în funcție de succesul său general, fără a ține cont nu doar de înclinațiile sale, ci chiar la cunoștințele speciale dobândite de aceștia Și când s-a obișnuit foarte des cu materia sa, o transfera foarte des în alta și nu avea nicio legătură cu el (cu limbajul matematicii, fizicii etc), sub formă de diverse servicii și nu idei educative De aceea au existat chiar și astfel de cazuri când o persoană a fost numită (în în Academia Pet) să predea limba germană de către o astfel de persoană, care ar fi trebuit să fie deja predată această limbă, începând cu alfabetul Sau în Academia Kazan au numit-o pe Ilminska, un om care nu a fost instruit în cunoștințe abstracte, dar foarte talentat și pregătit de mult timp cu mare succes pentru predarea limbilor și literaturii orientale (care au fost predate în Academia Kazan în misionarul ei) departament); и вы резултать вышло то, что Ильминский skoroвсѣмъ бросилъ serviciu academic În fine, să nu uităm că profesorul, care a fost numit și înlăturat independent de consiliul profesoral, nu s-a simțit niciodată îngrădit de discreția nu numai a superiorilor direcți, ci chiar și a colegilor egali care acceptau monahismul А когда послеjднее примирали изъ супълъвых разчетовъ, то оно, конечно, не огратoчно, не огратожадало зчетовъ го самолюбия, зависти и т п , а, dimpotrivă Prin urmare, profesorii talentați au fost uneori supuși persecuțiilor și anume pentru talentul lor, pentru capacitatea lor de a influența studenții Такъ было с Фесслеромъ, прехмымъ насадителемъ наший духнолой философии S-a ajuns la punctul în care unui profesor de filozofie îi era frică să citească bine (deși și-a dovedit cunoștințele în domeniu) și a citit intenționat direct din carte, fără nicio explicație Biblioteca "Runivers CURTEA DE FILOZOFIE DIN RUSIA риода истории русской философии, периода, отличающагося продуменieмъ немецкому идеалижа продуменieмъ е de ani, până la urcarea pe tron a lui Alexandru al II-lea Изъ этихъ трехъ учений наименьшимъ успѣхомъ любовалась философия Fichte Единскиннымъ его propagandistoмъ былъ первый Харьковский профессоръ Шадъ Кантомъ же заинтересовалис у насъ несколько больше, осо-монотоннымъ голосомъ, дерерая вы пырельше аже на среднѣ волос, а не только франсы Извѣстный Ф Ф Сидонский, котораго впослѣдствии вы г Universitatea din Sankt-Petersburg a fost numită doctor onorific în filozofie, iar după ce a fost tradusă în limba franceză, a fost exclus din academie doar pentru că nu a citit sloganurile exemplare ale lui Filaret Drozdov При всѣхъ этихъ удоблияхх не одногоно ли мизунія, что духовная философия до могла вырабатывать таких reprezentanți, какъ Голубинский и Кудрявцевъ? Este greu de crezut că studenții academicieni au fost conduși până la punctul în care preferau profesorii care își explicau vag subiectul: "Ce este profesorul ăsta!", ei au spus: "Totul îi este atât de clar, încât nu e nimic care să-ți rupă capul despre " Așa este și cu Karpov (traducătorul lui Platon): n-ai să înțelegi nimic

de la el în clasă, apoi te vei gândi, vei gândi și tot de multe ori nu vei înțelege Așa profesorul!" Efortul firesc al tinerilor către autosuficiența intelectuală a ajuns să fie satisfăcut de expresiile razgadyvaniya tumannykh ale profesorului! Abia din viața academiilor spirituale s-a schimbat puternic poziția materială a profesorilor a fost îmbunătățită a slăbit semnificativ spiritul statutelor din , dar departe de a-l distruge complet: între statutele academice din și există mult mai multe asemănări decât între statutele universitare din și ъ просмотѣть Историю Казанской Духовной Академи Знаменскаго и "Воспоминания о С -Петербургской Духовной Академи" естуша бургской Духовной Академи" естуша бургской ссор Ростиславов Istoria Znamenskului se deosebește de toate celelalte istorii ale Academiei, scrise sec, într-un spirit oficial și chiar panegiric: într-o expunere literară foarte vie, reprezintă o lucrare imparțială, strict științifică, pentru care Universitatea din Moscova l-a recunoscut pe autor ca doctor în istoria Rusiei, iar Universitatea Kazan ca membru de onoare А каковы воспоминания Ростиславова, объ этоъ свидѣтельствуюъ то, что они были напы наперы наперы " (pentru г и г) Biblioteca "Runiverse" АлександрЪ ВВЕДЕНСКII Benno же вазани, гдѣ изъ-за него велисы поровы ы виѣѣ Acovyъ ѣчей: в о о зъ зъ изъ нихъ ѣчей: в о оин изъ изъ нихъ lubkinъ a atacat Kanta, și Sreznevskiy după ce l-a apărat Au cântat și au tradus mai mult decât Fichte și au scris nu puțin despre el, dar adevărul l-a infirmat mai mult decât a fost de acord cu el Главнымъ же образмъ, проспечилосов у насъ учение Schellinga; Толко в концѣ -хъ годовъ ону уступилъ свое мѣсто Гегелю Faptul este ușor de explicat Я имѣю вы виду не мистицизмъ и увлечение романтической поезией, на что неѢдко укютазив, куютазпи ислинаго проспечення влияния Schellinga Acești doi factori nu ar putea decât să susțină într-o anumită măsură preferința lui Schelling față de Kant și Fichte, dar nu o explică pe deplin: dar este totuși necesar să se demonstreze că propagandiștii lui Schelling înșiși au fost atrași de filosofia lui de dragul asemănărilor sale cu misticismul și poezia și nu pentru că i-au atribuit excelența științifică precedată de Kant și Fichte НѢтъ, здѣс дѣйствовали еще и болѣе глубокий прикусы Respingerea oricărei metafizici propovăduite de Kant nu a fost reținută nici măcar de el Для его же современников, оно и подавно было предмеревременным и непосильным Elementele metafizice găsite la Kant, după cum se știe, au fost aproape logic necesare pentru faptul că filosofia sa a renăscut în primul rând în învățăturile lui Fichte și prin medierea sa în sistemele lui Schelling și Hegel Dacă în cursul istoriei am fost destinați să împrumutăm tocmai idealismul german și dacă în perioada anterioară am fost deja măcar oarecum pregătiți pentru asimilarea lui deliberată, și nu întâmplătoare, anecdotică, atunci este firesc ca acesta să fi fost adoptat, în principal , într-o asemenea formă, котяра при метафизическомъ настроенiи того время казалась наиболѣе выходной, выходной, în cea a lui Schelling şi a lui Hegel Dar Hegel însuși a tipărit foarte puțin din scrierile sale și, dacă ar reuși deja în viața lui, ar găsi consecințe fierbinți și numeroase Biblioteca "Runiverse" CURTEA DE FILOZOFIE DIN RUSIA телей, то доставъ етого своимъ переводаниемъ, а не печатными трудами Оттого в Россiи онъ еще моъ приобрѣсть влияния до -хъ годовъ, когда его учентений брѣсть влияния до собрание его лекцiй и сочинений Până la sfârșitul secolului al -lea, filozofia lui Schelling a fost răspândită, iar apoi Hegel a devenit maestru Dar mai trebuie să ne amintim cum și în ce condiții a avut loc această mișcare Первый, кто сталъ программать у насъ натурФилософию Шеллинга, былъ профессоръ анасъ натурФилософию Шеллинга, былъ профессоръ анатоломi Первый тербургской

Медико - Хиргурической Академии Вел-ланский Ознакомивіш с ней изъ прихухъ рукъ в время своей заграничной комнадировки для просднировки для проъя проъя своей продавать ее и в сивихъ лекциях, которыя онъ началъ читать в г Prima dintre lucrările sale a trecut neobservată De aceea, prelegerile sale strălucite, după cuvintele unui contemporan, au fost ascultate cu atâta atenție, încât dacă ar tăcea brusc, până și mișcarea rețelei ar fi auzită Uneori se gândesc la Vellansky, că, dacă ascultătorii lui au înțeles puțin, și poate că nici măcar nu i-au înțeles deloc filosofia, dar cei care erau obligați să-i asista la prelegeri, au fost atrași doar de căldura și forma expunerii sale Но какъ же тогда производить и успѣхъ его сочинений: "О животномъ magnetizmѣ", și "Биознагиѣ", Биозногиѣ Уоринений шедшихся тотчасъ же посъ ихх появления, и успѣхъ его публичныхъ кциий, которий, которы го ? Și mai târziu s-au bucurat de o asemenea popularitate, încât filozofii amatori din Moscova l-au invitat să vină la Moscova timp de două luni pentru a citi acolo de prelegeri, oferindu-i drept recompensă o sumă foarte însemnată, chiar și în prezent - de ruble ase , deși în această perioadă au existat și profesori talentați la Moscova, ei au fost și adepți ai lui Schelling Pe lângă Vellanskágo, la Petersburg a răspândit şi Biblioteca "Runiverse" АлександрЪ ВВЕДЕНСКІІ lingvistică еще Галичъ, profesor al Institutului Pedagogic, transformat în la Universitate În același timp, Galich și-a publicat "Istoria sistemelor filosofice", în care la început nu a vrut să explice sistemul lui Schelling, constatând că istoria nu sosise încă pentru el, ca și pentru cea actuală, ci din cauza "cerinței" a multor cititori", după cum spun ei Prefața sa la volumul al doilea, i-a atașat un eseu sub formă de anexă specială În plus, când Galich a fost nevoit să părăsească universitatea în , el, la cererea unui un grup de tineri care doreau să învețe filosofia lui Schelling prin intermediul lui, țineau prelegeri private despre aceasta la domiciliul său el însuși dorea să o facă publică, dar nu a primit o soluție pentru aceasta, iar completarea cerută de cititori la "Istoria" al Sistemului Filosofic" - toate acestea sunt arătate clar, în ceea ce privește interesul pentru filosofia lui Schelling s-a răspândit deja la Petersburg Dar nu a durat mult că noi idei filosofice s-au răspândit liber printre noi Извѣстно, какая перемѣна произошла посъ наполеновскихъ войнъ в хактеръ Alexandru I, какактъ имъдилъ имъзмъз; Se știe, de asemenea, cum elevii ruși ai iezuiților au profitat de acestea și, împreună cu ei, o masă de alte persoane, dintre care majoritatea slujeau intereselor lor personale și pur pământești și s-au acoperit doar cu o mască de evlavie și devotament față de tron, pe care, desigur, nu l-au supărat decât cu acțiunile lor Preluând ministerul iluminismului național și realizându-și unirea într-o singură persoană cu ministerul afacerilor spirituale, ei și-au arătat cel mai puternic obscurantismul lor tocmai în ceea ce privește filozofia, expunând-o constant la pericol extrem și în realitate Biblioteca "Runiverse" CURTEA DE FILOZOFIE DIN RUSIA Гиозномъ, и въ политическомъ отношении По вінѣ-то этихъ обскурантовъ прежнее обстоятельное переподавание философии вы гимнали гимнальное ные вы г doar logica elementarului elementar Aceasta, desigur, nu este încă o problemă mare Dar acești obscuranti nu au părăsit universitatea Deja în împrejurarea că aceștia din urmă erau organizați după exemplul germanilor, a fost necesar să-i înarmam împotriva elevilor noștri iezuiți Iar obscurenții s-au străduit în mod deschis să construiască instituțiile noastre de învățământ, fără a exclude universitățile, după modelul școlilor catolice din Austria și Franța (cum au existat după revoluție și au fost restaurate în timpul restaurării) Obscuranții au lăudat în permanență regimul clerical al

acestor școli, respectarea pedantă a diferitelor lor reguli ipocrite, astfel încât, de exemplu, elevii, intrând în audiență câte doi, citeau psalmul: "Miluiește-mă, Doamne", și fiecare profesor înainte de începerea prelegerii, stând în genunchi, El a invocat spiritul înțelepciunii asupra sa și asupra publicului; Ei au glorificat nu numai recluziunea studenților, ci chiar și celibatul profesorilor În general, ei erau atât de preocupați de știință și de predarea ei, încât au propus chiar să desființeze complet predarea istoriei, pentru a preveni orice posibilitate de a avea un efect dăunător asupra ascultătorilor atunci când a fost expusă, și în schimb să o citească (cum este făcut în mănăstiri) în timpul mesei studenților de compoziție aleasă, evlavioasă și istorică Не всего печать очень етимъ обскурантамъ; Dar filosofia a fost supusă unei persecuții fără milă din partea ei și a suferit foarte mult Primul atac asupra ei a fost făcut la Universitatea din Harkov Conform denunțului gardianului lui Karnѣev, Fichteanetъ Shadъ a fost recunoscut în minister ca vinovat pentru faptul că se ține în mod clar de sistemul lui Schelling (desigur) Его дальнѣйшее протирававание в Россiи было принжано невозможнымъ, ивъiі iг , онъ і iг Одновременно с этимъ в Харьковѣ былъ личенъ каjедры и Вопросы философии, КН Biblioteca "Runiverse" АлександрЪ ВВЕДЕНСКII talentatul matematician Osipovskiy, care a infirmat teoria lui Kant despre spațiu și timp din punctul de vedere al empirismului și de aceea a răspândit cunoștințele lui Kant Съ удаленіемъ Шада ended up у насъ и propaganda filosofii Fichte *) Dar universitățile din Kazan și Sankt Petersburg au fost supuse celui mai sever pogrom Magnitskii, renumit pentru memoria sa întunecată, a apărut la Kazan, care a fost introdus acolo nu numai în ordinea exterioară, ci chiar și în predarea celei mai dezgolite ipocrizie, la marginea sacrilegiului În fine, este extrem de greu să judeci dispoziția religioasă a cuiva, dar Magnițki, care s-a arătat un stâlp al sfințeniei, într-un cerc strâns de prieteni, și-a permis să aibă cele mai religioase ieșiri A început cu faptul că mai mulți profesori ai Universității din Kazan au fost îndepărtați de el, iar ceilalți au fugit singuri Printre cei înlăturați s-a numărat și profesorul de drept natural Solntsev, care a fost acuzat de Magnitsky prin faptul că sistemul său poartă urme clare ale filozofiei lui Kant, drept urmare el, Solntsev, a amestecat învățătura divină cu ideile umane, izvorâte dintr-o minte deteriorată și predicat de parcă rațiunea ar fi învățat despre drepturi Și obligația, între aceea și ce fel de rațiune, a explicat Magnitsky, el nu poate fi conducătorul vieții noastre, dar el însuși este obligat să respecte și să se supună legiuitorului suprem cu frică За такое произвление Solncevъ былъ личенъ права преподавания даже в частныхъ учебныххед Predarea filozofiei la Kazan a fost redusă sub Magnitsky doar la logica și istoria filosofiei, izlo- *) În cele din urmă, în a doua perioadă, doar Novitskiy, primul profesor de filozofie la Universitatea din Kiev (înființată abia în), s-a aflat sub influența lui Fichte; но Новицкий - воспитаникъ Киевской Духовной академiи Единискнымъ же плодомъ dѣятельности Шада в России было появление в Харьковѣ вы г перевода сочинения Fichte: "Яснѣйшее продажанiе, в чемъ составлет ещения сила новѣйшей филiой филiой филiос Încearcă să-i obligi pe cititori să raționeze Biblioteca "Runiverse" CURTEA DE FILOZOFIE DIN RUSIA жение количной доложно было имѣт облачительный какратеръ, доказывать полную нестофи нестофьльный какратеръ и неизбѣжность самых губбныхъ блуждений разума, кол скоро онъ любовется званхъ званхъ разума Profesorilor, toți ceilalți profesori au fost considerați obligați să arate în mod constant atunci când își prezintă subiectul la manifestarea înțelepciunii divine în ei și la

neputința minții lor și să explice neajunsurile scriitorilor anteriori prin faptul că au trăit în timpul stăpânirii prădătoare a filozofiei Și la ce ipocrizie sacrosantă a fost adusă Universitatea din Kazan din Magnitsky, este evident chiar și din faptul că sub el consiliul universitar și-a plasat lucrările importante pe două date: de la Nașterea lui Hristos și de la Noua Universitate, sub care a produs înfrângerea de Magnitsky a fost convenit Дѣяния Магницкаго сопоставлялись с появлениемъ Hristos pe pământ! Nu era încotro Și iată un exemplu despre modul în care a fost predat în spiritul obscurantilor, și anume predarea matematicii, materie care, aparent, nu are nicio legătură nici cu diferențele religioase, nici cu cele politice Dar doar așa pare: cu devotament deosebit pentru credință și tron, chiar și aici este posibil să găsim ceva suspect și ceva care poate fi folosit pentru dezvoltarea evlaviei și a bunăvoinței Cel puțin, în prelegerile sale, profesorul Nikolskii s-a angajat constant în raționamentul despre acordul complet (sic) al matematicii cu învățătura creștină și a justificat-o din suspiciune, de parcă ar învăța mintea să fie neîncrezătoare și curios (sic) cu strictul ei dovezi și el a subliniat constant că в математикѣ мы на каждомъ шагу встрѣчаемъ asemănări excelente ale adevărurilor divine De exemplu: la fel cum un număr nu poate fi fără o unitate, la fel nici un univers, nici un stat nu pot fi fără un singur rigl; sau ipotenuza, care leagă două picioare, ne amintește de Mântuitorul, care a legat cel de sus cu cel de jos, cel pământesc de cel ceresc și așa mai departe d * Biblioteca "Runiverse" АлександрЪ ВВЕДЕНСКІІ Съ разгромомъ Казанскаго универстательность и простовение философии Канта: послѣ г nu a apărut o singură compunere despre ea O înfrângere similară a fost obținută în и только что ответить (въ г) С -Петербургский университетъ Здѣсь человемным хорошеникомъ был попечитель Руничъ Este un prieten și protejat al lui Magnitsky S-au spus deja multe despre același lucru Din vina lui, într-un an universitatea a pierdut profesori Большая часть их были увого- лены, другие же удалились ei înșiși Au fost doi filozofi, Kunitsyn și Galich (amândoi dintre profesorii preferați ai lui Pușkin) Profesorul de drept natural, Kunitsyn, a fost acuzat de faptul că cartea sa "Despre dreptul natural" (care fusese aprobată anterior de Consiliul principal al școlii) contrazicea în mod clar adevărurile creștinismului și urmărea distrugerea tuturor relațiilor, familie și stat Galich a fost găsit vinovat pentru că în "Istoria sistemelor filosofice" (pentru care s-a exprimat anterior cea mai înaltă recunoștință Galiției) conduce principii contrare credinței și autorității stabilite de Dumnezeu și acordă o preferință clară filozofiei lui Schelling, el expune principii contrare învățăturilor filozofiei indiene și na- împreună cu savanții filozofi, a adus vechi savanți evrei și creștini, transformându-i în așa fel de la revelația divină în imaginația umană *) Cunoaștem puțin istoria iluminismului nostru și rareori suntem pregătiți să înțelegem astfel de măsuri educaționale și educative care au fost deja încercate și abandonate Точного поучительно производить, к какимъ последствиямъ выводы выводименное внедрестание внедрестаъ Їнедренодить ъ вродѣ общих млодiњ, вмъшательство во всю их жизнь и т р Отвѣтом сервётъ слова Шишкова, котораго котораго из никто не задозрить в нестаткова, котораго котораго из никто не задозрить в нестатнить в нестаткова, пестаткова анности просто и корожий такой сумѣл убѣдить Александра I, что былъ начанцij в г să conducă ministerul iluminismului naţional "Нравственный развратъ, говоритъ Шишковъ, росъ и высталивался; ослеп- Biblioteca "Runiverse" CURTEA DE FILOZOFIE DIN RUSIA Filosofia nu a fost ferită de persecuție

nici în vechea universitate rusă, deși reacția a fost infinit mai ușoară acolo decât în alte universități În general, orice reacție la Moscova, dintr-un motiv oarecare, a fost întotdeauna găsită mai ușoară decât majoritatea - nu numai în universitate, ci chiar și în autoritățile spirituale Такъ, когда вы -хъ годахъ петербургския, да и объещение, всѣ духовный учала стон стонтала стонъз о среди духовенства нашествія Протасова (oberъ-prokurora Sf Sinod), то в Москвѣ его гом не выбили *) Не будемъ разуждать, отчего зависѣл этотъ фактъ наименьшаго страдания Москвы зависѣл этотъ фактъ наименьшаго страдания Москвы прахцъ праисѣл этотъ; dar de unul singur este foarte important în istoria filozofiei ruse Datorită lui, universitatea Moskovski a jucat cel mai mare rol în cursul dezvoltării noastre mentale Datorită lui și filozofiei spirituale, deși era obligată la Academia Spirituală din Sankt-Petersburg, a înflorit la Moscova (Golubinsky și Kudryavtsev) abia până în anul Și dacă chiar și modernă, care s-a dezvoltat după reforma academică din , filosofia spirituală este foarte mândră, și pe bună dreptate, de unul dintre profesorii Academiei Spirituale din Sankt Petersburg, atunci nu trebuie să uităm că el este și o renaștere, sub numele sacre ale sfințeniei человѣколюбия, умѣло вполять вы сердца и прожать ихх идомъ; подъ видомъ просмотрения христіанства стредились поколебать продавославную вѣру" Acest lucru este similar cu ceea ce s-a întâmplat la Academia Spirituală din Petersburg Protasov a dorit să ridice moralele studenților introducând rugăciunile zilnice de dimineață și de seară în biserică (în locul rugăciunilor anterioare separate în orice loc) și note în evidențele despre devotamentul față de rugăciune " , descrise și explicate clar în memoriile sale despre academicienilor ("Vѣsti Evr "), că această măsură a provocat un declin complet al spiritului religios la studenții academicienilor *) Protasov hotѣl bylo sovsѣm pentru a elimina filosofia din seminar, dar, împotriva opoziției puternice față de Sinod, all-taki doblsya ея слинаго украïнсия, росвятив оставшиеса оставшиеса оставшиеса оставшиеса оставшиеса оставшиеса оставшиеса оставшиеса оставшиеса оставшиеса оставшиеса оставшиеса едицины и сельскаго хозяйства Для будущихъ роровъ, большая часть кохониъ будетъ сельскими свечениками, говорениками, говортилъ ми льскими ѣй, чѣмъ философия Biblioteca "Runiverse" АлександрЪ ВВЕДЕНСКІІ Таннпкъ Moskovskoi Dukhovnoi akademii, takъ что в его лицѣ poslѣdnaya a plătit prima datorie svoj filosofskij *) Dar, așa cum a fost, filosofiya-to, cel puțin în al -lea an, a suferit persecuție chiar și la Universitatea din Moscova Într-o notă prezentată suveranului în , Magnitski, care a propus în acest moment desființarea completă a predării filozofiei la universitate, a raportat, printre altele, că "Logica" a fost tipărită înaintea acestui profesor de filozofie din Moscova: *) Schița generală a dezvoltării filozofiei spirituale până în foarte simplu Primul savant de filozofie nescolastică din Academia Spirituală din St -Peterburg a fost Fessler, care a fost invitat de la Berlin pentru predarea limbii ebraice, dar a fost repartizat unui grup de filosofi, ca cel mai capabil profesor pentru această lucrare (în locul ieromonahului Evgeniya Kazantseva, căruia i s-a încredințat prima dată) Dar Fessler a predat doar un an la primul curs A fost înlăturat la insistențele arhiepiscopului Theophila pentru ceea ce a predat despre ideile înnăscute și, în principal, din cauza influenței sale asupra studenților, a subminat autoritatea lui Theophila, care era el însuși profesor de retorică în academie Acesta este același Θеофилактъ, однокашникъ și друг Сперанскаго, pe care i-au numit Rusul Brienom (episcopul care a trecut de partea celei de-a treia state în Adunarea Națională Franceză din) și care a afirmat că

întregul filozofie este dublu " : răsturnarea creștinismului și înlocuirea lui cu deism " а повеченнымъ безбожіемъ" Dar primul curs a fost compus într-o parte semnificativă a seminarului Și Fässler deja și într-un an, nu va trezi dragoste pentru filozofi Și a fost înlocuit de un profesor de teologie experimentat și deja experimentat la Universitatea din Derpt, care a rezistat patru ani la Academia din Petersburg și a acceptat să susțină mișcarea filozofică începută de Fessler Un student al lui Fessler, Kutnevich, a transferat filozofia la Academia Spirituală din Moscova, unde a fost primul profesor la această materie И извѣстный Голубинский, вѣроятно, былъ еще его ученикомъ Ученикъ же Горна Скворцовъ, мастристъ друга, т -e cel mai apropiat de Fessler, a absolvit Academia din Petersburg, a transferat filozofia la Academia de la Kiev și a înființat acolo o școală filozofică, de la care au venit Novitsky (la Universitatea din Kiev), Gogotsky (acolo), Mikhnevich (la Liceul Richelieu din Odesa), Avsenev (care au fost studenți ai Academiei de la Kiev după Skvortsov больше вѣхъ были областы шиомъ философоскимъ равитиемъ) Казанская же академия получила свойх приховеръ профессореовъ философии изъ Мосчанги Москавы Москавы o În acest fel, filosofia spirituală rusă a venit de la Petersburg, așa cum filosofia a început să se răspândească și de la Petersburg Biblioteca "Runiverse" CURTEA FILOZOFLOR RUSI, вцовьшъ, отъ начале до конца пропитана богопротивнымъ учениемъ Schellinga, останя которале до которана пропитана богопротивнымъ учениемъ Schellinga, останя которале которана, плосваго вцовьшъ ъъ volnodumstvo и развратъ Pravda, eta zapizka ne imѣala nykyjъ poslestѕtvij dlya izdannoi Davydovymъ knigi; dar el însuși este încă înaintea darului Domnului, de ce s-a grăbit să meargă la curtea limbii romane *) Nu numai atât: când, deja după domnia lui Nikolai Pavlovici, Davydov (în) a fost din nou instruit să citească filozofie, iar prelegerile sale s-au încheiat după două și trei; Și, după cum îl informează pe Goncharov, de aceea adjutantul Fligel, care din anumite motive l-a vizitat, l-a adus pe profesor despre volnodum-ul său După aceea, Davydov a predat totul, atât limba rusă, cât și limba romană, chiar și matematică, dar nu și filozofie Такимъ образмъ,'одновременно и повсюду преследованию все трц проспечатьявшияся у мaы мияся у мaы Пияся Dar nu degeaba se spune: au fost supuse] насъ стисте-; "J eu Dumnezeu nu este vrednic de gândul meu liber Forță și presiune: Ona, въ душѣ рожденная сводоне, Въ ковахъ не умеретъ! И не умерла у насъ, нешоть ни на какия преследования, идеалистическая философия Ea a scăpat din mâinile persecutorilor ei și a alunecat pe astfel de cărări pe care ei abia le puteau prevedea Давыдовъ ^который, конечно, также какъ и Галичъ^ еіц е н е может быть назван Шеллингіанцемъ в строномъ смъѣ, но корої, conform cuvintelor saleъ, el a preferat-o pe Schellinga tuturor celorlalți, chiar înainte de postul universitar, deja în postul universitar былъ начанциомъ inspectorом Университетскаго пасиона^ и онъ тотчасъ же воспользовался свопился свопилсо свопилсо свопилсо *) Преподавание же философіи сстояли противъ происковъ Магницкаго членъ ученаго комитетам gr Laval и человеним образмеъ рижский попечитель кн Anima Biblioteca "Runiverse " АлександрЪ ВВЕДЕНСКІІ numai în scopul de a reînvia în general viața mentală a animalelor lor de companie, dar și în scopul de a propaganda printre ei Schellingismul Подъ его руководномъ каджия двѣ недѣли они устравиали собрания, на кохониљ чита-лись чита-лись, зръ боры писателей и т р și pro· исодоли учения прения În plus, le-a furnizat constant cărți, le-a explicat despre noul sistem și a avut o influență puternică asupra tuturor generațiilor care au trecut prin mâinile sale în această instituție, inspirând în el și prin el și pe toți studenții moscoviți,

o dorință și dragoste pentru filozofie *) La aceeași universitate, unde Davydov a început să citească filozofie în , a găsit un ajutor neașteptat în fața întoarcerii din străinătate în Pavlova, profesor de mineralogie și economie agricolă, care a scris și fizică Prelegerile sale, conform recenziilor tuturor ascultătorilor săi, s-au distins nu numai prin logica și consistența lor, care i-au uimit chiar și pe studenții din anul I, ci și prin claritatea și integritatea lor artistică А вы то же время, după cuvintele lui Herzen, взамѣнъ физики и сельскаго хозяйства, Pavlovъ въ связи въ связи cal филимѣ, d клавномъ размеъ, filozofia lui Schelling și Okena Iar prelegerile sale i-au atras atât de tineri, încât publicul său a fost mereu plin de studenți ai tuturor facultăților *) Привыкнуъ же дъ ліяниемъ Davydov к обмѣну мыслей къ възбъну му накрату занятій литерой литой пирато цы в последствии в г* a format o societate literară privată, așa-numita societate "Raicha", parte din membrii căreia, nemulțumiți de ea caracter pur literar, despărțit de acesta a format și un cerc filozofic și chiar i-a dat numele de "bun simț" -și-a distrus statutele, protocoalele și i-a refuzat numele) și altele Biblioteca "Runiverse" CURTEA DE FILOZOFIE DIN RUSIA Участіе натуралистовъ вы простовенії новой философіі врядъ ли было предусмотѣно с стрелох стрелодъ În orice caz, aceasta a fost o circumstanță foarte importantă Nici măcar obscurenții noștri, Magnitskiy și alții, sovsѣm nu i-au cunoscut pe filosofi și la fiecare pas al zilei și-au descoperit deplina ignoranță De exemplu, ministerul lui Fichte l-a acuzat pe Shada că îl urmărește pe Schelling Despre logica lui Davydov, în care există foarte puțin " / /" Schellingovskágo (oddno only predistlovie), a gospodstvuyutъ idei Locke, Magnitskiy a argumentat în propria sa donație, siŁap by ona onio начала до конца до конца праите праительный ? Cine altcineva, și fondatorii Societății Filosofice și toți cei care simpatizează cu ea, probabil că sunt de acord fără dispute că, dacă obscurenții noștri ar cunoaște filozofia, atunci ei nu ar putea fi obscurant În Rusia, chiar și cel mai ignorant om judecă cu mai multă încredere atât în ceea ce privește filozofia în general și despre orice învățare filosofică Este necesar să dobândiți cunoștințe speciale, dar pentru a judeca filozofia, este considerat inutil să învățați filozofia Este diferit când filosofia este condusă sub forma științelor naturale И вотъ, въ то время, когда преслеѣдовали професоревовъ философии за propaganda новой филостефи илософи вилософи вилософии графили фолософии La urma urmei, la înfrângerea Universității din Petersburg, hotelul a fost atacat și pe Vellansky Отъ ео àчениковъ отобрали тебради, ччч уличить ъ проставенistic и гопoster până Și când galicianului nu avea voie să citească nici măcar prelegeri private, Vellanskiy a tăcut doar Biblioteca "Runiverse" АлександрЪ ВВЕДЕНСКІІ время изъ программусти, а потомъ снова программися за совый прогапагану Evenimente similare s-au întâmplat din nou la Moscova În Давыдову были простенны лекции философии Но в томъ же самомъ году, на-ряду с Павловымъ, началъ читать общий курсъ настроенод настроенопи пистрое пори влияние Pavlova, și prin el și Schellinga, profesor de botanică Maksimovici, cunoscut colecționar de mici plante rusești, lector, potrivit demnității sale sus nici Davydov, nici Pavlov Și conform propriilor sale cuvinte, "în estestvoznanii tovarășul său nedistins și tovarășul lui credincios era filozofia " перевелся в Киевъ в новооткрытий университет на kaједровсустерово же тоже безпрепепятственно подвизался в Москвѣ până la propria sa moarte (în); a trimis o serie întreagă de articolele sale Такимъ-то пестомъ, неодиданнымъ для обскурантовъ, доставкалосов у насъ вы учащейся молосодеся молосовъ ение În , când filozofia a început

să fie mai puțin urmărită, Nadejdin a apărut la Moscova pe teoria izyaschnykh izkustv Nadejdin a făcut o impresie puternică Станкевичъ chiar a vorbit, что если когда-нь водунь-нибо то областьъ етомъ Надеждину: такъ много пробудил онъ вы немъ *) *) Și este instructiv chiar și în împrejurarea că, atunci când disertația lui Nadezhdina a fost discutată, prezentată lui ca penitență pentru citire, atunci Ivașkov-sky și Snegirev au prezentat o notă separată despre aceasta, în care au vorbit: este foarte evident că aparține lui Schelling și, prin urmare, este de dorit să știm în primul rând dacă aceste studii pot fi admise la universitatea noastră Și între aceste "aceste învățături" au fost deja predicate în același timp la Universitatea din Moscova și cea a lui Pavlov și Maksimovici Biblioteca "Runiverse" CURTEA DE FILOZOFIE DIN RUSIA Dar la Moscova, în anii și , filosofia idealistă s-a răspândit într-un alt mod, pe care obscurantiştii nu l-au putut prevedea în niciun fel, și deja, în orice caz, nu o puteau bloca în niciun fel Ето-простедствомъ литературных кругковъ, возъчшихъ в Москвѣ подъ влияниемъ овисугковъ овисуй нитихъ зни, наступпшаго вы -хъ годахъ вслѣдствие появления тамъ цѣаго ряда танделных перелевод Urmăriți originile și destinele ulterioare ale acestor cercuri, de care sunt legate o serie întreagă de nume celebre și comune: Vl Odoevski, Venevitinovy, Kirѣevskiye, Aksakovy, Khomyakovъ, Stankevichъ, Bѣlinskij, Hertsenъ și mulți alții, ar fi prea lung Da, nu este nevoie de el Aceste cercuri sunt toate memorabile De asemenea, se reamintește că membrii săi erau mai interesați de filozofie și și-au elaborat toate punctele de vedere sub îndrumarea acesteia Pasiunea lui pentru filozofie a fost adusă în așa măsură încât timp de o săptămână întreagă au petrecut toate serile în dezbateri nesfârșite despre un fel de filozofie Și împreună cu asta, ei cu atâta forță au trezit interesul pentru filozofie la toți cei care veniseră doar în contact cu ei, încât până și Pogodin, un om cu totul incapabil și nealiniat cu filozofia, a încercat în toate felurile, deși fără succes, să o depășească Aceste cercuri, care au început odată cu filozoful Schelling, în anii , s-au mutat treptat în cel în care au avut cea mai dominantă direcție a hegelianismului într-unul sau altul, dar întotdeauna într-o culoare mai mult sau mai puțin swoeobraznoi*) Și, după cum se știe, sub influența acestei mișcări schelling-hegeliene s-au dezvoltat două direcții, clar definite în anii ' : slavofilii și occidentalii Если отятрий в сторноѣ вопросъ *) În Москвѣ же (въ "Москвитианинѣ" г) a apărut primul articol din literatura rusă despre Hegel Ето-"Обозрѣние Гегелевой логики" Рѣднина Biblioteca "Runiverse" Александръ ВВЕДЕНСКII nicio deschidere a Societății Filosofice) despre avantajele uneia sau celeilalte direcții, așa că nimeni nu ar contesta cât de mult au însemnat ambele, luate împreună, pentru dezvoltarea literaturii și criticii noastre, pentru dezvoltarea istoriografiei ruse și a sinelui rus -conștientizarea în general și chiar pentru dezvoltarea Formei statului nostru жизни: sa remarcat deja de mult timp că cea mai mare parte a copiilor din epoca eliberării au fost elevii filozofiei idealiste a anilor ' De asemenea, nimeni nu contestă faptul că slavofilii cu occidentalii nu s-au limitat la o asimilare pasivă a filosofiei germane și au adus în ea ceea ce nu era în Kant, în Fichte, în Schelling sau în Hegel Ето-^фИЖо'Софий глаздъ на" просолее и будущее русскаго народа, на ефо рол в семфо в семьь в семщее русскаго народа софское овѣщенiе с двухъ разныхъ прокукъ зрѣния вѣхъ сторнъ его жизни În acest fel, deja în a doua perioadă a existenței sale, filosofia rusă a reușit să exercite o influență incontestabilă și cea mai benefică asupra cursului culturii ruse Și, în același timp, serviciile ei pentru această perioadă nu au doar un

caracter local: nu se limitează doar la Rusia, ci se extind și asupra întregii lumi civilizate Poate că aceste cuvinte vor părea ciudate și vor stârni anticiparea, pe care acum le pun într-un fel de focalizare mentală Dar este suficient pentru mine să-mi amintesc de numele curat rusesc al unei ființe umane de renume mondial, pentru a forța pe toți să fie de acord cu mine Acesta este Nikolai Ivanovici Lobaciovski Acesta este numele glorios al matematicii Kazan Din , când Universitatea din Kazan, cu un răspuns simpatic la lumea păcii civilizate, a sărbătorit cea de-a suta aniversare a ploii lui Lobaciov, toți rușii au aflat deja ceea ce era la fel de cunoscut în Occident, și anume că lucrările lui Lobaciov nu sunt doar semnificative pentru matematicieni, Biblioteca "Runiverse" CURTEA DE FILOZOFIE DIN RUSIA dar și mai mult pentru filozofii naivi - pentru teoriile cunoașterii și ceea ce în Occident au stârnit o mișcare puternică, științifică, la care au luat parte persoane precum Riman, Helmholtz și alții Dar este de înțeles, deoarece odată cu acea vreme ne-a devenit cunoscut și că Lobaciovski a putut ajunge la concluziile sale numai din ceea ce a revizuit filozofic principiile matematicii Mai mult, a devenit clar că ei nu erau mari matematicieni ai lui Descartes și Leibniz, dar cu presupozițiile lor filozofice nu puteau accepta întrebarea sau soluția lui Lobaciov И то, и дрогего возможность только в томъ случаѣ, если держатся или принциповъ инциповъ инциповъ инциповъ инциповъ инциповъ инциповъ инглповъ инглучаѣ și выпузајетъ Lobachevsky, или Кантовских воззрѣний Chiar și empirismul englez din secolul trecut era încă insuficient pentru a condiționa opera lui Lobaciov Ea trebuie completată chiar dacă nu este exprimată într-un mod care să fie înțeles pentru teoria judecăților sintetice a lui Kant, deoarece fără această adăugare, punctele de vedere ale lui Locke și Hume despre matematică, după cum știm, nu diferă în niciun fel de opiniile lui Descartes şi Leibniz А в Казанскомъ университетѣ (гдѣ Lobachevsky приступилъ, какъ переводатель, нешотно на свои на свои Тіъ , вуъ Тіъ) до его разгрома зільнѣе вісте интересовались какъ разъ Filosofiey Kanta *) Prin urmare, este imposibil ca Lobaciov-J să nu-l cunoască pe Kant, la fel cum este imposibil să-i permită să facă acest lucru *) Sm despre aceasta deasupra Lubianka, Sreznevsky și Solntsev De asemenea, trebuie să ne amintim că Lubkin nu a atras toată atenția rușilor cele ale lui Kant, tipărite în "Severnom Vestnik" de Martynova în x oy, "Pismo o критической философии", unde a pus mai întâi bazele principale ale filozofiei lui Kant, atașându-le obiecțiile sale împotriva învățăturilor sale despre spațiu și timp Până în acest moment, ei nu au acordat atenție filozofiei teoretice a lui Kant; Pentru că până atunci au apărut doar traducerea lui Rubana "Fundamentul lui Kant pentru metafizica moravurilor" (la Nikolaev în) și traducerea anonimă (în Spb) "Observații despre senzația frumosului și a înălțat" și, prin urmare, tot originalul lucrează sub influența Канта было только Ертова "Начертание началовныхъ законовъ происхождения вселе ния вселен пой" Biblioteca "Runiverse" АлександрЪ ВВЕДЕНСКІІ nu era familiarizat cu punctele de vedere ale matematicii din Harkov a lui Osipov, care l-a atacat pe Kant (în acel volum și asupra teoriei sale despre spațiu și timp) cu puncte de vedere ale empirismului englez *) Dacă sunt Lobaciovski, analizând filozofic principiile geometriei, el vorbește foarte pe scurt (astfel încât pentru nespecialiștii în filozofie există chiar și o parte filosofică neesențială a operei sale) și, în același timp, nu menționează niciodată numele lui Kant , nici în general ce fel de filozof ar fi fost онъ такъ поступетаъ doar se teme de dragul идейска, pomnya объ участи Осиповскаго и своего и своего и своего и

своего**) Такъ вотъ, когда задмениявываться, можетъ ли и у насъ философия имѣть такое же ни же вотъ ей, кул- *) Въ свойхъ статьяхъ, возъкшихъ изъ актовыхъ рѣчей: "О пространствѣ и врестранствѣ и вре изъ актовыхъ рѣчей: și "Разсуджения о динамической системѣ Kant" г, Și este necesar să ne amintim că predarea principiilor sintetice ale matematicii poate fi acceptată, așa cum a fost făcut de Mille, sub empirismul englez Dar în asemenea condiţii, aceste principii, este rezonabil, încetează a mai fi a priori obligatorii pentru lumea manifestării şi pot fi acceptate pentru aceasta numai în măsura în care sunt justificate de experienţă; если же равивать математику в чистомъ видѣ, т -е indiferent de adecvarea aplicării sale la experiență, atunci aceste principii pot fi înlocuite complet sau parțial fără nicio contradicție internă în sistemul nostru și incompatibile cu noi (de exemplu, presupunem că suma unghiurilor interioare ale unui triunghi nu este egală cu d) Такімъ бестомъ офишать какъ разъ взгладъ, лежајий вы основѣ pangeometrii Lobachevskago **) А надо замѣтить, что Лобачевский отличался величайшей орозужностью и tactomъ В время разбойничества Магникцаго он' не былъ вы числѣ его уддниковъ Вотъ какъ отзывается о немъ ректоръ Казанскаго универстета К В Voroshilov, vorbind despre timpul dezastrului universitar: "majoritatea covârșitoare a studenților păreau să fi uitat chiar de numirea lor și a dus la declinul institutiilor de învățământ și de sprijin, precum și a numărului de studenți, și aproape a adus la un rezultat teribil - la închiderea universității " N eu Lobaciovski a fost unul dintre luminarii nestins ai științei, un executor cinstit al predestinației Monarhilor, un purtător și un apostol al înaltelor începuturi iluminate Fie ca această viață extrem de cinstită să servească drept exemplu etern pentru imitarea generațiilor prezente și viitoare a studentilor! Nu mai puțin? Lobaciovski nu numai că a murit în timpul înfrângerii, dar a devenit și decan, iar munca sa neobosită (când a trebuit să citească alteori toate departamentele de matematicieni, fizicieni și astronomi) a salvat Universitatea din Kazan · Biblioteca "Runiverse" CURTEA DE FILOZOFIE DIN RUSIA туры, какъ в другихъ сомениъ, то чат печатьютъ о славофилахъ и западникахъ Если же смонѣваются, в состоянии ли русская философия платить свой долгъ пападу и остоказ свой долгъ состоянии ли русская философия лияние на развитие его философии, apoi lăsați-i să-și amintească de Lobachevskago și să cântărească dacă această plată nu a început deja Da, să se gândească în continuare cu atenție, în ce condiții s-a răspândit filosofia noastră - care a fost rezultatul plantării artificiale, în sere, sau care a fost descoperirea unei nevoi sociale profunde care și-a găsit satisfacția în ciuda celor mai dificile obstacole? Вѣдь для русской философии в al doilea ея периодъ, comparativ, zilele ușoare au venit abia la sfârșitul celui de-al -lea an Și așa este necesar să le numim doar relativ ușoare, dacă ne amintim de greutățile cenzurii din timpul întregii domnii a lui Nicolae I, cenzura care a urmat adesea chiar și criticii pur literare și nu ne-a permis să judecăm, chiar dacă ar fi fost aprobând, a pieselor actorilor și actrițelor teatrelor imperiale, pe baza acelui principiu, că aceasta va fi o judecată despre binele statului, despre oamenii care sunt în slujba statului Și cum s-a simțit această cenzură a filozofiei, este deja evident din faptul că, în ciuda întregii implicări a lui Hegel, nici o singură traducere a scrierilor sale nu a apărut până în urmă cu de ani și înainte de aceasta aproape că nu existau traduceri ale lui Schelling, chiar dacă nu era în manuscrisele sale мало переводовъ какъ его, такъ и Канта и Fichte и неѣкоторыхъ другиъ, cu atât mai puțin important, немесофифилото а, Круга, Шада и т д) *) Nu este mai puțin

de sau secunde *) Iată două liste de traduceri ale lucrărilor filozofice apărute în anul al domniei lui Alexandru I și în anul al lui Nicolae I, iar prima listă este doar aproximativ completă; ele reprezintă în mod clar influența cenzurii asupra științifice viaţă При Александрѣ I нисколько переводовъ сочинении Voltaire; "Logica" lui Condillac în două traduceri; două traduceri ale lui Montesquieu "O duhѣ zakonovъ*; Bonne - "Filosofskia nachlaje o privy przycѣ i dѣistvii" și "Contemplarea naturii"; patru lucrări de Rousseau (una dintre ele în două traduceri); Baumeister "Metafizică* Zulcera - "O nouă teorie" Biblioteca "Runiverse" Александрѣ ВВЕДЕНСКІІ Filosofii ruși pot fi numiți încă relativ strălucitori pentru ea, deoarece, în conformitate cu măsurile lui Uvarov, care au provocat o oarecare revigorare generală a universităților, la sfârșitul anilor , profesorilor de filozofie nu numai că li s-a dat dreptul de a urma orice sistem, ci chiar și studiul filosofiei a fost făcut obligatoriu pentru studenții tuturor facultăților, cu excepția medicinii Și dacă da, atunci de ce filosofia rusă nu a dat rezultate și mai mari? Dintr-un motiv foarte simplu: din cauza acestor zile relativ uşoare, a doua perioadă a filozofiei ruse s-a încheiat într-un mod foarte greu; iar după negru a fost nevoită să-și reia dezvoltarea, astfel încât a intrat în perioada dezvoltării ei secundare, care continuă și până în prezent Înainte de revoluția din , și chiar mai rău în acest an, a existat o reacție asemănătoare, care, se pare, nu s-a întâmplat niciodată nici mai devreme, nici mai târziu; cel puțin, оnа еще никогда не обрабалась с та-• кой силой против философии Și fără acea cenzură insuportabil de grea, s-a întâmplat ceva monstruos S-a format o serie ascendentă de cenzori: nu numai fiecare minister, ci și o masă de instituții cu proprii cenzori; și este necesar ca toate aceste lucruri să stea în notoriul comitet central unglasny, care cenzura cărțile și cenzura, și chiar cu greu chiar miniștrii înșiși Mai departe: tuturor celor care slujesc în ministerul iluminismului național удовстволия" și "Упражнение к эжизтиию внимания и размышления ; два сочинения Канта; Fichte-"Яснѣйшее простаніе" și t d , Gerdera-"Мысли, черебонщиеся к" философской истории"; Okena - "Despre lume și căldură"; Kluge - "Magnetismul vieții" În timpul domniei lui Nicholas I a apărut: Schellinga - Introducere în fizica umoristică și prima prelegere a lui Schelling la Berlin; Karu cá-"Fundamentul cranioscopiilor"; vă rugăm să adăugați aici Logic, preluată de la Klein (deși astfel de selecții nu au fost menționate până în , dar au apărut într-un număr mult mai mare), și acesta este sfârșitul chestiunii Biblioteca "Runiverse" CURTEA DE FILOZOFIE DIN RUSIA li s-a interzis nu numai postarea, ci și vacanțele în străinătate În cele din urmă, s-a discutat chiar serios un plan de transformare a tuturor universităților în instituții de învățământ militar de nivel înalt Planul nu a fost îndeplinit; De aceea s-a înființat în universitate cu de studenți pentru toate facultățile și curs, cu excepția facultății de medicină A для болѣе скораго программения его былъ временно печатьъ піемъ студентунъ Consiliile universitare au fost private de dreptul de a alege un rector, iar puterea administratorilor a fost întărită Predarea este legată de programe fixe și așa mai departe d Уваровъ, только-что было оживівший неѣсколько наши уверстители, не выдержаъ такой ломкой; Era grav bolnav și a trebuit să părăsească serviciul Его мѣсто занял кн Ширинский-Шихматовъ, корожий не краснѣя вердалић: "польза философии не доказана, а враснѣя вердалић ь" А передъ какой головой не доказана и что очень логично ключать отъ можности ктѣлиъ ктѣлъ,витестоъ нъ забольшилась Am votat, în Facultatea de Filosofie a fost împărțită în istoric-filologic și fizico-matematic, catedra de filozofie a fost

închisă, predarea ei s-a limitat la logică și psihologie și a fost încredințată nu unui profesor special, ci neapărat unui avocat, iar această predare era și plasat sub supravegherea specială a Sf sinodul observatorilor pentru predarea legii lui Dumnezeu -, учебных заведениях E ușor să-ți imaginezi cum a fost, dacă nu le numeri pe cele întâmplătoare, (ca Iv L Yanysheva), predarea logicii și a psihologiei în mâinile unei persoane care s-a dedicat unei alte specialități Cel puțin, chiar și St Sinodul a considerat că nu era de dorit să îmbine învățătura legii lui Dumnezeu cu logica și psihologia și a propus să-i numească pe aceștia din urmă subiecti, deși erau și profesori speciali Da, Shirinskiy-Shikhmatov însuși, evident, a înțeles bine la ceea ce și-a ridicat filozofia: "polo- Вопросы философии, кн Biblioteca "Runiverse" АлександрЪ ВВЕДЕНСКIІ женъ цецанъ obolstitelnym mudrovaniyamъ filosofii", с тірєїї восклицал онъ во всеподданнѣйшемъ отчетъ отчетѣ затѣ) IV Третий периодъ-периодъ вторичнаго развития Изгнание философии изъ русскихъ университевовъ продавалосо тринадцать лѣтъ, втерситевовъ продавалосо тринадцать лѣтъ, втерситевовъ втерситевовъ г ; Și este rezonabil, ar fi trebuit să provoace un declin puternic în gândirea noastră filosofică, care a fost forțată să se dezvolte din nou, astfel încât, odată cu domnia lui Alexandru al II-lea, filosofia rusă a intrat în a treia perioadă, care poate fi numită perioada dezvoltării sale secundare Istoria acestei perioade este deja împlinită în ochii noștri Nu ne este mai puțin util să-l amintim, deși nu s-ar numi, de exemplu, niciun copil care este încă sănătos sau care s-a stins de curând În istoria acestei perioade există multe puncte instructive din punctul de vedere al întrebării noastre, deoarece dezvoltarea gândirii filozofice în Rusia *) Elevii de atunci râdeau că au fost învățați "logica divină" И дѣйствительно, в С -Петербургскомъ Университемѣ professorомъ богословія былъ Райковский, домальная обогословія былъ Райковский, достроване duce somnul ascultătorilor săi El și-a emis prelegerile despre logică sub un astfel de titlu, justificând pe deplin râsul studenților: "Logica, care descrie mecanismul minții noastre, formele și legile ei pe baza unui sănătos și în același timp ghidat de creștinism" Chiar și în logica formală, în studiul silogismelor, le era frică să-și încredințeze rațiunea și o încredințau îndrumării altora Prin urmare, la Sankt-Petersburg, universitatea se întâlnește sub forma izolării accidentale a profesorului de teologie, bine pregătit pentru predarea logicii și psihologiei Eto-I L Янышев, читавший лекции в продолжение двухъ летъ, часть с г , когда уже же бтылъ гонимі бонъго плектъ слушателей и молодежь толпами нахлынула вы уверсители О Янышев неѣсколько разъ долженъ былъ переходить изъ одний auditoriumi в другую, білженъ більшінілімірошi, кирошi ъ тѢмъ, что сталъ читать в актовомъ залѣ ДѢло вы томъ, что предъ поступлениемъ на каједру о Timp de cinci ani, Yanishev a fost în slujba unui preot în timpul uneia dintre misiunile diplomatice din Germania și a profitat de poziția și timpul liber pentru a-și îmbunătăți cunoștințele într-un mod universal Biblioteca "Runiverse" CURTEA DE FILOZOFIE DIN RUSIA Această perioadă merge analog cu cele două precedente, luate împreună Dar, desigur, acum tot acest proces are loc mult mai repede decât înainte - la mijlocul anului până în Și se înțelege că, după revoluția, realizată de neuitatul Eliberator, viața rusă, inclusiv viața științifică și științifică, nu poate fi niciodată atât de îngustă și grea ca înainte Dar există multe asemănări între dezvoltarea filozofiei ruse în a treia perioadă și în cele două anterioare Reinstalat prin statut în переподавание философіи в нашихъ универстетах, предъемъ чѣмъ очать замѣтное замѣтное замѣтное

замѣтное замѣтное замѣтное замѣтное замѣтное замѣтное замѣтное замѣтное влостное влоберстетах еще доловное было перва огранизоваться и упрочиться Prin urmare, este firesc ca, începând cu , pentru o perioadă destul de lungă, chiar și după , în timp ce noii profesori au câștigat încă doar influență, concepții filozofice să apară și să se răspândească în societatea noastră ca de la sine, aproape independent de influența reprezentanților universităților filosofii, вродѣ того, какъ это было и въ Екатерининския всемная De asemenea, este adevărat că, în primul rând, am răspândit astfel de vederi, care nu erau doar pentru noi, ci erau în mare parte disponibile pe umăr, în mare parte disponibile din cauza declinului minții filozofice, dar chiar și în acest moment, ele și ele răspândit acolo, de unde am împrumutat-o pe a noastră până atunci filozofia și toată știința lui Въ Германии же въ -хъ годахъ слинно распечился материалізмъ, mai întâi printre medici și naturaliști, iar după aceea i вча нитам на общества Istoricii și filozofii germani explică perfect acest fapt prin faptul că, neinfluențați de filozofia lui Schelling și Hegel și în același timp abia reușind să urmărească succesele științei naturii în dezvoltare rapidă, medicii și naturaliștii au vrut să o despartă complet de filozofie, au abandonat toate ocupații cu ea și și-au concentrat toată atenția exclusiv pe nicio minune materială, da Biblioteca "Runiverse" АлександрЪ ВВЕДЕНСКІІ что Философское мышленіе пришло мереди нихъ въ полный падокъ Sub influența acelei înclinații inerente tuturor oamenilor, și mai ales oamenilor, înclinația către metafizică, ei și-au construit totuși propria metafizică, dar inconștient, nedandu-și socoteală despre ea și nici măcar nu luând-o pentru experiențe date sau pentru concluzii logic necesare din acestea dat Prin urmare, ei au cedat tentației de a judeca orice realitate doar pe baza unei singure părți din ea pe care o studiaseră, din cauza căreia au acceptat lumea exterioară și procesele sale mecanice nu numai ca fiind complet acceptabile, ci chiar și pentru singura realitate, și instrumentele lor auxiliare, adaptate studiului legilor внѣшних явлений, т -е ipoteze de lucru, pentru o imagine corectă Такимъ образиъ главновный въздушний возъкновенія и простовения материализма в Герома простовения в Герма простовения ософскаго мышления вы кругаъ, містечественныхъ естествознаниемъ А ета самая работа была на-лицо и у насъ, да еще она дѣйствовала с неизмѣримо болимо больъ больъ Улоьъ аниі Prin urmare, a fost necesar să răspândim materialismul și mai puternic și mai larg И какъ извѣстно, его исповѣдывали в Россіи въ -хъ и о-хъ годахъ с необыѣдывали в Россіи въ -хъ и о-хъ годахъ с необыѣдывали необыѣдывали необыѣдывали необыѣдывали необымечайнвилеъчайнвылеъчай нвъымечай • и что не с Фанатизмомъ, ни на минуту не задумуваяси и надъ какими вражениями протиговъ Словомъ, производите явление, вполнѣ аналогное с простовеніемъ volteryanstva вы смысѣ нашихъ прь În cele din urmă, ca volterianstvo v Ekaterininskiy zamenas, la fel și materialismul v o-khy godakh zavall oppozitsiyu, dar, ca și apoi, ea nu a avut nici un succes La polemica pe care au dus-o împotriva lui, cu excepția reprezentanților filozofiei spirituale, Samarin, Strahov, Iurkevici și alții, materialiștii noștri fie nu au acordat nicio atenție vocilor oamenilor plecați de la vârsta lor, fie i-au răspuns doar cu râs nepoliticos și uneori chiar ieșiri obscene, ca cele personale Biblioteca "Runiverse" CURTEA DE FILOZOFIE DIN RUSIA insinuări, insulte etc р И если материализмъ впослѣдствии записъ, то это производите, какъ и с VOLTERIANствомъ, не ствомъ, не со водите ъ него, а какъ бы само собай: сочинения Strakhova, Юркевича и др Nu am început doar цѣ- / нить, dar chiar și am citit doar mult mai târziu - deja spre final

Вр:хъ годовъ, După materialism, sau în același timp cu acesta, era ușor să te lași dus de pozitivism, care în forma sa originală, Konto, nu se deosebea de materialism decât prin efort Și această atracție era atât de firească pentru noi, încât adepții materialismului nu bănuiau că mărturisesc despre unul dintre sistemele metafizice Dimpotrivă, ei au fost sincer și ferm convinși, de parcă viziunea lor asupra lumii ar reprezenta o concluzie cea mai nefastă, "ultimul cuvânt", așa cum le plăcea să se exprime, a științei exacte podpalъ въхъ, povidimomu, П с г În fine, Kont joacă un rol important în cursul general al dezvoltării intelectuale a secolului al XIX-lea Pentru noi, rușii, el este în continuare deosebit de important pentru că, sub influența sa, am dezvoltat un interes pentru sociologie, în care savanții ruși au ocupat rapid un loc proeminent și chiar au format o școală specială independentă, remarcată prin utilizarea așa- numită metodă subiectivă Prin urmare *) El ne-a vorbit pentru prima dată despre pozitivismul lui Kont și i s-a supus chiar în , în "Otechestevennykh Zapiskahy", economistul V Milyutin Biblioteca "Runiverse" АлександрЪ ВВЕДЕНСКII не не не относите с уважениемъ к Конту Dar în negarea autoobservării, în absența completă a unei teorii puțin sau puțin dezvoltate a cunoașterii, în atitudinea sa pur dogmatică față de principiile stabilite istoric ale științelor exacte și în limitarea compoziției filozofiei la simpla sistematizare a concluziilor lor generale, regula lui Comte trebuie neapărat să fi fost susținută у насъ падку nu numai философскаго мышления, dar chiar și и интереса к философѣфи, и философѣфиъ, s-au discreditat mai mult în direcția altor reprezentanți lupta lor nereușită cu materialismul г i-a revenit lui Kavelina, deși el însuși se afla într-o măsură necunoscută sub influența pozitivismului, să caracterizeze poziția filozofiei sale moderne: "Ce vedem în vremea noastră?" Filosofia în plin declin O neglijează, își bat joc de ea Cu siguranță nu are nevoie de ea de către nimeni Ceea ce este mai rău este că acum nu vedem nicio luptă împotriva acelei sau altei doctrine filozofice, ci indiferență totală * acelorași filozofi Filosofia nu a fost infirmată până acum, ci pur și simplu aruncată ca un lucru inutil Упадокъ ея не есть научный иводъ, а принцакъ глубокой перемѣны в регуранii и строеѣ мыслоъ Въ такой же опалѣ, какъ философия, находить и ехиникное ея орудие-умозрѣние Neglijăm sistematic umorul, îi cerem deplină neîncredere Умозрѣние в наши дни чить-чуть не бранное слово Pentru a priva pe cineva de încheierea oricărei încrederi, pentru a trezi împotriva lui toate prejudecățile posibile, este necesar doar să-l numim speculativ, - și fapta este făcută, adică împlinită " *) Care, în contextul unui asemenea declin al gândirii filosofice, s-au luat unele măsuri speciale în legătură cu filozofia pentru a le trezi la universitățile noastre? *) "Zadači psihologii" K Kavelina Spb , p Biblioteca "Runiverse" CURTEA DE FILOZOFIE DIN RUSIA Интересъ къ ней, прочить ея значание и объещение насадить ее у насъ? Напротивъ: что что уже не нежно заказать, чтобы с г filosofiya ne-a fost expusă o dată pentru totdeauna cu persecuție directă, dar ei nu au fost indiferenți față de ea și uneori chiar să o neglijeze, astfel încât să nu treacă în persecuție Достаточно емковить, какия программы дѣйствовали в нашихъ униворстетах в продолжетние продолжетние влджетние влджетние влджетние вовали веніемъ statuva г Potrivit acestor programe, predarea filozofiei a fost dedicată pe tot parcursul cursului universitar la doar două prelegeri săptămânale în cursul unui an și s-a limitat doar la comentarii istorice și filozofice atunci când traduceau fragmente din Platon și Aristotel Больше ничего: ни логики, ни психологии, ни историий философии за предѣлами этихеъ этихеъ коредѣлами этихеъ коредше

ничего Pravda, profesorului i s-a dat dreptul de a citi для желающих в часы, liber de ele от' других занятій, какіе удгадно курсы, чѣмтщих в часо и палолосо и чалолоъ и чалолосо дѣлъ отъ грудно изгнания философіи изъ университевоъ Dar studenții nu puteau avea ceva gratuit pentru filosofia vremii: toate facultățile istorice și filologice erau acoperite de aceste programe, ca în școlile speciale de limbi antice, iar fiecare student avea nu mai puțin de cursuri obligatorii în limbi antice pe săptămână, pe lângă Lectura obligatorie la domiciliu a autorilor vechi *) Se părea că plângerile Kavelinei ar trebui să fie rezonabile și acum atât de mult și chiar mai mult decât în Și ce vedem acum? Kartinu, во всѣхъ отношенияхх противоположную о-мъ и -мъ городъ În același timp, materialismul a dispărut în cele din urmă în timpul prezent Nici cei care sunt încă înclinați către el nu vor să-l vadă *) Такимъ образміъ в продолжение пяти леѣтъ наши уверстители пупадугали педаговоъ, неолстители педаговоъ, неолстители стол невестими для нихъ логикой и психологіей, не толко что с историей философіи Biblioteca "Runiverse" Александрѣ ВВЕДЕНСКІІ concluzia finală a științei exacte și numai metoda sau ipoteza de lucru care poate fi utilizată, precum și toate instrumentele auxiliare, au doar o semnificație temporară Исчезъ и positivizmъ в своей примечений контовской Формѣ, замѣнившие больѣе глубоким глубоким сримечений контовской Формѣ - teoria evoluționistă și așa-numita filozofie științifică Mai puternic decât orice, ca și în perioada a doua, avem acum vederi idealiste sau spiritualiste, doar cu o diferență, care nu este un lucru, ci asemănătoare cu ceea ce era la începutul perioadei a doua, destul de diverse Și în ce măsură prevalează asupra altor curente, se vede cel mai bine din faptul că "Întrebările filozofilor și psihologilor" își deschid în mod imparțial paginile în mod egal în toate direcțiile și, între timp, în ele sunt tipărite majoritatea covârșitoare a articolelor de direcții spiritualiste societatea a început deja să noteze ficțiunea mai ales în jurnalul de filosofie, despre creșterea puternică a numărului de articole filosofice în revistele generale și teologice, despre viitoarea, dacă nu deja începută direct, încetarea rupturii anterioare a naturii cu Filosofia , în sfârșit, despre participarea, - în sfârșit, la prima dată, încă foarte modestă - femeile la dezvoltarea literaturii filozofice ruse? *) Да развѣ наряду с успѣшнымъ развитиемъ Московскаго Психологического Общестого Общестого Общестора, пы тора, Московскаго și довноти *) La urma urmei, traducerea lui Aristotel din originalul grecesc și scrierile bune despre istoria filozofiei și psihologiei reprezintă o contribuție considerabilă la bogata literatură a Rusiei Biblioteca "Runiverse" CURTEA DE FILOZOFIE DIN RUSIA s-ar numi direct Societatea Filosofică, despre creșterea uriașă a interesului pentru filozofie, nu asist încă la faptul că s-a ridicat doar gândul înființării unei Societăți Filosofice la Sankt-Peterburg, iar toate părțile i-au răspuns cu cea mai mare simpatie ? Căci cu greu este posibil să numim măcar un fel de copilărie mentală, care nu și-ar fi expus reprezentanții numai printre fondatorii acestei societăți, iar numărul lor total a ajuns la șaptezeci *) Toate acestea nu ne fac oare timpul, începând aproximativ de la mijlocul secolului al VIII-lea, de exemplu, cu apariția Societății de Psihologie din Moscova (căci acesta este un simptom clar al unei puternice renașteri a interesului pentru filozofie), foarte asemănător cu a doua perioadă a filozofiei noastre? O astfel de schimbare a senzualismului și materialismului prin direcția caracterului opus și un caracter atât de puternic și larg, care acoperă tot felul de copilărie intelectuală, răspândesc interesele filosofilor Chiar și în acele moduri în care filosofia este dezvoltată și

răspândită în prezent, există multe asemănări cu a doua perioadă Обратимъ превлеже въсте нимание на далеко не частонное коппадение Alexandru I pentru prima dată în a reînnoit viața universității, i-a dat un nou statut și a înființat încă două universități noi, iar împreună cu acestea a introdus predarea filozofiei laice chiar și în gimnazii, iar după aceea a trebuit să transforme și academiile spirituale, creând un filozofia spirituală în țara noastră Александръ же П, тоже очень обновіл дѣятельность университевовъ, введя уставъ Ó г *) Sunt reprezentanți ai celei mai înalte discipline didactice de filosofie, teologie, matematică, toate ramurile naturii (fizică, chimie, biologie), istorie, literatură, limbă, teorie și istoria artei, științe militare, doctori, jurnaliști etc d Și acum, după trei luni de la deschiderea Societății, când noii membri sunt acceptați deja cu anumite formalități prevăzute de statut și cerute de cei doi membri înființați, numărul total de membri a crescut la Biblioteca "Runiverse" АлександрЪ ВВЕДЕНСКІI вмѣстѣ с јъїї возстановил въ нихъ и переподавание философии, а всъдъ затѣмъ затѣмъ вы вы a reformat și academiile spirituale conform planului, amintind în multe privințe de statutul universitar din , drept urmare filosofia spirituală a urcat rapid la o înălțime fără precedent și a început deja să-și arate influența chiar și dincolo de incinta clerului Mai departe, care sunt cercurile moscovite ale adepților filozofiei, care au apărut, începând cu anul , sub influența vieții universitare și menținându-și constant legătura cu aceasta, la fel ca și societățile filozofice organizate la universități, doar neo- oficial, neorganizat și, prin urmare, puțin populat și fără nume podeaua sferei largi a zeității și influenței, pe care o posedă deja Societatea Psihologică Moskovskie și care este deschisă acum în fața Societății Filozofice din Sankt-Petersburg? Къ тому же самый первый изъ бичныхъ кругковъ и назывался Обществомъ жубомудрия Într-un cuvânt, totul ne deranjează nu numai pentru că dezvoltarea filozofiei ruse în a treia perioadă este complet analogă cu primele două, ci și pentru că actuala perioadă de minute a dezvoltării secundare a filosofiei ruse corespunde aproximativ la mijlocul celei de-a doua perioade , de exemplu, la începutul lui - х годов Dacă nu în această a doua perioadă filozofia rusă, dezvoltându-se în cele mai dificile condiții, printre cele mai directe urmăriri ale ei, a putut încă să dea rezultate atât de bogate, cum să nu fie ferm convins că destul de curând, poate, deja în chiar acea generație Este gata acum să vorbească în numele nostru și o mare mulțime s-a adunat pentru a saluta deschiderea Societății Filosofice la Sankt Petersburg Filozofia rusă va educa copiii care nu sunt mai puțin importanți pentru viața Rusiei decât slavofilii și occidentali, iar pentru filozofia lumii întregi, ce este Lobaciovski? Alexandru Vvedensky Biblioteca "Runiverse"